

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

A TARTALOMBÓL

*Az MGYT új elnöke:
Dr. Klebovich Imre*

*Beszámoló az MGYT
küldöttközgyűléséről*

*Az új Elnökség és
Felügyelő Bizottság
bemutatkozása*

*Főtitkári beszámoló
az elmúlt négy év
tevékenységéről*

*A szervezetek,
szakosztályok,
bizottságok, szaklapok
beszámolóí*

*Interjú dr. Erős István
leköszönő elnökkel*

2008/12.

LII. ÉVFOLYAM
2008. DECEMBER
ISSN 0017-6036

GYÓGYSZERÉSZET

A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG LAPJA

LI. ÉVFOLYAM
GYOGAI 52. 705-784
2008. december

„GYÓGYSZERÉSZET”

a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság lapja.

Kiadja a Magyar

Gyógyszerésztudományi
Társaság,

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Felelős kiadó:

Dr. Klebovich Imre

Szerkesztőség:

1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.

Telefon: 235-0999

E-mail: szerkesztoseg@mgyt.hu;

honlap: <http://www.mgyt.hu>

Főszerkesztő:

Takácsné dr. Novák Krisztina

Felelős szerkesztő:

Hankó Zoltán

Szerkesztők:

dr. Bajdik János,

dr. Laszlovszky István,

dr. Pintye János,

dr. Télessy István

A szerkesztők munkatársai:

Ottlik Miklósné

Tördelőszerkesztő:

Oláh Csaba

Szerkesztőbizottság:

dr. Márkus Sarolta,

dr. Bódis Lászlóné,

Demeterné dr. Tekes Kornélia,

dr. Dévay Attila,

dr. Fekete Pál,

Ferentzi Mónika,

dr. Higvisán Ilona,

dr. Hohmann Judit,

dr. Kiss Gézáné,

dr. Kokovay Katalin,

dr. Perjési Pál,

dr. Simon Kis Gábor

A kéziratok és mellékleteinek
örzését vagy visszaküldését
nem vállaljuk.

TARTALOM

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 54. (tiszújító) küldöttközgyűlése Budapest, 2008. november 15..	707
A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége	711
A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Felügyelő Bizottsága	720
Dr. Botz Lajos: A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2004. december – 2008. november közötti tevékenysége. Főtitkári beszámoló	723
Dr. Simon Lajos: A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2005-2008 között végzett munkáról	733
A szakosztályok beszámolóit	735
Beszámoló a szervezetek tevékenységéről	747
A bizottságok beszámolóit	759
A szaklapok beszámolóit	762

AKTUÁLIS OLDALAK

Hankó Zoltán: „Érted haragszom én, nem ellened”

Beszélgetés dr. Erős István professzorral, az MGYT leköszönt elnökével

764

HÍREK

Gyógynövény szimpózium, Pécs 2008. – Prof. dr. Erős István Életmű-díj kitüntetésben

részesült a Szegedi Egyetemen – Dies Academicus a Semmelweis Egyetemen

– A Semmelweis Egyetem Általános Orvostudományi Kar Elméleti Orvostudományi

Központjának avatása – Beszámoló a FIP 68. világkongresszusáról – Hírek Szegedről

767

TALLÓZÓ

779

CONTENTS

784

A címlapon: Drogvágó.

A hatóanyagok minél teljesebb kivonása érdekében a begyűjtött növényi részeket a felhasználás vagy szárítás előtt felaprítjuk. Ennek célszerű eszköze a drogvágó (lásd a címlapképet). Alapja keményfa lap, széle peremes. Célszerűen trapéz alakú, melynek rövidebbik széléhez közel, az oldal közepén rögzítik a fém vágóélt, amely oldalra és fel-le mozgatható. Az egykarú emelő elvén működő vágóéllal nagy pontossággal apríthatók fel nemcsak a lágyabb levelek, lágyszárú növények, hanem a gyökerek is. A főzetek (*decocta*) és források (*infusa*) készítéséhez használt drogok aprításának mértéke a II. szita, fás részek, gyökerek és kérgek esetén az V. szita. A felaprított gyógynövényekből extraháló eljárásokkal (*digestio*, *maceracio*, *infusum* és *decoctum* készítés, *extractum*, *tinctura*, *cohobatio* stb.) a hatóanyagot kivonjuk vízzel, alkohollal, borral, savak vagy lúgok hozzáadásával. A *species* a növényi részek keverékét jelenti (teaalegy). A nagyobb virágok felaprításának mértéke az I., a füvek és levelek a II., a gyökereké és gyökértörzseké, kérgé, fás részeké, borszerű leveleké és termése a III. szita.

Az emberiség az ősidőktől kezdve készít növényekből kivonatokat. Érdekeséggé vált megemlíteni, hogy a „*galenicus készítmények*” elnevezést a 17. században kezdték használni Paracelsus (1493-1541) hívei Galénosz (131-210) ókori görög orvos nyomán, növényi drogokból kivonással készített gyógyszerekre, megkülönböztetésül Paracelsus vegyi szereitől, melyet *spagyrica*-nak neveztek. Horhi Melius Juhász Péter (1532?-1572) könyvében, melynek címe: *Herbarium az fáknak, füveknek nevekről, természetekről és hasznairól* (Koloszvár, 1578) ez áll: „Igy Czináld a’ Ménta olayt... Ved a Fodor méntát, és a’ nyers Fa olayt a’ ki wy [új, friss olívaolaj-F.M.]. Metéld meg a’ Méntát wyónnan [újonnan, friss állapotban], vüegben hánd, a’ melegen tarcz tizen öt napig, a’vagy kettős fazékban főzd meg, az az, Vesd egy pléh szelentzében a’ Méntát, tölcz rea a’ metélt Méntára, a’ tiszta wy Fa olayt, eszt maczeráld tizen öt napig, az heuen tarczad. Ha penig aszt nem várhatod, egy pléh szelentzében ted a’ tört metélt Méntát a’ Fa olayban, de a’ szelentzénec be töd a’ buritoyat, ki ne mennyen az ereie, Lassu szennél [tűznél] főzd meg, farradgyon [forjjon] fel: az vtán hánd ki, és faczard ki. Igy czinály mindé fele olayt fűből. Ruta, Rosa, Ménta, Szekfü, Kapor, Lilium, Leuesticum, Üröm, Viola, Vizi ménta olayt akár mi olayt.” Ezúton mondunk köszönetet a Vas megyei Múzeumok Igazgatóságának a kép elkészítéséért. (Ferentzi Mónika)

Forrás: Kazay Endre: *Gyógyszerészi Lexicon* 1900.; *Formulae Normales VI.* 2. kiadás 1995.

Előfizethető: Gyógyszerészet Szerkesztősége (1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16.)

belföldi postautalványon vagy átutalással az MGYT átutalási számlájára:

OTP VIII. kerületi fiók, Budapest, József krt. 33.

MGYT elszámolási számla: 11708001-20530530

Adóigazolási szám: 19000754-2-42

Előfizetési díj: egész évre 21 000 Ft + 5% áfa.; egy példány ára: 1750 Ft + 5% áfa.

Készült 2400 példányban.

Készült a Mackensen Kft. Nyomdában.

Felelős vezető: Cseh Tibor

M G GYÓGYSZERÉSZET – 2009.

Kreditpontos
távoktatási
program

T
á
v
o
k
t
a
t
á
s

A továbbképzés szakmai tartalma

A 2007 júliusában megkezdett távoktatási program 2009-ben is folytatódik. A Gyógyszerészet előfizetői részére rendelkezésre álló távoktatásban évente tíz alkalommal 2 dolgozatot veszünk számításba, a folyóiratban ikonnal jelölve meg őket. A kreditpontos továbbképzés céljára olyan dolgozatokat választunk, amelyek az alkalmazott farmakológia, gyógyszer-technológia, gyógynövény-alkalmazás, kémiai ismeretek, szervezéstudomány területekről szólnak. Így minden évben lehetőség nyílik e területek mindegyikének lefedésére és ezzel a naprakész általános gyógyszerészeti ismeretek továbbképzés keretében történő megszerzésére.

A szerezhető kreditpontok száma

A távoktatásban regisztrált résztvevőknek évente összesen 20 kreditpont jóváírására kerül sor.

A részvétel feltétele

Minden Gyógyszerészet előfizetéshez egy gyógyszerész regisztrációját tudjuk biztosítani, akinek nevét az előfizető adja meg. A továbbképzésben résztvevő gyógyszerész postán vagy elektronikus úton küldi be a megoldásokat, amelyek alapján a pontigazolást naptári év végén adjuk ki.

Amennyiben egy munkahelyről több gyógyszerész kíván a továbbképzésben részt venni, az MGYT a második, harmadik... előfizetés esetén 25%-os kedvezményt biztosít.

Technikai tudnivalók

A Gyógyszerészet januári számától – hasonlóan a 2008-ban kialakított gyakorlathoz – évi tíz alkalommal, alkalmanként két dolgozatot jelentetünk meg távoktatási program keretében. A kiválasztott dolgozatokat „bagoly” piktogrammal jelöljük. A dolgozatokhoz tartozó kérdéseket a lap utolsó oldalán közöljük. Minden dolgozathoz három-három egyszerű feleletválasztós kérdés tartozik, kérdésenként egy jó válasszal. A válaszok beküldésére mindig a tárgyhónapot követő hónap 15-ig van lehetőség (tehát pl. a januári Gyógyszerészetben közölt kérdésekre adott válaszokat február 15-ig kell beküldeni).

A távoktatási programba bejelentkezetteknek lehetőségük van a válaszokat postán (Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Távoktatási Program, Budapest, Gyulai Pál utca 16. – 1085) vagy faxon (483-1465) elküldeni, illetve az MGYT honlapján (www.mgyt.hu) – előzetes regisztrációt és kódszámigénylést követően – megadni.

Jelentkezés módja és határideje

Jelentkezni lehet kitöltött jelentkezési lappal postán vagy faxon, illetve az MGYT honlapján lévő jelentkezési lap kitöltésével. A jelentkezéseket a Gyógyszerészet szerkesztőségéhez kell eljuttatni (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., fax: 483-1465, e-mail: meeting@mgyt.hu). A 2009. évi jelentkezésekre 2008. november 15.–december 31. között van lehetőség. A GYOFTEX-rendszerbe történő regisztrálás a résztvevő feladata, a pontszámokat a Titkárság rögzíti.

Figyelem! Mindenkinnek, aki a távoktatásban részt kíván venni, jelentkeznie kell, függetlenül attól, hogy 2008-ban résztvevője volt-e a távoktatásnak. Minden részletkérdésben felvilágosítást ad a Titkárság (1085 Budapest, Gyulai Pál utca 16., tel.: 338-0416, fax: 483-1465, e-mail: meeting@mgyt.hu)

Takácsné dr. Novák Krisztina
főszerkesztő

Hankó Zoltán
felelős szerkesztő

Jelentkezési lap a kreditpontos távoktatási programra

Jelentkező neve: .....

A Gyógyszerészetet előfizető cég vagy személy neve és címe: .....

.....

Működési nyilvántartási szám: .....

Postacím: .....

Tel./fax, e-mail: .....

Dátum:

Aláírás:

**A MAGYAR GYÓGYSZERÉSZTUDOMÁNYI TÁRSASÁG
54. (TISZTÚJÍTÓ) KÜLDÖTTKÖZGYŰLÉSE
Budapest, 2008. november 15.**

*Prof. dr. Erős István köszönti
a küldöttközgyűlés résztvevőit*

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége a Társaság sorrendben 54. (tisztújító) küldöttközgyűlését november 15-én délelőtt 10 órára hívta össze a Semmelweis Egyetem, NET „Barna” előadótermébe. A küldöttközgyűlésen a szavazati joggal rendelkező 241 főből 151-en vettek részt. Rajtuk kívül megjelent a Társaság több korábbi tisztségviselője, a szakmai és tudományos élet számos képviselője, a szenátus sok tagja és számos érdeklődő. Az elnöki emelvényen *prof. dr. Erős István* leköszönő elnök, *prof. dr. Botz Lajos* leköszönő főtítkárs és *prof. dr. Vincze Zoltán* tiszteletbeli elnök foglalt helyet.

A Himnusz elnéklése után *prof. dr. Erős István* elnök köszöntötte a megjelenteket. A jegyzőkönyv vezetésére *Konrádné Abay-Nemes Évát*, hitelesítésére *dr. Hajdú Máriát* és *dr. Völgyi Gergelyt*, a Szavazatszedő és Szavazatszámlláló Bizottság elnökévé *ifj. dr. Regdon Gézát*, tagjainak *dr. Sági Erzsébetet*, *dr. Higysán Ilonát* és *dr. Kissné Tavaszy Mariann* választották meg, majd a napirendet fogadták el a küldöttek.

Az ünnepélyes megnyitó részeként *prof. dr. Erős István* tartott rövid helyzetértékelést „A gyógyszer-

szet sorskérdései” címmel. A színvonalas betegellátás alapfeltétele, hogy kellő számú és jól felszerelt gyógyszerértárban megfelelő szakmai felkészültségű és hivatástudattal rendelkező gyógyszerészek tevékenykedjenek, az etikus gyógyszerészet-modell keretei között. Ehhez megfelelő jogszabályi környezet, az irányítás-ellenőrzés magas színvonala és a kornak megfelelő műszaki színvonal lenne szükséges, illetve a képzés/szakképzés/továbbképzés megfelelő rendszere és a szakmai etikából gyökerező hivatástudat. A gyógyszerügyi törvényt felváltó gyógyszer-gazdaságossági törvény rendelkezései és a kapcsolódó miniszteri rendeletek nem a magas szakmai színvonalat szolgálják. Az államigazgatás és a szakigazgatás „uralkodik” a szakmán ahelyett, hogy elősegítené a megfelelő színvonalú gyógyszerellátási és gyógyszerkészítő tevékenységet, valamint a gyógyszerértár egészségcentrumként működését. A képzés/továbbképzés/szakképzés rendszere is sok problémával küzd: az államilag finanszírozott szakképzés 2007-ben lényegében megszűnt és a szakma öneréből kénytelen finanszírozni azokat a programokat is (pl. gyógyszerészi gondozás), amelyek társadalmi hasznossága megkérdőjelezhetetlen. A hivatás gyakorlása is válságos helyzetben van: az EU-ban kizárólagos gyógyszerészi kompetenciákat a gyógyszerésztől jogszabályi rendelkezésekkel vették el. Várat magára az asszisztensek kompetenciakörének tisztázása, nincsenek feladatarányos bér- és létszámnormák. Nincs ágazati „ifjúságpolitika”, a nyári gyakorlatok eredményessége megkérdőjelezhető és rendkívül rossz az ágazati korfa is. A kialakult helyzetért a gyógyszerészet is felelős. A Társaságnak minden fórumon hallatnia kell a hangját ahhoz, hogy érdemi változások kezdődjenek.

A helyzetértékelést követően tiszteletbeli elnöki címek adományozására került sor. A címet az új Alapszabály 22. pontjának megfelelően az Elnökség előterjesztése alapján, a küldöttközgyűlés adományozza a

*Prof. dr. Erős István köszönti prof. dr. Szász Györgyöt
tiszteletbeli elnökké választását követően*

*Prof. dr. Erős István köszönti prof. dr. Vincze Zoltánt
tiszteletbeli elnökké választását követően*

A kép előterében balról Kertész István, dr. Burgetti László és prof. dr. Szász György, a mögöttük lévő sorban prof. dr. Halmos Gábor és prof. dr. Falkay György

Társaság korábbi elnökei részére. Az Elnökség előterjesztése alapján a küldöttközgyűlés egyhangú igen szavazattal hagyta jóvá a tiszteletbeli elnöki cím adományozását *prof. dr. Szász Györgynek*, aki 1991-1996 között volt elnöke a Társaságnak, és *prof. dr. Vincze Zoltánnak*, aki 1996-2004 között volt MGYT elnök.

Ezután díjátadásokra került sor. Az Elnökség döntése alapján Koritsánszky Ottó Emlékérem kitüntetésben részesült *dr. Herczegfalvi Lászlóné*. A Societas Pharmaceutica Hungarica Jutalomérem kitüntetést vehette át *dr. Burgetti László*, *Szalay Annamária*, *Heideckerné Bártfay Edit*, *Bognár András*, *Juranovicsné Nagy Valéria*, *Farkasné dr. Tompa Ildikó*, *Kerékné Kiss Erzsébet*, *dr. Kiss Gézáné* és *Lajos Ferencné*. A „Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szenátusának tagja” elismerő díszoklevelet kapott *dr. Varga István*. Díszoklevelet vehetett át *Kertész István* a Pre-Tax Kft. ügyvezetője is, aki a Társaság könyvelését és pénzügyeinek intézését az elmúlt években kiváló színvonalon végezte. A kitüntetéseket *prof. dr. Erős István* adta át.

A küldöttközgyűlésen került sor az Anoli Díj ez évi pályázatának eredményhirdetésére is. A Társaságnak egy magát megnevezni nem kívánó tagja évekkel ezelőtt nagy összegű pénzbeli támogatást adott a Társaságnak, melynek kamataiból minden évben olyan

gyógyszerészhallgatók és 35 év alatti gyógyszerészek pályaműveit díjazzák, akik gyógyszeranyagok vagy gyógyszerek és metabolitjaik kémiai analitikai vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot. A Bíráló Bizottság határozata alapján kiváló pályamunkájáért díjazásban részesült *Liktor-Busa Erika*, *Blazics Balázs* és *Molnár Réka*, majd dicsérő oklevelet vehetett át *Kovács Kristóf* és *Takácsi-Nagy Anna*. A díjakat *prof. dr. Erős István* adta át.

Ezután a Gyógyszerészet szerkesztősége Végh Antal Nívódíjainak átadására került sor. A nívódíjat az MGYT 2006-ban alapította a lapban kifejtett irodalmi munkásság illetve megjelentetett közlemény elismerésére. A nívódíjakat *Takácsné dr. Novák Krisztina* főszerkesztő, az adományozó leveleket *prof. dr. Erős István* adta át *dr. Soós Gyöngyvérnek*, aki munkatársával a gyógyszerési gondozás napi gyakorlatát jelentős mértékben elősegítő sorozatot jelentetett meg, és *dr. Pállinger Évának*, akinek az októberi Gyógyszerészetben a monoklonális antitestek terápiás felhasználásáról jelent meg közleménye.

A küldöttközgyűlés programja *prof. dr. Botz Lajos* főtítkári beszámolójával folytatódott (írásos változatát lapunk más helyén közöljük), majd a napirend szerint a Felügyelő Bizottság elnökének a beszámolója következett. Az írásban leadott és a küldöttekhez a küldöttközgyűlést megelőzően eljuttatott füzetben megjelentetett beszámolóhoz *dr. Simon Lajos* elnök nem kívánt szóbeli kiegészítést tenni. Hasonlóképpen jártak el a szervezetek, szakosztályok és a bizottságok elnökei, valamint a szaklapok főszerkesztői is (valamennyi írásos beszámolót lapunk más helyén megjelentetjük). A szakosztályelnökök közül *dr. Soós Gyöngyvér* (Gyógyszerési Gondozási Szakosztály) néhány szóban beszámolt a társszervezetekkel folytatott együttműködésről és a Gyógyszerési Gondozás Szakmai Bizottsága tevékenységéről is. (A szakosztályelnöki beszámolókat is közöljük.)

A küldöttek egy csoportja

Prof. dr. Hódi Klára a Jelölő Bizottság elnöke

Balról egymás mellett dr. Márkus Sarolta, dr. Erdei Otília és dr. Bozsik Erzsébet. A mögöttük lévő sorban takarásban prof. dr. Görög Sándor és prof. dr. Bayer István

Ezután *prof. dr. Erős István* az Elnökség nevében megköszönte mindenkinek eddigi munkáját és támogatását, majd bejelentette, hogy az Elnökség befejezte a munkáját. Ezt követően a küldöttközgyűlés vezetését *prof. dr. Vincze Zoltán* vette át.

Prof. dr. Hódi Klára a Jelölő Bizottság elnöke tájékoztatta a jelenlévőket a bizottság munkájáról, ismertette a tisztújítás menetét, majd bemutatta a Jelölő Bizottság javaslatait az egyes elnökségi tisztségekre és a felügyelő bizottsági tagságra. Több tisztségre kettős illetve a felügyelő bizottsági tagságra többes jelölés érkezett. A küldöttközgyűlés új jelölt listára vételét nem kezdeményezte és a jelölőlistára vételre a Jelölő Bizottság valamennyi előterjesztését a küldöttek egyhangúlag elfogadták. Az elnöki tisztségre *prof. dr. Falcay György* és *prof. dr. Klebovich Imre*, a tudományos alelnöki tisztségre *prof. dr. Botz Lajos* és *prof. dr. Halmos Gábor*, a szervezési alelnöki tisztségre *Baloghné dr. Kovács Judit* és *dr. Télessy István*, a főtitkári tisztségre *dr. Márkus Sarolta*, a gazdasági titkári pozícióra *Benkő Zsolt* és *dr. Simon Kis Gábor*, a továbbképzési titkár pozícióra *Háznagyné dr. Radnai Erzsébet* és *Pannonhalminé dr. Csóka Ildikó*, a rendezvényi titkári pozícióra *dr. Erdei Otília* vállalta a jelölést. A Felügyelő Bizottság 5 tagjára hatan kandidáltak: *dr. Blazics Gyula*, *dr. Elek Béláné*, *Jelinekné dr. Nikolics Mária*, *dr. Kéry Ágnes*, *dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikó* és *dr. Nagyidai Nándor*.

A két elnökjelölt röviden ismertette legfontosabb célkitűzéseit, majd a szavazatok leadására került sor. A szavazatszámolás alatt *prof. dr. Christa Kletter* az

Prof. dr. Klebovich Imre újonnan megválasztott elnök

Osztrák Gyógyszerészettörténeti Társaság elnöke rövid előadásban invitálta a résztvevőket a 2009-ben Bécsben megrendezendő nemzetközi gyógyszerészettörténeti kongresszusra.

A tisztújítás eredményét a Szavazatszedő és Szavatszámoló Bizottság elnöke (*iff. dr. Regdon Géza*) ismertette. Eszerint a küldöttek elnökké *prof. dr. Klebovich Imrét* 87 szavazattal, tudományos alelnökké *prof. dr. Botz Lajost* 114 szavazattal, szervezési alelnökké *dr. Télessy Istvánt* 83 szavazattal, főtitkárrá *dr. Márkus Saroltát* 146 szavazattal, gazdasági titkárrá *Benkő Zsoltot* 90 szavazattal, továbbképzési titkárrá *Pannonhalminé dr. Csóka Ildikót* 80 szavazattal, rendezvényi titkárrá *dr. Erdei Otíliát* 144 szavazattal választották. A Felügyelő Bizottságba *Jelinekné dr. Nikolics Máriát* 138, *dr. Kéry Ágnes* 131, *dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikót* 117, *dr. Blazics Gyulát* 115, *dr. Elek Bélánét* 109 szavazattal választották meg.

Prof. dr. Klebovich Imre rövid beszédben köszönte meg a küldöttek bizalmát és kérte a tagság támogatását, majd a Szózáttal zárult a küldöttközgyűlés.

The 54th General Assembly of Delegates of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Elnöksége

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 54. küldöttközgyűlése 2008. november 15-én új Elnökséget és Felügyelő Bizottságot választott. A megválasztott tisztikar tagjai a küldöttközgyűlést megelőzően – a küldöttek tájékoztatására – megküldték szakmai életrajzukat és célkitűzéseiket. Az alábbi összeállításban ezeket a dokumentumokat tesszük közzé.

Prof. dr. Klebovich Imre elnök

Budapesten, 1949. december 23-án született. Két gyermeke és két unokája született. Tradicionális gyógyszerész család, több ágán ez idáig 24 gyógyszerész tevékenykedett különféle szakterületeken.

A Semmelweis Egyetemen szerzett gyógyszerészi oklevelet 1975-ben, majd gyógyszerész doktori fokozatot 1977-ben. Az Orvostovábbképző Egyetemen 1983-ban gyógyszerhatástanból kapott szakgyógyszerészi diplomát. A Budapesti Műszaki Egyetem Mérnöktoábbképző Intézetében izotóptechnikából diplomázott 1978-ban. A Harvard és Koppenhágai Egyetem közös szervezésében gyógyszeripari menedzser diplomát szerzett 1990-ben. A Magyar Tudományos Akadémián védte meg a biológiai tudomány kandidátusa címet 1989-ben, az MTA doktora fokozatot 1999-ben (Kémiai Osztály). A Semmelweis Egyetemen 2002-ben habilitált (Dr. Pharm. Habil.).

1975 és 1977 között az MTA Biokémiai Intézet Enzimológiai Részlegében kutató gyógyszerész, 1977-től 1989-ig a Richter Gedeon Rt. Gyógyszerkinetikai és Metabolizmuskutató Laboratóriumának tudományos főmunkatársa. 1989 és 2004 között az EGIS Gyógyszergyár Rt. Farmakokinetikai Kutató Laboratóriumának megalapítója és tudományos osztályvezetője.

A Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán 1987-től, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki Karán 1991-től oktat, mint meghívott előadó. Megalapítója a Bioanalitika a farmakokinetikában és a Bioanalitika a gyógyszermetabolizmusban című kötelezően választható akkreditált tárgyaknak. A Szegedi, Pécsi és Debreceni Tudományegyetemek meghívott előadója. 2003-tól a Semmelweis Egyetemen, 2004-től a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen egyetemi magántanár. 2002-ben a Harvard Egyetem meghívott előadója volt. 1991-ben az Oului Egyetem Farmakológiai és Toxikológiai Intézetében féléves tanulmányutat tett.

2004-től a Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán a Gyógyszerészeti Intézet igazgató egyetemi tanára, 2008 szeptemberétől mb. dékán.

2001-től a Semmelweis Egyetem Gyógyszertudományok Doktori Iskola Farmakokinetika és Gyógy-

szermetabolizmus alprogram vezetője. Külső tagja a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Doktori Iskolának. Eddig nyolc doktoranduszának volt témavezetője, akikből hatan már megvédték Ph.D. fokozatukat.

A Magyar Tudományos Akadémia Köztestületének tagja, 2007-től az MTA választott közgyűlési doktor képviselője, 2002 és

2008 között a Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottság titkára, 1999 és 2008 között az Elválasztástudományi Munkabizottság titkára, 2006-tól az Analitikai Kémiai Bizottság választott tagja. A Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium tagja.

Tagja az International Society for the Study of Xenobiotics (ISSX), a Central European Group for Separation Sciences (CEGSS-vezetőségi tag, 2008 novemberétől elnök), az International Society for Planar Separations (ISPS-vezetőségi tag), a European Society of Clinical Pharmacy (ESCP) nemzetközi tudományos társaságoknak.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökévé választásáig az Országos Vezetőség tagja, 1992 és 2004 között a Tudományos bizottság titkára, 2000 és 2004 között a Gyógyszeranalitikai szakosztály alelnöke. 1999-től a Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság vezetőségi tagja, 1999 és 2008 között a Farmakokinetika Gyógyszermetabolizmus szekció elnöke. 1996-tól a Magyar Elválasztástudományi Társaság alapító elnökségi tagja, 2006 és 2008 között elnöke. Tagja a Magyar Kémikusok Egyesületének.

Számos hazai és külföldi tudományos konferenciának volt elnöke, tudományos bizottságának vagy szervezőbizottságának tagja.

Külföldi és hazai tudományos folyóiratok szerkesztőbizottsági tagságai: *Journal of Planar Chromatography* (JPC-editor), *Journal of Chromatography Science* (JCS-member of the Advisory Board), *Acta Chromatographica* (AC-member of Editorial Board), *Journal of Pharmaceutical Biomedical Analysis* (JPBA-reviewer), *Journal of Controlled Release* (JCR-reviewer). 1996 és 2004 között az *Acta Pharmaceutica Hungarica* szerkesztőbizottságának tagja.

Kutatási területe: elválasztás-technikai, bioanalitikai és radioanalitikai módszerek fejlesztése, farmakokinetika, toxikokinetika, *in vivo* gyógyszermetabolizmus, bioekvivalencia, *in-vitro/in-vivo* ételinterakciós vizsgálatok, retard gyógyszerfejlesztés farmakokinetikai vonatkozásai, biofarmácia.

Tudományos eredményei: 151 publikáció, könyv és könyvfejezet szerzője, társszerzője, szerkesztője, 20 szabadalom társszerzője, 420 előadás szerzője, társszerzője.

Kitüntetései: Műszaki Alkotói Díj: 1988., 1992., 1994. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Vegyészmérnöki Kar, Kiváló Tiszteletbeli Oktatója 2001.

Hobbija: fényképezés, utazás.

Célkitűzései

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) Magyarország egyik legrégebbi hagyományokkal és az egyik legnagyobb taglétszámmal rendelkező tudományos társasága. Ezért a Társaság elnöki pozíciójának betöltése igen nagy felelősség, egyben roppant megtisztelő lehetőség.

Szeretném a legjobb tudásom és hozzáértésem szerint alázattal szolgálni a Társaságot, megőrizni értékeit, a tagság érdekeinek messzemenő figyelembe vételével. Szeretném azt a szellemiséget megőrizni, folytatni és fejleszteni, amelyeket elődeim oly nagy gonddal és sok munkával alakítottak ki és őriztek meg a különböző nehéz időszakokban is. Vezetői elképzeléseim kialakításában a legfontosabb cél, hogy az MGYT múltja és jelene kötelez a hagyományok megóvására, a meglévő szakmai, szellemi, szokásjogi értékek maximális folytatására és a jövő igényeinek megfelelő fejlesztésére az egész vezetőséggel közösen. Fontos feladatommak érzem az eredményeken alapuló egészséges ambíciók és a fiatalság támogatását, alkotószellemű kollegialitáson alapuló „munkahelyi légkör” kialakítását, megőrzését és a különböző szervezetekkel és szakosztályokkal való előremutató jó kapcsolat megtartását.

Erősíteni szeretném a multidiszciplinaritás jegyében a szakmai és érdekvédelmi együttműködést a Magyar Tudományos Akadémia Kémiai, Orvosi és Biológiai Tudományok Osztályaival, a Magyar Kísérletes és Kli-

nikai Farmakológiai Társasággal, a Magyar Elválasztástudományi Társasággal és a Kémikusok Egyesületével, továbbá a Magyar Gyógyszerész Kamarával, a Magángyógyszerészek Országos Szövetségével, a Magyar Gyógyszerész Egyesülettel és a Magyar Gyógyszertár-tulajdonos Gyógyszerészek Szövetségével. Különös hangsúlyt fektetek a gyógyszerésztudományi karokkal és a szakmai kollégiumokkal való hatékony együttműködésre.

Kiemelkedő feladatommak tekintem a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság nemzetközi kapcsolatainak ápolását és bővítését, hogy a nemzetközi gyógyszerészeti közéletben az MGYT aktívabban legyen reprezentálva, valamint több nemzetközi konferencián képviselhesse a Társaságot. Támogatnám és bővíteném a hazai tudományos továbbképzéseket, melyek a szakma jövőjét szolgálják. Az aktív tudományos és szakmai közélet szervezése számomra mindig prioritást jelentett, nemkülönben a belföldi és nemzetközi konferenciák szervezése. Elnökké választásom esetén mindezt szeretném messzemenően támogatni és erősíteni.

Összinte szívvel kívánom a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságnak, hogy az összetartás, a magas tudományos színvonal elősegítése, a jó kollegiális hangulat, valamint a társszervezetekkel és állami szervezetekkel való jó kapcsolat legyen az elkövetkezendő évek jellemzője. Az MGYT a nehéz időszakokban is őrizze meg, fejlessze tovább a gyógyszerészeti hivatás, a szakma tradicionális becsületét. A gyógyszerészeti tudomány területén, mint elkötelezett egyetemi oktató, dékán, tudományos kutató, számos gyógyszerész felmutató család tagjaként, a 19 éves vezetői gyakorlatomat, továbbá számos hazai és nemzetközi konferencia-szervezési tapasztalatomat, nemzetközi kapcsolatrendszereimet ajánlom fel, és minden tőlem telhetőt megteszek a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság részére a fenti célok megvalósításához. Mindezt az általános erkölcsi normák figyelembe vételével, gyógyszerészeti elkötelezettséggel, a tagsággal és vezetőséggel egyetértésben szeretném véghez vinni.

Mindehhez kérem a tagság, a vezetőség és mindazoknak a megtisztelő támogatását, akik közös ügyünk elkötelezettjei.

„A jelen a múlt közvetítésével válik jövővé.”

(Paul Valéry, 1871-1945)

Prof. dr. Botz Lajos
tudományos alelnök

1981-ben fejeztem be egyetemi tanulmányaimat a Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán. Gyógyszerészdiplomával (8/1981, kelt: 1981. február 13.), két szakgyógyszerészi diplomával (151/1985; 101/2003), gyógyszerészdoktori diplomával (22/1983-84, 1984. június 22.), valamint szakfelügyelői vizsgával (10885/7/1988/DH/2., kelt: 1988. október 21.) rendelkezem. A Ph.D. fokozatot 1997-ben nyertem el (78/1997.04.28, SOTE, Budapest). A Budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem Közgazdasági Továbbképző Intézet „Gyógyszerügyi menedzser” c. másoddiplomás szakán 1996-ban fejeztem be tanulmányaimat (152/428-1/94). A Gyógyszerészek Országos Nyilvántartásába 1981. április 30-án vettem fel, 6980. sorszám alatt (új sorszámom 2005. március 1-től: 3703). Habilitációs okleveletem 2004. június 28-án vettem át a Pécsi Tudományegyetemen. A Magyar Köztársaság Elnöke 2007. december 15-től nevezett ki egyetemi tanárrá [300/2007. (XII. 18.) KE határozat].

Az államvizsgát követően fél évig dolgoztam Budapesten közforgalmú gyógyszerárban. Egy év katonai szolgálatot követően három évig tudományos munkatársként a Magyar Tudományos Akadémia Ökológiai és Botanikai Kutató Intézetében dolgoztam, 1986-ig. 1984-ben avattak gyógyszerészdoktorrá, summa cum laude minősítéssel. Ezt követően 1988 novemberéig a Baranya Megyei Tanács Gyógyszertári Központ Szakfelügyeletén dolgoztam előbb szakelőadóként, majd szakfelügyelő gyógyszerészként. 1988 novemberétől a Swiss Federal Institute of Technology (ETH) Zürich, Gyógyszerészeti Intézetében dolgoztam, mint tudományos munkatárs („postdoctorand”). Kutatási területem különböző kromatográfiai rendszerek optimalizálására, továbbá új mérési és izolációs eljárások kidolgozására terjedt ki. Munkámat az intézet által elnyert KWF project keretében végeztem. 1992 januárjában tértem vissza.

A Janus Pannonius Tudományegyetem Növénytani Tanszékén 1992. február 1-től másodállásban dolgoztam, mint egyetemi adjunktus. 1993. április 15-től a POTE vezető főgyógyszerésze vagyok, főállásban. Egyetemi docenssé 1998-ban nevezték ki a POTE-en, majd 1999-ben a JPTE TTK-án. 2000. óta veszek részt gyógyszerészek graduális és posztgraduális oktatásában. 2002. január 1-től a PTE ÁOK Gyógyszerészeti Intézet igazgatójává nevezték ki. Egyetemi docensként, majd egyetemi tanári kinevezésem óta a biológus-, orvos- és gyógyszerészhallgatók oktatásában veszek részt. Az elmúlt években kutatási tevékenységem

elsősorban a gyógyszerterápia optimalizálási lehetőségeire farmakogenetikai alapon; a gyógyszerkölsönhatások értékelésére, kiszűrésükre alkalmas informatikai program fejlesztésére; az antimikrobás hatások direkt bioautográfiai vizsgálatának metodikai fejlesztésére; a kórházi gyógyszer formulárium menedzsment metodikai alkalmazhatóságára és fejlesztésére; valamint a farmakoökonomiai és a bizonyítékokon alapuló orvoslás hazai lehetséges alkalmazásának tanulmányozására terjedt ki.

Közleményeim száma 75 (59 angol nyelven); előadás prezentációim száma: 171; az idézhető absztrakciók száma: 88; könyv- illetve jegyzetfejezeteim száma: 8; hatástényező mutató 41; független citálásaim száma: 327; szabadalmaim száma 5; UNIDO tanulmány 1; Ph.D. témavezetés 5. Önállóan vezettem OTKA pályázatot, jelenleg az NKTH által kiírt „Jedlik Ányos” program pályázat (NKFP1-00027/2005) egyik alprojektjét vezetem. A PTE és számos ipari partner bevonásával az NKTH által 2005-ben kiírt „Pázmány Péter” program pályázatban két önálló kutatási alprogrammal (MEDIPOLISZ Dél-Dunántúli Regionális Egyetemi Tudásközpont) veszek részt. 2008. október elseje óta veszek részt az „Innodiag” NKTH által támogatott kutatási konzorcium munkáiban. Rendszeresen végzek lektorálást nemzetközi folyóiratok számára. Több alkalommal voltam doktori értekezés opponense, ill. bíráló bizottsági tagja, több hazai egyetemen is.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságnak (MGYT) 2004. december 1-től a 2008-as tisztújításig főtitkára voltam (korábban másfél évig voltam a Társaság alelnöke). Az MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezetének és az MGYT Gyógynövény Szakosztályának vezetőségi tagja vagyok. Tagja voltam 2000-től a múlt évig a Felsőoktatási Tudományos Tanácsnak (FTT, 2000 – 2007. január 31.); jelenleg a Magyar Akkreditációs Bizottság Orvos- Egészség- és Sporttudományok Bizottságának; az MTA Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottságnak (V. és VII. osztály közös testülete) vagyok tagja. Kitüntetésem: Societas Pharmaceutica Hungarica (2000.), Pro Sanitate (2003.), Pro Facultate Medicinae (2004.), Dávid Lajos Emlékérem (2004.).

Célkitűzések

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság alelnökeként az alábbi célkitűzéseim vannak:

- Sikeresen kamatoztatni azt a tapasztalatot és ismeretet, amit a Társaság főtitkáráként szereztem.
- Biztosítani a Társaság színvonalasabb és hatéko-

- nyabb működését, teljesíteni a Társaság alapszabályában az alelnök számára rögzített feladatokat.
- Az MGYT és a gyógyszerészi hivatás hagyományainak, értékeinek megőrzése, gyarapítása. A taglétszám megőrzése, a kiemelkedő taglétszámú évek ismételt megközelítése.
  - Az új Alapszabály alapján a szélesebb képviselőlet gyakorló Elnökség és vezetőség hatékonyabban jelenítse meg a különböző szakosztályok, szervezetek érdekeit.
  - Érdemben kell javítani a gyógyszerészet területén tudományos és oktató tevékenységet végzők társasági aktivitásán.
  - Kölcsönös előnyök mellett kiszámítható(bb) és tartós(abb) együttműködési megállapodásokat kell kötnie a Társaságnak a gyógyszeripar és -forgalmazás meghatározó hazai szereplőivel.
  - Az intézeti és közforgalmú gyógyszerészet, valamint a felsőoktatás, gyógyszerészképzés területén megszerzett ismereteimmel elősegíteni a különböző szakmai területek, szervezetek hatékonyabb együttműködését.
  - Továbbképzések terén az elmúlt években elért kiemelkedő eredmények megőrzése. A gyakorlati hasznú ismeretanyag gyarapítását, gyógyszerészi tevékenység megújítását szolgáló hiteles programok elősegítése.
  - Meg kell őrizni a Társaság 3-4 évente rendezett integráló, nagy kongresszusának rangját (CPhH). Eredményesebben kell gondoskodni a rendhagyóan széleskörű szakmai reprezentáció mellett még arról is, hogy a gyakorlati gyógyszerészetünk problémáira kiutat kereső fórumok is teret kapjanak. Kíváncsúsan tartom továbbra is, hogy a Társaság rendezvényeire nagyobb számban vonzza, illetve vonja be a szomszédos országok szakembereit is.
  - A Társaság 2007-ben megújított honlapját tovább kell fejleszteni, hiteles szakmai és tudományos forrássá, a távoktatás és kommunikáció még sikeresebb fórumává kell alakítani.
  - A Társaság szaklapjainak népszerűségét, előfizetői táborát feltétlenül gyarapítani szükséges. Az előfizetői kör még jobb megismerésén feltétlenül javítani szükséges.
  - A gyógyszerészeti társszervezetekkel olyan megállapodásokra kell(ene) törekedni, amely világos kompetencia területek kölcsönös elismerése mellett, érdemi tartalommal is feltölthető.
  - Az MGYT szakosztályai, szervezetei úgy működjenek, hogy gazdálkodásuk tekintetében is önálló elszámolással rendelkezzenek. Kíváncsúsan továbbra is, hogy önállóan rendezzenek sikeres – de szűkebb – szakterület-specifikus kongresszusokat, szimpóziumokat.
  - A gyógyszerészek, szakgyógyszerészek képzésének kíváncsú „reformját” a Társaságnak sokkal hatékonyabban kell előmozdítania.
  - Továbbra is az utóbbi évek gyakorlatának megfelelő („beüzemelt”) fegyelmezett és racionális költséggazdálkodást kell folytatni.
  - Az utóbbi évek gyógyszerészetének „szakmai leépítése” ellenére ismét fel kell mutatnunk, hogy a hivatásnak lehet jövőképe. Egyik kiemelkedő feladatnak tartom a szakma újra pozicionálását, így a képzésben, továbbképzésben a gyakorlati, „betegközpontú” szakmai tárgyak súlyának növelését. Sürgősen rendezni kell a gyógyszerészi kompetenciákat a hazai gyógyszerészetben.
  - Meggyőződésem, hogy a feladatok elvégzéséhez egy felkészült, szolgáltató központi ügyintéző központi titkárságra is szükség van. Ezért az MGYT Titkárság munkájának további erősítését fontosnak tartom.

Dr. Télessy István ***szervezési alelnök***

Mőzsön születtem, 1954. december 8-án sok generációs gyógyszerész családban. Gyógyszerészi diplomát a Szegedi Orvostudományi Egyetemen 1978-ban szereztem, gyógyszerészdoktori címet ugyanott 1982-ben. Szakgyógyszerési képesítést gyógyszerhatástanból nyertem 1983-ban. Kandidátusi értekezésemet 1994-ben védtem meg. 1998-ban közgazdasági, 2003-ban pedig jogi másoddiplomát szereztem. A német és angol nyelvet előadó- és tárgyalóképesen beszélem.

Első munkahelyem (1978) a paksi központi közforgalmú gyógyszertár volt, ahonnan 2 év után az Ország-

gos Gyógyszerészeti Intézetbe kerültem. Innen 5 év múltán, 1985-ben váltottam ipari gyógyszerészetre, ahol különböző hazai és külföldi cégeknél 17 éven át vezető pozícióban dolgoztam. 2002-ben visszatértem a közforgalmú gyógyszerészetbe és ma is a bagi Generáció Patika személyi jogos gyógyszerészeként dolgozom. E mellett részmunkaidősként a B.Braun Medicalnál állok alkalmazásban.

Tagja vagyok a Magyar Gyógyszerészi Kamarának és a Magángyógyszerészek Országos Szövetségének, országos vezetőségi tagja vagyok a Magyar Mesterség-

ges Táplálás Társaságnak. A fentiek mellett a Gyógyszerellátási Gyógyszerész Szakmai Kollégium elnökeként tevékenykedem. Ezen kívül tagja vagyok European Society of Parenteral and Enteral Nutrition-nek.

Tudományos érdeklődésem egy percre sem szakadt meg, jelenleg is folytatok kutatói munkát. Eddig 22 önálló tudományos közleményem jelent meg és egy szakkönyvet írtam.

Életem elmúlt 20 évében aktív szervezői munkát végeztem hazai és nemzetközi szinten egyaránt, ebben a Közgazdasági Egyetem Szervezési és vezetési szakán szerzett ismereteim sokat segítettek.

Célkitűzések

A korábban megszerzett tapasztalatok és kapcsolatok révén javítani szeretném a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság kapcsolatrendszerét. Fontosnak vélem, hogy az egészségügyi kormányzattal és a tudományos életet képviselő intézményekkel (MTA, tudományegyetemek, tudományos társaságok) a rendszeres és aktív kapcsolattartás biztosított legyen, s ebből Társaságunk hasznot lásson.

Belső szervezeti rendszerünket, a megyei szervezeteket jól definiált célok mentén meg kell erősíteni és a szakmai társszervezetekkel (MGYK, MOSZ) az együttműködést tovább kell javítani. Úgy gondolom, vannak szakmai területek, kampányok és szakmapolitikai indokok, ahol az összefogás hozhat sikert a gyógyszerészetnek, s vannak, ahol a Társaság erősségeinek kihasználása jelenthet szakmánknak előrelépést. Az MGYT-nek, mint tudományos társaságnak, a szakmai kompetenciák megszerzése és megőrzése terén a mélyebb szakmai ismeretek megszerzésére, a gyakorlati tudás erősítésére, frissítésére és fejlesztésére kell törekednie.

Meggyőződésem, hogy szakmánk jó hírnevének megőrzéséhez az alapot a gyógyszerésztársadalom tudományos tájékozottsága, tudásának gyakorlatiassága biztosítja. Ehhez pedig egy jól szervezett, számos szakterületen megbízható tudású tagokkal, vezetőkkel és tanácsadókkal rendelkező Gyógyszerésztudományi Társaság tud segítséget nyújtani. Tagságunkat úgy tudjuk megtartani és bővíteni, ha hasznos támogatást kap tőlünk a magyar gyógyszerész társadalom.

Arra törekszem, hogy a fentiek mielőbb megvalósuljanak.

Dr. Márkus Sarolta *főtitkár*

Született: Budapest, 1950. május 19.

Szakmai képzés, tanulmányutak:

- 1968-1970.: Petrik Lajos Vegyipari Technikum,
- 1970-1975.: Semmelweis Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar (69/1975),
- 1983.: Gyógyszerhatástan szakgyógyszerész,
- 1984.: Gyógyszerészdoktor (1985),
- 1997., 2002., 2007.: Vezetői ismeretek, managerképzés,
- 2001.: Vállalati és Üzleti ismeretek Angolul c. speciális képzés,
- 1982.: Klinikai toxikológia, gyógyszeres interakciók spec. kollégium,
- 1979., 1987.: Kromatográfiás (HPLC, GC) ismeretek elmélete és gyakorlata,
- 1999.: Preclinical Research for GLP Compliance (Amsterdam),
- 1999., 2001.: ICH-GCP (London),
- 2003.: International Regulatory Workshop (Bukarest),
- 2002., 2003., 2007.: Anapharm (Quebec, Montreal),
- 2004., 2005., 2006.: Allied Research Institute (Toronto).

Munkahely, beosztás:

- 1968-1970.: Kőbányai Gyógyszergyár (laboráns),

- 1975-1978.: Pest megyei Gyógyszertári Központ (változó munkahelyű vezető gyógyszerész),
- 1978- : EGIS Gyógyszergyár Nyrt. (tudományos munkatárs, főmunkatárs, mb. laborvezető, titkárságvezető, osztályvezető, önálló osztályvezető).

Tudományos aktivitás:

- gyógyszerkutatás-fejlesztési tevékenység szervezése, projektek vezetése,
  - K+F vizsgálatok minőségbiztosítása (GLP, GCP),
  - innovatív projektek gazdálkodása,
  - oktatás gyógyszerkutató és fejlesztő szakirányban és K+F minőségbiztosításban,
  - 20 előadás, 16 közlemény 2 elfogadott szabadalom.
- Tudományos társasági tagság:*
- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagja (1975-),
  - Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság alelnöke (2004-2008.),
  - MGYT Ipari Szervezet elnöke (2000-2008.),
  - Magyar Kísérletes és Klinikai Farmakológiai Társaság (1988-),
  - Magyar Kémikus Egyesület (1984-),
  - Nemzetközi Gyógyszerész Társaság (FIP) tanácskozó testületének magyarországi képviselője (2005-),

- EGIS Klinikai-farmakológiai Kutatási Fejlesztési Alapítvány titkára (1995-),
- Clauder Ottó emléverseny kuratóriumi tagja (2003-)
- Ipari Szakmai Kollégium (2003-).

Kitüntetések:

- EGIS Műszaki Alkotói Pályázat 1. díj (1993),
- MGYT díszoklevele (2004),
- Semmelweis Gyógyszerésztudományi Kar Kiváló Oktatója (2006),
- Spargely Béla emlékérem (2006),
- MGYT elnökének díszoklevele (2008).

Célkitűzések

Az MGYT kilenctagú elnökségében 2004-2008 között delegált alelnöki tisztséget, az MGYT Gyógyszeripari Szervezetében két cikluson keresztül az elnöki teendőket láttam el. Az elmúlt években lehetőségem volt közelebről megismerni a Társaság munkáját és aktívan részt venni a tevékenységében. Az elnökségi munkám tapasztalatait és sikeres elemeit felhasználva kívánom főtitkári feladataimat végezni. Örülök, hogy néhányan, akikkel együtt dolgozhattam, továbbra is tagjai maradnak az Elnökségnek, ezzel biztosítva az új Alapszabály szerinti folyamatos és zökkenőmentes munkát.

Az MGYT jelenleg érvényben lévő Alapszabálya a főtitkár feladatát a IV. fejezet 26. pontjában rögzíti, fő feladatának a Társaság tevékenységének operatív irányítását jelöli meg. A titkárság munkájának irányításával biztosítani kívánom a hatékony és színvonalas működést, megőrizve a Társaság hagyományait, értékeit.

Szeretném, ha a gyógyszerészetet érzékenyen érintő, a gyógyszerészeket sújtó negatív változások elle-

nére megtartanánk a szervezettséget, gyarapítanánk a meglévő taglétszámot. Azokkal az aktív szervezetekkel és tagokkal, akik érzik az összetartozás, a gyógyszerészi érdekekért való közös fellépés szükségességét, még szorosabb együttműködést akarok kialakítani. A gyengébben működő szervezetek (szakosztályok) problémájának megismerése révén segítem őket, hogy ők is bekapcsolódjanak az MGYT életébe.

A társszervezetekkel rendszeres kapcsolatra, eredményes együttműködésre és közös állásfoglalások kialakítására van szükség. Fontos feladatommak fogom tekinteni az MGYT közéletben való elismertetését, szakmai-politikai kérdésekben való rendszeres állásfoglalását, valamint az egészségügyi hatóságokkal való hatékonyabb kapcsolat kiépítését.

Folytatni kívánom az elődeim által megkezdett munkát az elektronikus ügyvitel fejlesztésében, a nemzetközi együttműködések és a külföldi kapcsolatrendszer bővítésében.

Az MGYT céljainak megvalósításához szoros együttműködésben kívánok tevékenykedni elsősorban az elnökkel, ill. az Elnökség és a vezetőség tagjaival. Munkámban támaszkodni kívánok az előző tisztségviselők és a szenátus tagjainak tudására, tapasztalataira és segítségére.

Nagy megtiszteltetés számomra, hogy főtitkári minőségben a több mint ötezer gyógyszerészt képviselő Elnökség tagja lehetek. Ezt a tisztséget a gyógyszerészet jeles személyiségei, példaképei töltötték be, akik életpályájukkal, szakmaszeretetükkel bizonyították a gyógyszerészi hivatás iránti elkötelezettségüket. Ígérem, hogy a legjobb tudásommal próbálok megfelelni e nemes feladatnak.

***Benkő Zsolt
gazdasági titkár***

Neve Benkő Zsolt Ernő, születésem helye: Budapest; születésem ideje: 1941. június 7.

1955-ben Baján a III. Béla Gimnázium tanulója lettem, ahol 1959-ben érettségiztem. 1956 eseményei következtében a két bátyám disszidált, szüleimet állásukból kirúgták. Mint nappali tagozatos középiskolás én lettem a családfenntartó. Öt évig nem vettek fel. 1959-től Baján a Pszichiátrián dolgoztam 1964-ig ideg-elme szakápolóként, de elvégeztem a közgazdasági technikumot és leérettségiztem, sőt játékezetői vizsgát is tettem.

1964-ben felvettek a SZOTE Gyógyszerésztudományi Karára, ahol 1969. február 12-én sikeres állam-

vizsgát tettem. Egyetemi éveim alatt 3 évig tudományos munkát végeztem (TDK), 4 évig az irodalmi színpad tagjaként szerepeltem és végig sportoltam. Ez a hármas végig kíséri életemet. TDK tagként két pályamunkám részesült díjazásban.

Szakmai képzés: Növényvédőszeres toxicológiája (1973.), OGYI Gyógyszerismertető (1975-1986.), SZOTE Oktató Gyógyszerésze cím elnyerése (1994.), Homeopátia tanfolyam (2004.). Szakvizsgáim: Gyógyszerügyi szervezés (1277/1979), Gyógyszerhatástan (395/1983). A Közgazdaságtudományi Egyetemen gyógyszerügyi menedzsment szakértő diplomát szereztem (1/733/97 – 2001. december 20.).

Munkahelyek: Talán egyedülként, már államvizsgás koromban egy hónapig megbíztak gyógyszerértéztői feladatokkal Baján (1968. augusztus). 1969. március 1-től vezető helyettesítő (Bács-Kiskun megye), 1970. május 1-től Nemesnádudvaron gyógyszerértéztő voltam. 1974. május 1-től Kiskunhalason a 12/62 sz. Kabay János Gyógyszertár (Eötvös u.) vezetője voltam 1986. június 22-ig. Több pályamunkát írtam (országos I. és III. helyezést is szereztem), több újítással valósult meg.

1986. június 23-tól a Chinoin Gyógyszergyár üzemvezető gyógyszerésze voltam Kunfehértón a gyógyszergyár létesítésekor. 1987-ben az FDA inspekció elfogadta a gyárat, ekkor „Kiváló Dolgozó” kitüntetésben részesültem. Az üzem működtetése, a dolgozók betanítása, az üzem fellendítése volt a feladatom. Több újításom volt és vált sikeressé. Új készítmények kidolgozása is feladatom volt. 1989. augusztusban infarktust kaptam. 1989. október 8-ig voltam állományban. Ezután beosztott gyógyszerész voltam Kiskunhalason a 12/60-as gyógyszerértéztárban 1990. december 15-ig, majd a Rádix Kft. Aranyoroszlán Gyógyszertár gyógyszerértéztője 1995. augusztus 31-ig. Ekkor nyitottam Jánoshalmán a Benkő Patikát, melynek ügyvezető személyi jogos gyógyszerértéztő főgyógyszerésze vagyok a mai napig. A gyógyszerértéztár ISO minősítést nyert 2003-ban.

Hazai szervezetekben betöltött tisztségek: Az MGYT-ben ellenőr (1992-1996.), majd FB elnök voltam (1996-2004). A Bács-Kiskun Megyei Szervezet elnöke vagyok 2004-től. Az MGYK Bács-Kiskun megyei számvizsgáló bizottság elnöke (1996-2004), a MOSZ FB elnöke (2001-2004) és elnökségi tagja voltam (2004-2008.). A Gyógyszerellátási Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium tagja vagyok 2005-től, a Gyöngy Patikák Tagsági Tanácsának tagja 2007-től, a „Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítvány FB elnöke 2008-tól.

Tudományos aktivitás: A Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen kiemelt díjszertben részesültem, a CPhH-n poszterelőadással és előadással szerepeltem, workshopot vezettem. Országos és megyei kongresszusokon előadásokkal vettem részt. A Pozsonyi Gyógyszerész-karon 1973-ban előadással szerepeltem, az utóbbi években gyógyszerészi gondozás előadássorozatot tar-

tottam. A Studium & Practicum szerkesztő bizottságának tagja vagyok.

Kitüntetések: Kiváló Dolgozó (1987.), Societas Pharmaceutica Hungarica (2004.), Év Patikája (Dicsérő Oklevél), Egészségügyi Miniszteri Díjszert (2005.), „Jánoshalmaért Emlékplakett” (2006.), MOSZ a „Szövetség Emlékplakettje”, Év Patikája Díjszertő Oklevél (2004.) és I. helyezés (2006.).

Célkitűzések

Mivel eddig a gazdasági titkár tisztség nem szerepelt a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság elnökségi tisztségviselői sorában, ezért a konkrét feladatok meghatározása, pontosítása, a hatáskör megállapítása a hozzá tartozó jogosítványokkal együtt, valamint azok írásban, vagy belső szabályzatban történő rögzítése lesz az első lépés. Az érdemi munka az előző év teljes gazdasági ügymenetének áttanulmányozása és a következő évi költségvetés megtervezése, az igények felmérése, a lehetőségek megismerése mellett.

A költségvetés tervezéséhez a rendezvények, gazdasági társaságok, szervezetek, szakosztályok eddigi elszámolásainak elemzése szükséges. Az MGYT gazdasági helyzetének esetleges javítása és annak stabilizálása (új szponzorok beszervezésével), a gazdálkodásnál a prioritások meghatározása (nemzetközi és hazai tudományos rendezvények, kongresszusok), természetesen a szakosztályok, szervezetek javaslatai alapján az elnökségi döntések szerinti sorrendben.

További terveim: egyéb rendezvények költségeinek meghatározása a költségvetésben; lapok és könyvkiadás átnézése, esetleges módosítása; továbbképzések költségeinek átnézése, esetleges módosítása (szponzorok), közös rendezés gyógyszerészi szervezetekkel, vagy egyéb egészségügyi szervezetekkel. Beszerzések átnézése, esetleges változtatása. Bérek, jutalmazások, kitüntetések költségeinek átnézése, esetleges változtatása. Támogatások meghatározása, mikor, kinek, milyen célból és mennyi összegben. Szerződések áttanulmányozása. Az MGYT érdekeit szem előtt tartó új szerződések előkészítése. Pályázatok adta lehetőségek kihasználása (tudományos és gazdasági területeken egyaránt). Az ellenőrzési lehetőségek meghatározása.

Pannonhalminé dr. Csóka Ildikó
továbbképzési titkár

Személyes adatok:

Szül. hely, idő: Szeged, 1967. július 13.

Tudományos fokozat és szakképzettség:

- Dr.habil (2007.),
- Ph.D. tud. fok. (1998.),
- Egészségügyi menedzser szakoklevél, (1996.),
- gyógyszertechnológia szakgyógyszerésze (1993.),
- egyetemi doktor (1991.),
- gyógyszerészi oklevél (1990.).

Munkahelyek, beosztások:

Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar:

- Gyógyszertechnológiai Intézet:
  - 1990-1994.: egyetemi gyakornok,
  - 1994-1997.: egyetemi tanársegéd,
  - 1998-2003.: egyetemi adjunktus;
- Gyógyszerfelügyeleti Intézet
  - 2004. január 1. – június 30.: egyetemi adjunktus,
  - 2004. július 1. – : egyetemi docens,
  - 2008. február 9. – : intézetvezető egyetemi docens.

Tudományos aktivitás:

- közlemények száma: 70,
- hazai és nemzetközi előadások: 112,
- könyv, könyvrészlet: 13,
- egyetemi jegyzet: 2.

Hazai és külföldi szervezetekben betöltött tisztségek:

- MTA Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Munkabizottsága – tag,
- MTA Szegedi Akadémiai Bizottság, Gyógyszerészeti Szakbizottság Gyógyszerkutató Munkabizottság elnöke (2005-2008.),
- MTA, Gyógyszerésztudományi Osztályközi Komplex Bizottság – tag (2000-2004.),
- MTA köztestületi tag: VII. Kémiai Tudományok Osztálya, Szerves és Biomolekuláris Kémiai Bizottság,
- MGYT Felügyelő Bizottság – tag (2004-2008.),
- MGYT Csongrád Megyei Szervezet – elnökségi tag (2004-2008.),
- Eü. Minisztérium – ESZTT Szakmapolitikai és Minőségbiztosítási Bizottság – tag (2004-),
- Magyar Gyógyszerész Kamara, Országos Elnökség – titkár (2006-),
- SZTE GYTK Kari Tanács – tag (1990-),
- SZTE GYTK Minőségbiztosítási Bizottság – elnök (2002-),
- Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítvány – kuratórium elnöke (2005-),
- Gyógyszerellátási Szakmai Kollégium-tag (2004-ig),
- MGYT Ifjúsági Bizottság tag (1996-ig).

Elismerések:

- Bolyai János Kutatási Ösztöndíj (MTA, 2003-2006.),
- A délmagyarországi régió kiváló fiatal kutatója (MTA, 2000.),
- Dávid Lajos Jutalomdíj – I. helyezés (MGYT, 1998.),
- Apáthy István Emlékérem (SZOTE, 1990.).

Célkitűzések

Az Alapszabály szerint a továbbképzési titkár hatásköre, feladata a Társaság továbbképzési stratégiájának megvalósítása, a tanfolyamok akkreditálásával, szervezésével kapcsolatos tevékenység vezetői irányítása és ellenőrzése. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság továbbképzési titkáráként az alábbi célkitűzéseim vannak:

Az Alapszabály által meghatározott – képzéssel kapcsolatos – társasági aktivitásokkal maximálisan egyetértve, tevékenységemmel a következő szempontokra szeretném a hangsúlyt helyezni:

- a Társaság által szervezett továbbképzéseken a probléma-orientált tanulást elősegítő pedagógiai módszertan segítségével bővíteni és aktualizálni a tagok tudományos ismereteit;
- a továbbképzések tematikáját a tudományos szempontok mellett a gyakorlati szakemberek szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével kialakítani;
- koordinátori szerepkört betölteni a graduális, szak- és továbbképzés tartalmi elemei és a munkaerő-piaci szükségletek harmonizálásában;
- előmozdítani a gyógyszerészképzés fejlesztését célzó törekvéseket, támogatni a szakgyógyszerész-képzés rendszerének további működését és részt venni annak kialakításában,
- támogatni és biztosítani a gyógyszerellátásban dolgozó szakember kollegák (gyógyszertári asszisztensek, szakasszisztensek) kompetenciaterületnek megfelelő képzését, továbbképzését;
- részt vállalni, szakvéleményt adni a gyógyszerész-képzést, szakképzést, továbbképzést érintő kérdésekben, kezdeményezni az ezzel összefüggő jogszabályok kiadását, módosítását a gyógyszerészet társszervezeteivel együttműködésben.

Szeretnék aktívan tenni annak érdekében, hogy előmozdítsam a gyógyszerészet társszervezeteinek szorosabb együttműködését a kollegák segítségére és a gyógyszerész-szakma társadalmi presztízsének megtartása céljából.

Dr. Erdei Ottilia
rendezvényi titkár

Született: Budapest, 1960. július 21.

Szakmai képzés, tudományos fokozat:

- gyógyszerészdoktor,
- szakgyógyszerész gyógyszerügyi szervezés tárgyából,
- GCP szaktanfolyam.

Nyelvtudás: német, angol felsőfok.

Munkahelyek, beosztások:

- Pharmatrade Külkereskedelmi Vállalat, műszaki és propagandaosztály / gyógyszerész 1985-1992.,
- Strathmann Képviselő (HEK Pharma jogutódja) 1992 óta, képviselővezető.

Hazai és külföldi szervezetekben betöltött tisztség(ek):

Tagság több szakmai szervezetben (pl. MAGYOTT, Fitoterápiás Társaság).

Kitüntetés: Koritsánszky Ottó Emlékérem (MGYT).

Célkitűzések

Az MGYT 2004-ben megválasztott Elnökségének célja volt, hogy a tudományos rendezvényi főtitkárhelyettes irányításával és felelősségével a Társaság szakosztályainak és szervezeteinek tudományos rendezvényei, tervezett gazdasági keretek között, a titkárság munkatársainak adminisztrációs segítségével kerüljenek lebonyolításra. Ennek megvalósításához kidolgoztuk a rendezvényszervezési alapelveket, továbbá egységes kalkulációs, jelentkezési és számlázási rendszert hoztunk létre. Több esetben on-line jelentkezést tettünk lehetővé, amely – amellet, hogy gyorsabb adatfeldolgozást biztosított – igen pozitív fogadtatásra talált. Az egy év, egy helyszín elv javított a rendezvények pénzügyi eredményein.

A 2004-2008. közötti ciklusban tudományos rendezvényi főtitkárhelyettesként a XIII. CPhH országos kongresszus, az első BBBB (2005.) nemzetközi kongresszus, 3 szervezeti, 10 szakosztályi rendezvény, 1 Clauder Ottó és 4, köztük a gyulai jubileumi Rozsnyay Emlékverseny sikeres megrendezésében vettem részt. 2006-ban a Német Gyógyszerész Társaság meghívására a Marburgban, a Német Országos Konferencián részt vevő MGYT-delegációt vezettem.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság rendezvényi titkáráként, folytatva a 2004-ben megkezdett munkát, célom

- a Társaság tudományos rendezvényeinek *koordinálása*, a rendezvények *pénzügyi stabilitásának* biztosítása, megfizethető, de *színvonalas* helyszínek kiválasztása, a rendezőkkel egyetértésben;
- fontos rendezési elvnek tartom a *szakmai társszervezetekkel* történő időpont-egyeztetést, a korrekt együttműködést és tájékoztatást. Mindezek a kollégák könnyebb eligazodását teszik lehetővé és a gyógyszerész-társadalom egységét hivatottak demonstrálni;
- a sajtó különböző területeinek képviselőivel való kapcsolat kialakítása fontos tevékenység az MGYT ismertségének bővítése érdekében;
- fontosnak tartom a Társaság szakmát érintő tevékenységének PR közleményekben történő összeállítását és megjelentetését a gyógyszerészek társadalmi megbecsülésének helyreállítása érdekében.

Presidency of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences. Careers and programmes.

A Mozsonyi Sándor Alapítvány köszönete

A Mozsonyi Alapítvány részére az 1%-ok felajánlásából adományozott összeg 539 747 Ft, mely megérkezett az alapítványhoz. Az adományt az alapítvány a szabályzatban leírtak szerint kívánja felhasználni, melyről – az eddigi gyakorlatnak megfelelően – ezután is tájékoztatja a kollégákat a Gyógyszerészet hasábjain.

Az Alapítvány ezúton köszöni a kollégák nagylelkű adományait.

Dr. Stampf György

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Felügyelő Bizottsága

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság új felügyelő bizottságának megválasztására is a november 15-i közgyűlésen került sor. A Társaság alapszabálya szerint a Felügyelő Bizottság az elnökét a maga soraiból választja. Az elnök személyéről a későbbiekben adunk hírt.

Dr. Elek Béláné Vörös Zsuzsanna

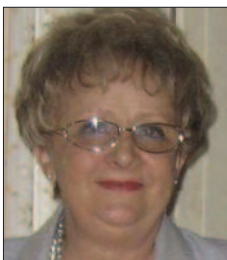
Születési hely, idő: Baja, 1942. május 22.

Egyetemi tanulmányaimat a Budapesti Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Karán végeztem. Gyógyszerészi diplomámat 1965-ben kaptam.

Pályámat a miskolci Aranyzarvas Gyógyszertárban kezdtem. 1979-ben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Gyógyszertári Központ szakfelügyeletén analitikusi munkakörben a gyógyszerkészítő laboratórium gyógyszerkészítési vizsgálatára kaptam megbízást. Szakfelügyelői képesítést szereztem, majd szakvizsgát tettem kémiai (fizikai kémiai) gyógyszerellenőrzés szakágban.

A mindennapi vizsgálati tevékenység mellett sok érdekes feladatot oldhattam meg, amelyekre szívesen gondolok, feledve a nehézségeket. E tekintetben kiemelkedő számomra az Algapyrin-analóg generikum törzskönyvezése Novamid néven, a vizsgálatok, a dokumentáció elkészítése és a hozzá kapcsolódó forgalomba hozatal, a csomagolóanyag tervezése, nyomdai munkák előkészítése. Örömmre szolgál, hogy a készítmény ma is forgalomban van, más gyártó által, más néven készítve.

Részt vettem az oktatásban a szakgyógyszerészképzés során és az asszisztensképzésben. Nagyon megtisztelő volt, amikor átvehettem a Semmelweis Egyetem Oktató Gyógyszerésze kitüntető címet 2001-ben.

1979-től nagyon sok változást élt meg a szakmánk, aminek sajnos nincs vége, s talán a legkevésbé jó szakaszát éli. Változást hozott a privatizáció és az azóta élő folyamat, nemcsak a gyógyszertárak, hanem a gyógyszergyártás, -ellenőrzés terén is.

1997-ben az ÁNTSZ tisztigyógyszerésze lettem, feladatként a megyei gyógyszervizsgáló laboratórium kialakítását, majd akkreditálását kaptam. A Nemzeti Akkreditáló Testület 2004. szeptember 13-án kiadott Akkreditálási okirata értelmében laboratóriumunk az ország első és egyetlen akkreditált laboratóriuma volt (a gyógyszertárak ellenőrzése tekintetében). A laboratóriumban 2006-ig vizsgáltuk a mintavételezett gyógyszertári készítményeket.

Analitikusi pályám egész időtartama alatt tagja lehettem a Gyógyszeranalitikai Szakosztály vezetőségének, ami rendkívül megtisztelő számomra. Előadást tarthattam néhány Analitikai Kollokviumon, társszerzői minőségben is. A Gyógyszerészetben és az Acta Pharmaceutica Hungarica-ban néhány közleményem jelent meg, társszerzésben is.

A FoNo VII. szerkesztésében való munka nagyon hasznos és megtisztelő volt.

Jelenleg gyógyszertárban dolgozom, részmunkaidőben. Örülök, amikor a betegek megköszönik a segítségemet, a beszélgetést.

Dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikó

Név: Dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikó Katalin.

Szül. hely, idő: Békéscsaba, 1969. május 17.

Családi állapot: férjezett, három gyermek anyja (Ákos, Máté, Bálint).

Iskola: SZOTE, Szeged, Gyógyszerésztudományi Kar 1987–1992. Gyógyszerészi diploma 1992.

Tudományos fokozatok:

Gyógyszerész doktor: 1./1994.

Ph.D.: 6./2000.

Munkahelyek:

- SZOTE Gyógyszertechnológiai Tanszék, központi gyakornok (1992–1994.),
- Biogal Gyógyszergyár Rt., gyógyszertechnológus fejlesztőmérnök (1994–1997.),

– Debreceni Egyetem, Gyógyszerésztudományi Kar, Gyógyszertechnológiai tanszék,

- egyetemi tanársegéd (1997–2000.),
- egyetemi adjunktus (2000. július 1.–)
- tanszékvezető-helyettes (2002. március 1.–)

Nyelvtudás:

- angol, közép „A” 012350/1992.,
- angol, közép „B” 024470/1993.

Szakvizsga: gyógyszer technológus szakgyógyszerész (205./1995.)

Tudományos társasági tagság:

- Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság
- Ifjúsági Bizottsági elnök (2005–2008.),
- Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnökségi tag,

- Gyógyszerészi gondozási Szakosztály elnökségi tag.

Oktatási tevékenység:

- Graduális képzés: gyógyszerterológia oktatása magyar és angol hallgatók számára
- Posztgraduális képzés: gyógyszerész rezidens képzésben tutor-mentori teendők ellátása, szakmai továbbképző előadások tartása gyógyszerészek részére.

Tudományos tevékenység, kutatómunka:

- tudományos közleményeim száma: 17,
- az impakt faktorok összege: 29,6,
- tudományos előadások száma: 15,
- az utóbbi 5 évben megjelent közleményeim száma: 13,

– az impakt faktorok összege: 20,58.

Kutatási témák címe:

1. Segédanyagok hatásának tanulmányozása HeLa és Caco-2 sejtvonalakon.
2. Rektális gélek/végbélkúpok in vitro és in vivo vizsgálata.

Egyetemi (Ph.D.) doktori értekezések témavezetője: megosztott témavezetés.

Tudományos támogatások:

- Pro Regione pályázat 1998.
- Közös együttműködés keretében elnyert pályázatok: 18/2001. ETT (2001-2004), 167/3.2.1 2004-04/3.0 GVOP pályázat, 1041/2004. NKFP. (2005-2007.).

Jelinekné dr. Nikolics Mária

Születési hely, idő: Budapest, 1946. április 7.

Egyetemi végzettség: Budapesti Orvostudományi Egyetem, 1969.

Szakképzettség: gyógyszerterológus szakgyógyszerész 1982.

Doktori fokozat: Semmelweis Orvostudományi Egyetem 1978.

Tudományos minősítés: Ph. D. doktor: 1998.

Munkahelyek:

- 1969-1975.: Chinoin,
- 1975-1988.: Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Gyógyszerészeti Intézet tanársegéd,
- 1988– : Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Gyógyszerészeti Intézet, adjunktus,
- 2005– : Semmelweis Egyetem Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet, adjunktus, a Gyógyszerterológiai Osztály vezetője.

Társasági tagság/funkció:

- a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tagja,
- az MGYT Ipari Szervezet Gyógyszerterológiai Szakosztályának volt vezetőségi tagja,
- az Aesculap Alapítvány kuratóriumi tagja.

Oktatási tevékenység:

1973 óta oktatok a Semmelweis Egyetemen. A Gyógyszerészeti Intézetben a Gyógyszerterológia tantárgy keretén belül gyakorlatokat vezetem, előadásokat tartottam, szakdolgozati témavezetője voltam mind a magyar, mind az angol nyelvű hallgatóknak. Részt vettem néhány szakágazati tantárgy oktatásában is. Jelenleg a

Propedeutika tantárgyat oktatok I. éves hallgatóknak, valamint V. éves hallgatók záróvizsga előtti gyakorlati oktatásában veszek részt. Továbbképző előadásokat is rendszeresen tartok. 1993-ban a „SOTE Kiváló Oktatója” kitüntetésben, 2005-ben Rektori Dicséretben részesültem.

Kutatási tevékenység:

A Gyógyszerészeti Intézetben a parenterális készítményekkel kapcsolatos kutatómunkát végeztem. Fontosabb témák: nem-vizes injekciós rendszerek, rosszul oldódó hatóanyagok oldékonyság-javításának lehetőségei; fagyasztásos szárítás alkalmazási lehetőségei; parenterális készítmények endotoxin-szennyezettségének ellenőrzése LAL-teszt segítségével, a teszt alkalmazása injekció-gyártási folyamat validálása céljából; cukortartalmú parenterális oldatok stabilitását befolyásoló tényezők vizsgálata. Jelenleg az Egyetemi Gyógyszertár készítményfejlesztési munkái jelentik ilyen irányú tevékenységemet.

Egyetemen betöltött tisztségek:

- a Gyógyszerésztudományi Kar Diplomahonosítási Bizottságának elnöke 1995-2005.,
- a Gyógyszerésztudományi Kar Tanulmányi és Fegyelmi Bizottságának tagja 1990-1997.,
- a Gyógyszerésztudományi Kar Tanulmányi és Fegyelmi Bizottságának elnöke: 2006 óta,
- a Gyógyszerésztudományi Kar Továbbképzési Bizottságának elnöke: 2005 óta.

Dr. Kéry Ágnes

Születési hely, idő: Élesd, 1942. április 27.

Szakmai képzés, tudományos fokozat:

Gyógyszerész, szakgyógyszerész (farmakognózia), egyetemi doktori diploma, PhD. Diploma.

Munkahelyek, beosztások:

Beosztott gyógyszerész (Vas Megyei Tanács Gyógyszertári Központ); ügyintéző (Országos Mezőgazdasági Minőségvizsgáló Intézet, Gyógynövényminősítő Osztály);

egyetemi tanársegéd, adjunktus, jelenleg egyetemi docens (Budapesti Orvostudományi Egyetem, Semmelweis Orvostudományi Egyetem, Semmelweis Egyetem).

Hazai és külföldi szervezetekben betöltött tisztség(ek):

Címzetes egyetemi tanár (Corvinus Egyetem), elnök (Magyar Fitoterápiás Társaság), alelnök (Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Gyógynövény Szakosztály), tag (Society for Medicinal Plant Research, GA.), tag (MTA Flavonoid-kémiai Munkabizottság).

Oktató munka:

Gyógynövény és drogismeret (Pharmacognosy, Fitoterápia), Phytotherapy, History of Sciences, Propedeutica tárgyak oktatása (magyar és/vagy angol nyelven). Felkért előadó: Corvinus Egyetem (Gyógy- és Aromanövények Tanszék, Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem: szakmérnök-képzés). Hatás-

mellékhatás-interakciók a fitoterápiában (PhD. kurzus). Szakasszisztens képzés. Továbbképző előadások orvosoknak, gyógyszerészeknek, dietetikuskoknak.

Tudományos aktivitás jellemzői:

Új biológiai aktív növényi hatóanyagok feltárása, fitoanalitikai- és molekuláris szkrinrendszerek alkalmazása, növényi antioxidánsok, korszerű extrakciós módszerek felhasználása (szuperkritikus extrakció a fitotechnológiában). Tankönyv-fejezetek, jegyzetek, monográfiák, mintegy 200 tudományos közlemény angol és magyar nyelven, több mint 300 tudományos előadás, hazai és nemzetközi szabadalmak.

Kitüntetések:

Kiváló Munkáért kitüntetések, SOTE Kiváló Oktatója, SOTE Kiváló TDK Nevelője, Felsőoktatásért Emlékplakett, Semmelweis Emlékérem, Augusztin Emlékérem.

Dr. Blazics Gyula

Személyi adatok:

- Születési időpont: 1953. január 10.
- Családi állapot: nő.

Iskolai végzettség:

- Semmelweis Orvostudományi Egyetem Gyógyszerésztudományi Kar, 1972-1977.
- Szakfelügyelő gyógyszerészképző tanfolyam, 1981.
- GMP tréning, 1993.
- Tablettá-filmbevonat készítő tanfolyam, COLOR-CON/Orpington – Nagy Britannia, 1995.

Szakmai tevékenység:

- 8 év gyógyszerellenőrzési gyakorlat,
- több mint 14 éves gyógyszeripari (gyártási, gyártásszervezési, minőségbiztosítási) gyakorlat,
- fejlett GMP-GLP ismeretek (MEO és MB területet is beleértve) és alkalmazás gyógyszer-gyártási területen,
- több éves gyakorlat GMP-konform üzemek tervezésében,
- több éves gyakorlat – különösen szilárd gyógyszerformájú – generikumok fejlesztésében,
- tapasztalt és fejlett kezdeményezőképesseg üzleti kapcsolatok létesítésére, fenntartására és fejlesztésére.

Képesítések:

- Okleveles gyógyszerész 1977.,
- szakfelügyelő gyógyszerész 1981.,
- gyógyszerészdoktor (fitokémia) 1982.,
- gyógyszerellenőrzés szakgyógyszerész (fizikai, fizikai-kémiai és kémiai) 1985.,
- gyógyszeresztchnológus szakgyógyszerész 1994.

Szakmai gyakorlat:

- 2002. szeptembertől: minőségbiztosítási igazgató – Pannonpharma Gyógyszergyártó Kft., (2004. szeptembertől QP).
- 1999–2002.: ügyvezető igazgató – Pannonpharma Gyógyszergyártó Kft.
- 1993-1999.: termelési és fejlesztési igazgatóhelyettes – Pannonpharma Gyógyszergyártó Kft.
- 1989-1993.: tablettázó üzem vezetője – Pannonmedicina Rt. Galenusi labor.
- 1982-1993.: szakfelügyelő gyógyszerész – Baranya Megyei Gyógyszertári Központ.

Idegennyelv-ismeret:

- angol – középfok, tárgyalóképes; orosz – alapfok.

Számítógépes ismeretek:

- Microsoft office (valamennyi alkalmazásban),
- Internet/e-mail.

Társasági/szervezeti tevékenység:

- MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztály vezetőségének tanácskozási joggal meghívott tagja,
- MGYK Ipari szervezete vezetőségi tagja.

Nemzetközi tapasztalatok:

Az utóbbi 15 évben több üzleti út illetve gyógyszerügyi audit mintegy 25 európai és ázsiai (Egyiptom, India, Kína, Tajvan) gyógyszergyárban.

Committee of Supervision of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences. Careers and programmes.

**A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság
2004. december – 2008. november közötti tevékenysége
Főtitkári beszámoló**

Dr. Botz Lajos

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (Társaság) négyéves tevékenységét – az elmúlt évek összegző értékeléseinek kialakult tematikáját követve – nyolc témakört érintve összegzem. Előljáróban megjegyzem, hogy a részletes főtitkári beszámolók félévente jelentek (Gyógyszerészet: 2006/1, 2006/8, 2007/1, 2007/8, 2008/1, 2008/7). Ezek alapján a Társaság tevékenysége folyamatosan és jól követhető volt. Így a jelen összeállítás, a szükségtelen ismétlések mellőzése érdekében, elsősorban a legfontosabb események összegzésére és a 2008. második félévében történtekkel történő kiegészítésekre koncentrál.

Általánosságban a Társaság tevékenységéről beszámoló részletes tudósításokkal kapcsolatban el lehet mondani, hogy azok teljes áttekintést és betekintést adnak az itt folyó munkáról, a döntések háttéréről, az MGYT törekvéseiről és gondjairól, pénzügyi helyzetéről. Ez a hasonló társaságokhoz viszonyítva is igen bőséges, a nyilvánosságot példaértékűen felvállaló gyakorlatnak számít. Ezzel kapcsolatban – időnként – még olyan kritika is éri az Elnökséget, hogy túlzóan sokat ad közre a belső döntési folyamatairól, terveiről. Az alapvetően a gyógyszerészet tudományos szakmaiságának művelésére hivatott, sok évtizedes tradícióval rendelkező Társaság Elnöksége az elmúlt négyéves ciklusban azt az elvet követte, hogy a Társaság minél jobb megismertetése és elfogadtatása érdekében fel kell vállalnia a teljes nyilvánosság előtt folyó munkát és vitát, az időnként kedvezőtlenebb döntések háttérének a bemutatását is (pl. gazdasági megszorító csomag).

I. Szervezeti és szervezési kérdések

A Társaság Elnöksége a négyéves beszámolási ciklusban összesen 40 alkalommal ülésezett. A Felügyelő Bizottságot (FB) rendszerint annak elnöke, vagy egyik tagja képviselte az elnökségi üléseken. Az FB folyamatosan követte és felügyelte a Társaság könyvelését és pénzügyeit is, szabálytalanságokat nem állapított meg. A 2004. december 4-én Hévízen megválasztott Elnökség első (2005. januári) ülésén döntött arról, hogy a legfontosabb társasági hírek tagsághoz történő gyors eljuttatása érdekében évente 10 alkalommal egy 4 oldal terjedelmű „Hírlevelet” ad ki, melyet minden tagjának megküld. Ezt az első két évben sikerült is tartani, összesen 20 alkalommal jelent meg ez a kiadvány. A kiadását a szükségszerű gazdasági megszorítások miatt 2007-ben és 2008-ban évi 6 megjelenésre kellett

csökkenteni (5/2007 sz. /ED és 7/2008 sz. ED). Így a beszámolási időszakban összesen 31 alkalommal jelent meg Hírlevél. Rendszeresen jelentek meg beszámolók a szervezetek és szakosztályok munkájáról. Ez a tagságot felvilágosító, tájékoztató beszámolási gyakorlat az egyeztetett ütemterv szerint történt, lehetőség szerint minden szervezetre és szakosztályra sort kerítve.

Az új Elnökség első ülésén döntés született arról is, hogy az Elnökség a megtárgyalt kérdések kapcsán hozott „határozatait”, úgynevezett Elnökségi Döntésekbe (ED) foglalja és azokat a Hírlevélben közreadja. A döntéseknél a végrehajtásért felelős elnökségi tag és határidő is feltüntetésre került. A beszámolási időszak alatt az Elnökség összesen 485 döntést hozott 2008. november 1-ig. Ezeket a Hírlevélben hiánytalanul közre is adta.

A megyei szervezetekkel az Elnökség kapcsolata kielégítőnek mondható, amely jórészt *dr. Bozsik Erzsébet* szervezési főtitkárhelyettes munkájának is köszönhető. A megyei szervezetek tevékenysége azonban – sajnos – ebben a beszámolási ciklusban is rendkívül eltérőnek bizonyult. Néhány szervezet gyakorlatilag „csak” a központilag ajánlott programok kiközvetítésére vállalkozott; több megyei szervezet önálló tevékenységet „szinte” nem is folytatott; míg szerencsére a megyei szervezetek jó része (pl. Vas, Győr-Moson-Sopron, Pest, Budapest) igen aktív érdemi önálló tevékenységet is végzett. Az önálló megyei szervezeti munka ilyenén módon történő „kiüresedése” aggasztó. Abban az esetben, ha a jövőben nem sikerül ezen érdemben javítani, akár az is bekövetkezhet, hogy a megyei szervezetek szervezeti tevékenysége tartalmilag teljesen kiürül, önálló arcukat megtartása elveszik. Ez akár azzal is együttjárhat, hogy a helyi (megyei) szervezeti „kötőerő” hiányában a tagságuk is lemorzsolódik. Valószínűsíthető – bár nem jelent mentséget –, hogy ezt a sajnálatos helyzetet az válthatta ki, hogy a gyógyszertárak egyre nehezedő gazdasági feltételrendszer mellett működnek az utóbbi években. Így a közforgalmú és kórházi gyógyszertárakban dolgozó gyógyszerészek szorosan vett szakmára, szakajtóra és a „napi rutint” meghaladó szakmai tevékenységre fordítható ideje jelentősen csökkent. Ezzel együtt mára az is látható, hogy a gyógyszerészetet még hivatásszerűen gyakorló kollégák száma is rohamosan fogy az utóbbi években. Azaz az olyan gyógyszerész szakemberek száma csökken – sajnos –, akik nem „csak” kereskedelmi szemlélet szerint tevékenykednek, hanem a beteg ember szolgálatát felkészült szak-

mai alapokon nyugvó tevékenységgel kívánják szolgálni és azt tekintik elsődlegesnek. A gyógyszerellátás során a gyógyszerészeti szakmai elvárások nemzetközi viszonylatban is egyedülálló „fellazítása”, szakmai követelményeinek „leszállítása” (gyógyszerész kompetenciák drasztikus csökkentése) nyilvánvalóan olyan helyzetet teremtett, amely egy tudományos gyógyszerészeti társaság számára is komoly veszteségeket okoztak. Mindezen történések mellett elmondható, hogy az MGYT olyanná vált, ill fog válni, amit a tagsága elvár, megkövetel tőle. Az MGYT működésének rendkívüli sajátága – ami láthatóan közel sem megy könnyen –, hogy továbbra is törekszik a gyógyszerészetet a gyakorló „ellátó” gyógyszerésztől a kutató professzorig összefogni. Sajnos ez az igény sem általános a gyógyszerészetet ilyen területen képviselő szakemberek között. A gyakorló gyógyszerészetünk talán legnagyobb mai problémája, hogy az egyetemi, vagy „akadémikus” területen dolgozó szakembereink csak igen kis számban vállalják fel a gyakorlati gyógyszerellátás területének problémáival való azonosulást, azokra szakmai válaszok megfogalmazását, a szakmai közösségbe tartozás kinyilvánítását. Ez nyilvánvalóan egy olyan integratív tudományos társaság számára is nehézséget okozna, mint amilyen az MGYT alapszabálya szerint is kíván lenni. Ez azonban csak úgy sikerülhet(ne), ha erre mindkét oldalról („akadémikus” és „gyakorló” szféra) igény (ez mintha ma nem látszana), odafigyelés, aktivitás és érdemi tett is mutatkozna. Kétségtelen, hogy ehhez az is szükséges továbbá, hogy „meg is érje” tartozni a Társasághoz. Mintha az utóbbi időszakban éppen ennek a társasági „értékhorozás”-nak a jelentősége csökkent volna a gyógyszerészet különböző területein dolgozó szakemberek között.

A Társaság továbbra is rendkívül fontosnak tartotta a gyógyszerészhallgatók és fiatal kollégák támogatását. Sajnálatos szükségszerűség volt – a Társaság fenntartható működése érdekében – a kiosztható támogatások racionalizált szűkítése. A Tudományos Diákköri Konferenciákon kiemelkedő teljesítményt nyújtó gyógyszerészhallgatókat összesen 480.000 Ft értékben támogattuk és a Semmelweis Egyetemen végzett gyógyszerészhallgatók diplomakiosztó ünnepségeinek méltó megrendezéséhez 205.000 Ft-tal járultunk hozzá. A Társaság a XVIII. és a XIX. Országos Gyógyszertári Asszisztens Továbbképző Előadói Vándorserleg Versenyek támogatására összesen 170.000 Ft-ot biztosított. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara fennállásának 50. évfordulója tiszteletére megrendezett szakmai tudományos rendezvény támogatására 50.000 Ft-ot utaltunk át. A Rozsnyay Mátyás Emlékverseny új Alapszabálya értelmében az MGYT központi költségvetése fedezte az Emlékverseny elnökségének, a zsűri elnökének és állandó tagjainak részvételi költségét, mely 2005-2007-ben nettó 918.942 Ft volt. A beszámolási idő-

szakban az egyéni pályázatokkal elnyert MGYT támogatások száma 15 volt, összesen 1.102.560 Ft és 2100 euro értékben.

A 2007. június 29-i országos vezetőségi ülés döntött arról, hogy a Társaság egyedüli alapítóként létrehozza a „Magyar Gyógyszerésztudományért Alapítvány”-t. A Fővárosi Bíróság 7. Pk.60.855./2007/4. sorszámu, 2008. január 30-án kelt végzésében 10459 sz. alatt nyilvántartásba vette, egyúttal a jogi személyt közhasznú szervezetté is minősítette.

Az MGYT életében szokatlan és rendkívül váratlan nehézséggel kellett megbirkóznia az Elnökségnek. *Prof. dr. Nyiredy Szabolcs* a Társaság elnöke 2006. október 30-án méltósággal viselt betegségét követően elhunyt. Nyiredy elnök úr, mint ahogy ez búcsúztatásakor is elhangzott: *„A gyógyszerészetet egy olyan közösségként kívánta látni és azzá alakítani, melyet a szakmai igényesség és elhivatottság jellemez. Kereste azokat a lehetőségeket, amelyekkel a gyógyszerészet talpon maradását, fejlesztését elősegítheti. (...) Azt tartotta, hogy egy szakmai közösség létének legbiztosabb alappillére és igazolása, ha ÉRTÉKEKET hordoz és mutat fel. Hitte, a Társaságnak egyik legfontosabb feladata, hogy a gyógyszerészet területén dolgozó szakembereket egy közösségbe, szakmai családba gyűjtse, hogy ne legyenek „eltévelyedők”, hogy meg kell találni az egyben tartó célt és tartalmat.”*

A Társaság 2006. december 1-jén tartott 52. rendkívüli küldöttközgyűlése *prof. dr. Erős Istvánt* választotta meg az új elnöknek. A tudományos és továbbképzési alelnöki teendők ellátására az új elnök *dr. Soós Gyöngyvért* kérte fel.

Az Elnökség a működési tapasztalatai alapján rendkívül fontosnak érezte, hogy a soron következő új MGYT vezetőség sikeresebb működését szolgáló szervezeti változásokat is végrehajtsa. Ezért 2007 januárjában (10/2007 sz. ED) az Alapszabály átdolgozására a Társaság Elnöksége egy négy főből álló eseti bizottságot kért fel. Kisebb előkészítő bizottsági zavarok után az Elnökség a munkabizottság elnökének *dr. Pintye Jánost* kérte fel. Irányítása alatt a munkabizottság a tagok, szervezetek és szakosztályok közvetlen felkérésével folytatta az egyeztetéseket. Jellemző és egyúttal szomorú, hogy a tagság aktivitása messze elmaradt a várakozástól. Az Alapszabály módosítása alapvetően azt célozza, hogy a Társaság az idei tisztújítást követően rugalmasabb és hatékonyabb szervezeti keretek között működjön, egyúttal a széleskörű kontroll megőrződjön, ugyanakkor a döntéshozatal gyorsabbá váljon. A Társaság továbbra is alapvetően a szakosztályi és szervezeti munkára koncentrál, azonban szorosabban bevonja a szakosztályok és szervezetek elnökeit is a Társaság irányításába.

A tisztújítás megújulást is kell hogy jelentsen. Ez azonban kizárólag a tagság sokkal aktívabb szerepvállalása mellett lehet eredményes. Feltétlenül értékelni

kell a tisztújítás kapcsán a Társaság vezető testületeinek létszámát, összetételét. A választási ciklus országos vezetőségi üléseinek és küldöttközgyűléseinek jelenléti ívei alapján rendkívül elgondolkodtató kép rajzolódik ki. A figyelmességtől, tisztelettől vezérelve az MGYT országos vezetőségének tagjai a gyógyszerészképző intézeteink vezetői. Sajnos azonban a vezető egyetemi oktatók többnyire nem vesznek részt ezeken a fórumokon. Közülük nagyon sokan a jelen ciklus hat ilyen alkalma közül mindössze egyetlen alkalommal voltak jelen, ami bizonyosan nem indokolható csak elfoglaltsággal. Ez gyakorlatilag arra mutat rá, hogy a szakma vezető egyetemi oktatói számára vagy nem igazán fontos az MGYT, vagy nem azonosulnak a Társaság törekvéseivel, munkájával. Van olyan képzőhely is, ahonnan egyetlen vezető oktató sem vett részt ezeken az üléseken. Az új Alapszabály kapcsán feltétlenül kezelni kell ezt a problémát, megszüntetve ezt az „automatikus” tagságot.

Az MGYT 2008. év végén esedékes tisztújítására az akkor érvényben lévő Alapszabály 26.4.a pontja szerint az Elnökség által felkért bizottság („Jelölő Bizottság”: a Társaság tisztújítását előkészítő és a tisztújító küldöttközgyűlésen személyi jelöléseket betervező időszakos bizottság) megkezdte munkáját. Az idei első Hírlevélhez csatoltan egy, a tisztújításra vonatkozó véleményeket felmérő kérdőívet juttattak el tagjainkhoz. Elgondolkodtató, hogy tagjaink közül csak nagyon kevesen éltek ezzel a lehetőséggel, egy újabb igazolást adva ezzel (is) az általánosan tapasztalható érdektelenségnek, növekvő közönynek.

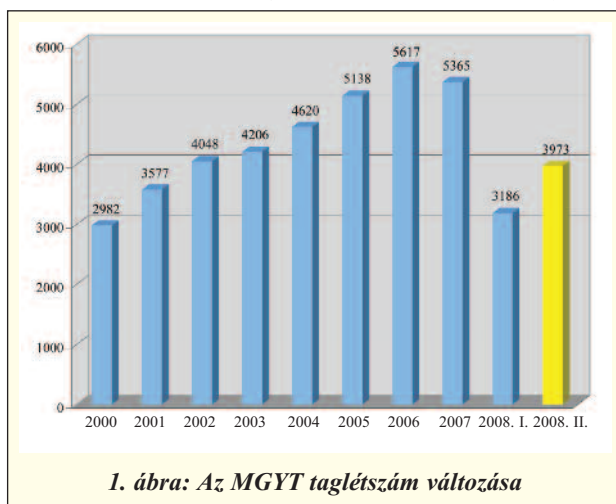
II. A Társaság taglétszáma

Elöljáróban ezzel kapcsolatban hangsúlyozni kell, hogy az MGYT tagnyilvántartási rendszere csaknem egyedülálló, ugyanis – többezres taglétszám mellett – képes arra, hogy a mindenkor aktuális tagdíjat is fizető tagságát hitelesen dokumentálva, „naprakészen” tartsa nyilván. Szintén rendhagyó, hogy erről folyamatosan (maximum félévente) gondosan dokumentált tájéko-

tatást is közread. A titkársági nyilvántartási adatok szerint 2008. október 31-ig 3973 tagságát tagdíj befizetésével is megerősítő kolléga újította meg a tagságát (**1. ábra**). A taglétszám alakulását 2000-től tekintve látható, hogy ebben az évben 3570 olyan tagja van a Társaságnak, akik 2007-ben is azok voltak. Váratlan, hogy 1668 kolléga, akiket 2007-ben az MGYT még tagjai között tudhatott, sajnálatos módon idén már nem újította meg tagságát (**1. táblázat**). Az **1. ábrán** 2000-től foglaltuk össze a taglétszám alakulását. Látható, hogy az idei helyzet hozzávetőleg a 2002-es állapotnak felel meg. Az idei tényadat az Elnökség által erre az évre tervezett 5500 főhöz képest igen jelentős elmaradást mutat. A taglétszám legalább 2007. évi szintentartása ugyanis a tisztújítás évében nagyon fontos lett volna. Ezzel is igazolni lehetett volna, hogy a gyógyszerészeinknek széleskörben igénye van egy átfogó tudományos társasági tagságra. Egyúttal ez támogatta volna a Társaság súlyának, elismerésének erősítését is.

A Társaság tevékenységével kapcsolatban megfogalmazott vélemények (kritikák) – melyek száma sajnos nem túl nagy – számottevő tagi elégedetlenséget nem tükröznek. Úgyszintén általános ismert és vállalt MGYT-s küldetésnek tekintik, hogy a gyógyszerészet tudományosságát képviselő Társaság maradjon meg a gyógyszerészet különböző területén dolgozó gyógyszerészeket integráló szakmai közösségként. Ismétlődően elhangzó vélemény, hogy a maximumot jelentő 2006. évi taglétszám elérése és megőrzése érdekében a 2005. december 2-i 51. rendkívüli küldöttközgyűlésen létrehozott két új tagsági viszonyt (ifjúsági tag és társult tag) is vonzó tartalommal és hatékonyabb szervezéssel kellene – végre – kitölteni.

A taglétszám gyarapítását annak ellenére igen fontos kérdésnek tekintjük, hogy ez nem gazdasági szükségszerűség. A tagdíjbevételek a Társaság működési költségeinek alig 10%-át fedezik. A korábbi évekhez képest azonban ez az arány ebben az évben számottevően nőtt, mivel a Társaságnak az utóbbi évben nem volt olyan nagyobb rendezvénye (pl. CPhH), ami a bevételi oldalt megemelte volna. Ez az arányszám önmagában is jól rámutat arra, hogy a Társaság gazdasági értelemben „non-profit”, ugyanakkor szakmailag „profit” orientált szervezetként működik (ami a hazai gyógyszerészet tudományos, szakmai előmozdításában nyilvánul meg). Ezért vált alapvető törekvéssé, hogy a tagságának nyújtott szolgáltatásokba „forgasson vissza” minden „nyereséget” (természetesen egy tartalékokkal rendelkező biztonságos működés mellett). Nyilvánvaló – talán már ennyi okfejtés alapján is –, hogy a tagsági viszony nagyobb arányú vállalását valószínűleg nem az évi háromezer forintos tagdíj korlátozza. A nagyobb taglétszám ismételt elérése segíthetne annak bizonyításában (is), hogy kutató, oktató és gyakorló gyógyszerészeink számára a tudományos ismereteik bővítése általánosan fontos, része szakmai

I. táblázat

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság taglétszámának változása (a 2008. október 21-ei befizetések figyelembe vételével)

Szervezetek	A 2008. 10.31-ig megtörtént módosítások figyelembe vételével jelenleg aktuális 2007. XII. 31-ei állapot	2008. október 31.	%	2007. évben igen, 2008. évben nem fizettek („elvezettek”)	2007. és 2008. években is fizettek	Csak 2008. évben fizettek* (teljesen új belépők)	2007. évben nem fizettek, de 2003-2006 évek vala- melyikében, esetleg mindegyikben igen, majd ezt követően 2008-ban ismét („rég” új belépők)	Változás a 2007. évi taglé- számhoz képest	Tényleges változás a 2007. évi taglétszámhoz képest (az „új belépők és a „rég” új belépők” figyelembe- vétele nélkül)
Bács	270	172	64	127	143	12	17	-98	-127
Baranya	210 (208+2)	159 (157+2)	76	60	148	6	3	-51	-60
Békés	128	92	72	38	90	1	1	-36	-38
Borsod	268 (267+1)	197 (196+1)	74	80	187	5	4	-71	-80
Budapest	945 (928+17)	666 (648+18)	70	334	594	22	32	-279	-333
Csongrád	244 (208+36)	174 (139+35)	71	80	128	6	5	-70	-81
Fejér	170	157	92	20	150	4	3	-13	-20
Győr	161 (159+2)	136 (134+2)	84	31	128	5	1	-25	-31
Hajdú	277 (275+2)	228 (226+2)	82	76	199	14	13	-49	-76
Heves	125 (124+1)	89 (88+1)	71	40	84	0	4	-36	-40
Jász	89	76	85	18	71	4	1	-13	-18
Komárom	99	76	77	30	69	4	3	-23	-30
Nógrád	53	41	77	14	39	1	1	-12	-14
Pest	490 (479+11)	296 (285+11)	60	221	258	16	11	-194	-221
Somogy	132 (130+2)	104 (102+2)	79	32	98	2	2	-28	-32
Szabolcs	237	206	87	52	185	10	11	-31	-52
Tolna	116 (113+3)	102 (99+3)	88	15	98	0	1	-14	-15
Vas	126	118	94	16	110	3	5	-8	-16
Veszprém	111 (107+4)	91 (87+4)	82	26	81	4	2	-20	-26
Zala	82	74	90	11	71	2	1	-8	-11
Megyei Szervezetek összesen:	4333 (4252+81)	3254 (3173+81)	75%	1321	2931	121	121	-1079	-1321
Ipari	411 (403+8)	293 (285+8)	71	149	254	17	14	-118	-149
Kórházi	420 (418+2)	341	81	107	311	16	14	-79	-109
Ifjúsági tagok	41	24	59	18	23	1	0	-17	-18
Társult tagok	124	53	43	73	51	1	1	-71	-73
MGYT tagdíjfizetők száma összesen	5337¹	3973²	74%	1668	3570	156	150	-1364	-1670

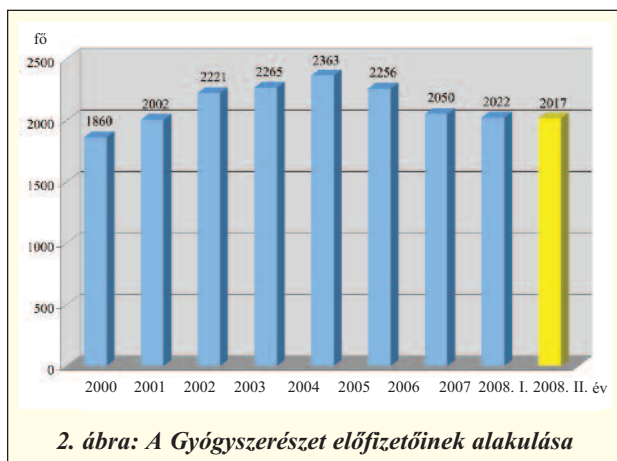
¹5238 + 91 szenátusi tag, külföldi magyar + 8 tiszteleti tag²3876 + 89 szenátusi tag, külföldi magyar + 8 tiszteleti tag

tevékenységüknek, sőt ezért még kisebb anyagi terhet is vállalnak.

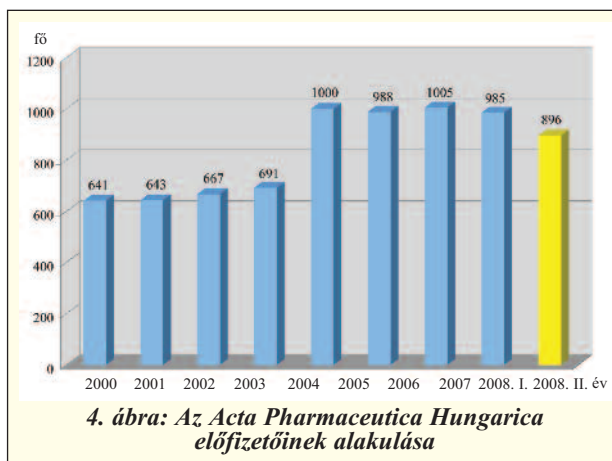
III. A Társaság szakmai kiadványai

A négyéves beszámolási ciklusban a „Gyógyszerészet” előfizetőinek száma stabil kétezres előfizető szám mel-

lett „mintha” stabilizálódott volna. A közforgalmú gyógyszertárak nehezülő gazdasági helyzete és a megszűnő intézeti (kórházi) gyógyszertárak miatt lemondott előfizetéseket egyelőre nem kompenzálják az újonnan nyílt (több száz) gyógyszertártól szórványosan érkező megrendelések. Látványos eredményt nem hozott az sem, hogy az újonnan nyílt gyógyszertárak-

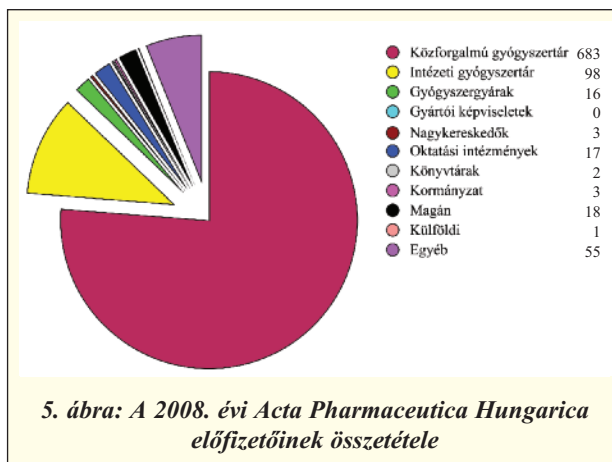
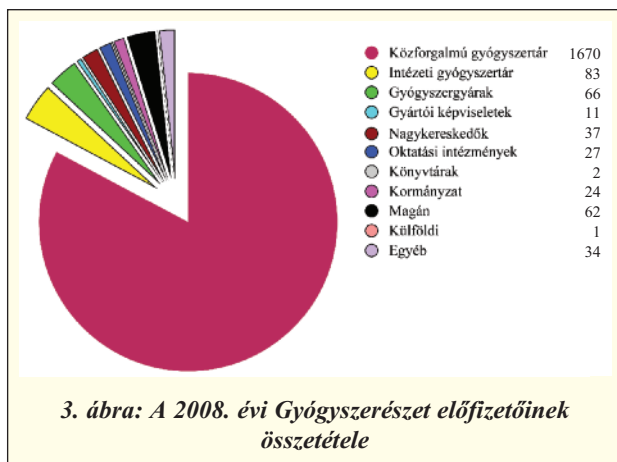

hoz a Társaság elnöke levélben fordult, bemutató számot is mellékelve, azzal a kéréssel, hogy fontolják meg a szaklap előfizetését. A 187 kiküldött levél alapján 28-an döntöttek úgy, hogy a jövőben csatlakoznak a lap előfizetői közé. Ebben az évben gyakorlatilag az előző év szintjén maradt az előfizetők száma, amit jó eredménynek tekintünk, amint az a **2. ábrán** is megfigyelhető. Kedvező, hogy előfizetőink között csökkent a „nem fizetők” aránya is, köszönhetően a Titkárság erre is nagy figyelmet fordító munkájának. Míg az év elején 178-an nem rendezték az előfizetést, addig az április 7-i felkérő levélre reagálva 119-en rendezték elmaradásukat. Az Elnökség álláspontja szerint rendkívül kíváncsi és fontos lenne, hogy a Gyógyszerészet minden gyógyszertár előfizesse. Megítélésünk szerint ez akár egy szakmai elvárásként is megjelenhetne azokkal a gyógyszertárakkal szemben, melyek szerepet akarnak vállalni a gyógyszerészhallgatók és szakgyógyszerészek képzésében. A folyóiratban 2007 júliusától beindult távoktatás egy hatékony, de egyelőre nem számottevő körben igénybe vett továbbképzést kínál a tagság részére. Kíváncsi lenne, ha egyre többen kapcsolódnának be ebbe a programba is. A **3. ábrán** bemutatjuk a 2008. évi „Gyógyszerészet” előfizetőinek „előfizetői-csoportokba” rendezett összetételét. Látható, hogy a lap előfizetőinek 83%-a jelenleg is a gyógyszertárak közül kerül ki (azaz a lap még min-

dig igen jó arányban éri el a gyakorló szakmát!). Ez felhívja a figyelmet arra, hogy rendkívül fontos kérdés a tényleges előfizetők jobb megismerése, igényeik rendszeresebb felmérése, ill. jó értelemben vett „kiszolgálása”. Rámutat ugyanakkor arra is, hogy vannak még olyan szak- és határterületek (nyilvánvalóan kisebb számban), melyekre – akár anyagi áldozatvállalás mellett is – sikeresebben kellene eljuttatni a lapot (pl. szakkönyvtárak, cégeképviseltek).

Az „Acta Pharmaceutica Hungarica” előfizetőinek száma a négyéves beszámolás ciklusban kb. 10%-kal csökkent. Ez elsősorban az előfizető kórházak számának csökkenése miatt történt, mint az a **4. ábrán** látható. Ennél a lapnál az év elején még 63 „nem fizető” megrendelő száma június 10-re 18-ra csökkent. A **4. ábrán** a 2000. évi bázisévhez viszonyítva az előfizetések éves alakulása is nyomon követhető. Az **5. ábrán** bemutatjuk az „Acta Pharmaceutica Hungarica” előfizetőinek 2008. évi „előfizetői-csoportokba” rendezett összetételét is. Megfigyelhető, hogy ez nagyon hasonló a Gyógyszerészetéhez. Az előfizetők 77%-át a közforgalmú gyógyszertárak jelentik. Az adatokból számos hasznos tanulság vonható le. Ezek közül az egyik legfontosabb, hogy a gyógyszerészet még talán többnyire közérthetőbb tudományos fejlesztéseiről, híreiről szakkikkeket megjelentető „Acta” vonatkozásában indokolt lenne, hogy a társszakmákhoz nagyobb arány-

II. táblázat

Az MGYT tagjainak aktivitása a Társaság rendezvényein

Év	továbbképző	szakmai és tudományos rendezvényeken	szabadidős	Összesen
2001	1170	1416	-	2586
2002	2183	1456	-	3639
2003	1677	2080	-	3757
2004	1572	2071	-	3643
2005	2992	2019	153	5164
2006	1700	2792	65	4557
2007	983	1309	0	2292
2008. I.	551	767	85	1403
2008. II.	300	458	0	758

ban „vigyen” hírt a hazai gyógyszerészetünkről (pl. mindössze két nem gyógyszerészethez köthető könyvtárba jut el). Ezzel segítené a gyógyszerészet jobb megismerését is.

Mindkét lap tekintetében elgondolkodtató, hogy alig néhány külföldi előfizetővel rendelkezik. Mára ennek nyilvánvalóan nemcsak anyagi korlátai lehetnek. A két lap vonatkozásában egyértelmű megállapításnak tekinthetjük, hogy tudatosabban tervezett, akár kisebb anyagi áldozatokat is felvállaló (pl. egyetemi könyvtárakba egy évig ingyen eljuttatva a lapokat), előfizetői kört bővítő „kampányba” kell kezdenie a Társaságnak, nyilvánvalóan a lapok szerkesztőbizottságaival szorosan együttműködve ebben. Ezért a jövőben célsoportonként is „árnyalt” megközelítéssel kell foglalkozni a lapok megismertetésével.

A beszámolási ciklusban a két szakmai lap továbbra is a Társaság által képviselt értékek elsőszámú megjelenítője volt. Határozott álláspontunk, hogy ennek a jövőben is így kell maradni. Ezért indokolt, hogy előfizetőinket is közelebből „megismerjük”.

A Társaság honlapját (www.mgyt.hu) rendkívül fontos kommunikációs és hírközlő lehetőségnek tekintjük. Olyannak, melynek további fejlesztésére, tartalmi gazdagítására nagy figyelmet kell fordítani. Az utóbbi években egy tudatos építkezés és fejlesztés történik ezen a területen. A Társaság tudatosan vállalt célja, hogy az MGYT honlapja a legkorszerűbb, leglá-

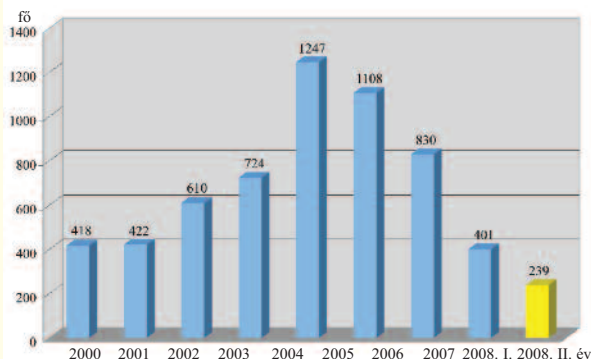
togatottabb szakmai „portállá” váljon a közeli jövőben, s ezen keresztül elérhető szolgáltatásai is minél nagyobb mértékben jussanak el az internetezőkhöz. Ezért újítottuk meg teljeskörűen 2007-ben a honlapot. A statisztikai adatok szerint havonta átlagosan 7-8 ezer látogató lépett be a honlapra (a látogatók száma hónapról hónapra emelkedő tendenciát mutat). Nagyon fontos lenne, hogy egyre több tag éljen ezzel a lehetőséggel, ugyanis ezzel egy sokkal közvetlenebb, gyorsabb kommunikáció nyílna meg. A honlapra

jelentős számban lépnek be külföldről, leginkább a szaklapok angol nyelvű cikk-címei alapján keresve. Ezért is vált sürgető feladattá, hogy a szaklapjaink angol összefoglalói is elérhetők legyenek a honlapon.

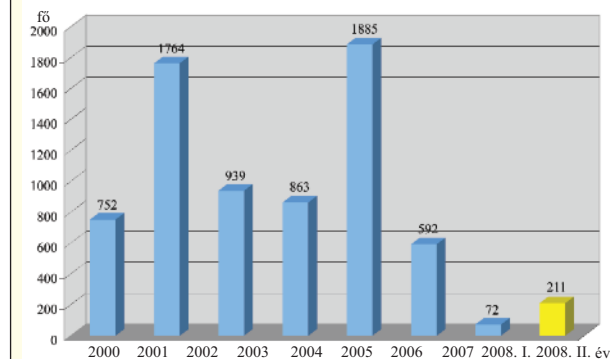
IV. Szakmai továbbképzések, rendezvények, kongresszusok

A négyéves beszámolási időszakban a Társaság különböző rendezvényein összesen 14.539-en vettek részt; a megelőző ciklusban 13.625-en. Ez alapján megállapítható, hogy közel 7%-kal emelkedett a tagság ilyen adattal jellemzett aktivitása. Az adatok éves bontását tekintve azonban már árnyaltabb és kedvezőtlenebb képet látunk. A kimagaslóan jó eredményt jelentő 2005-ös évig ugyanis emelkedett a tagság aktivitása, majd évről évre csökkent (II. táblázat).

Idén a második félév során 3 helyszínen (Szeged, Debrecen, Pécs) megrendezett 15 órás „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” c. előadássorozaton összesen 229 kolléga vett részt, mint azt a 6. ábra is szemlélteti, kiegészítve az idei első féléves adatokkal is. Az egy továbbképzésen átlagosan részt vett kollégák száma a 2006. évi 113 és 2007. első félévi 94, majd a második félévi 91 főhöz képest sajnos tovább csökkent 79 főre. A továbbképzések végén a résztvevők értékelő lapokon véleményezhették az előadásokat. A Társaság a tagjai részére 9.000 Ft-os rész-

6. ábra: A „Klasszikus gyógyszerészeti Tudományok újabb eredményei” továbbképzésen résztvevők száma

7. ábra: A „Gyógyszertári gyakorlat aktuális kérdései” továbbképzésen résztvevők száma

vételi díj mellett biztosította a továbbképzésen való részvételt, az MGYT tagsággal nem rendelkezőknek 12.500 Ft-ot kellett fizetniük (+500 Ft/fő pontjótáji díj – GYOFTEX).

„A gyógyszerári gyakorlat aktuális kérdései” című gyakorlatorientált előadásorozaton ebben a ciklusban 2727 fő vett részt, míg a megelőzőben 4318 (7. ábra). A „központi” finanszírozás szűkítése sajnos ezt a képzési formát érintette a legkedvezőtlenebbül. Ennek jegyében az idei évre már „csak” 2 darab 90 perces továbbképzést akkreditáltattunk. Ezt a képzést az egyes szervezetek kérhetnék, igaz a kiadások felvállalása mellett.

Ebben az évben az MGYT szervezetek saját továbbképzéseinek (KGYSZ, Budapesti Szervezet, Vas Megyei Szervezet) összesen 150 fő vett részt. Az első félévben tartott 3 kongresszuson (Kórházi Gyógyszerészek XVI. Kongresszusa, Pécs; XXXV. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, Sopron; XLIII. Rozsnyay Mátyás Emlékverseny, Budapest) összesen 507 fő vett részt. A második félévben tartott három kongresszuson (X. Magyar Gyógyszerésztörténeti Kongresszus, Budapest-Sopron; Gyógyszer az ezredfordulón VII., Sopron; Gyógynövény Szimpózium, Pécs) összesen 458 fő vett részt.

A továbbképzések általánosan elismert kiemelkedő szakmai színvonalát dr. Soós Gyöngyvér mb. tudományos és továbbképzési alelnök és Konrádné Abay-Nemes Éva titkárságvezető gondos előkészítő munkája segítette elő.

V. Kapcsolatok hazai és nemzetközi szakmai szervezetekkel

A Társaság ilyen jellegű kapcsolatairól – a többihez hasonlóan – a félévenként Gyógyszerészetben is közreadott főtájtári beszámolóban részletes tájékoztatást adtunk. Ezért ennél a tartalmi pontnál is elsősorban a legutóbbi félév történéseit összegeztük.

A Társaság delegált képviselőivel részt vesz a FIP, az EUFAPS, az EuroPharm Forum és az ISHP munkájában. A Társaság FIP képviselője dr. Márkus Sarolta, az EUFAPS Executive Committee tagjaként dr. Kőszeginé dr. Szalai Hilda képviseli a Társaságot. Az EuroPharm Forummal a kapcsolatot dr. Soós Gyöngyvér tartja, az ISHP képviselője Ferentzi Mónika. A nemzetközi gyógyszerészeti szervezetekben eddig befizetett 2008. évi tagdíj várható végösszege összesen 2.303.414 Ft lesz.

A Társaságot a 68. FIP Kongresszuson Baselben prof. dr. Vincze Zoltán, dr. Márkus Sarolta és Szalay Annamária képviselte. A EuroPharm Forum „17. Annual Meeting” ülésén dr. Soós Gyöngyvér vett részt Koppenhágában.

Számottevő anyagi terhet is felvállalva (10.000 euro) az MGYT teljes jogú partnerként csatlakozott a

2010-ben Máltán megrendezendő „7. World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology” rendezéséhez.

Társaságunk 2007. július 20-án csatlakozott a Magyar Gyógyszerészeti Kamara által elindított „Magyar Gyógyszerészeti Fórum” létrehozásához. A munka különböző munkacsoportokban folyik. Az idei év eredményei alapján lehet igazából értékelni ezt a kezdeményezést.

VI. Szakmai véleménynyilvánítás

A legutóbbi félévben a Társaság a szaktárcától véleményezésre kapott anyagokra 2 alkalommal készített szakmai állásfoglalást és küldött meg határidőre:

1. „A kémiai terhelési bírság alkalmazásának részletes szabályairól” szóló kormányrendelet-tervezettel kapcsolatban (2008. augusztus 5.).
2. „A biztonságos és gazdaságos gyógyszer- és gyógyászati segédeszköz-ellátás, valamint a gyógyszerforgalmazás általános szabályairól” szóló 2006. évi XCVIII. törvény” módosításáról szóló törvényjavaslat tervezetével kapcsolatban (2008. október 11.).

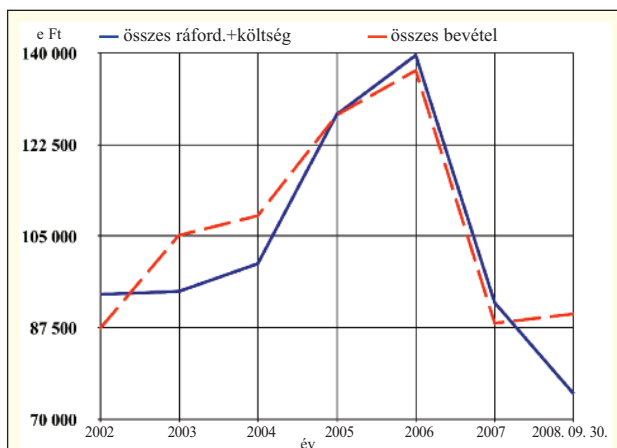
Egy alkalommal ETT dokumentumot is véleményeztünk: a „Biztonság és partnerség: feladatok az egészségügyben 2010-ig” c. anyagot (2008. augusztus 8.).

A beszámolási ciklusban az ezen a területen tapasztaltakat összegezve általános megállapításként elmondható, hogy a Társaság véleményére mintha kevésbé lennének a döntéshozók „kíváncsiak”. Kétségtelen, hogy Társaságunk nem vállalt partnerséget abban, hogy formális véleménynyilvánítás lehetőségével asszisztáljon szakmailag fel nem vállalható előterjesztések „legalizálásában”. Ilyen elvek mentén „keveredett” Társaságunk a 2006. évi „reform” intézkedések kapcsán vitába a szaktárcával. Akkor a „Zöld Könyv” kapcsán az egyeztetések tarthatatlan mellőzése miatt számos beadványban törekedtünk a szaktárca vezetőjének és a miniszterelnöknek a figyelmét felhívni, továbbá a gyakorlat megváltoztatására „rábíjni” (sikertelenül). A szakma jövőjét illetően aggasztó, hogy a szakgyógyszerész-képzés krízishelyzetére továbbra sincs érdemi megoldás. A költségtérítéssel szakgyógyszerész-képzés aligha segíti megőrizni a hazai gyógyszerészet színvonalát.

VII. Kitüntetések

Ebben a ciklusban a Társaság összesen 59 fő tevékenységét ismerte el valamilyen MGYT emlékéremmel, tiszteleti tagsággal, illetve MGYT Szenátusának Tagja elismerő oklevéllel. Az elmúlt félévben az alábbi kitüntetések átadására került sor:

– A X. Magyar Gyógyszerésztörténeti Konferencia keretében „Ernyey József Emlékéremet” kapott Szmodits László.

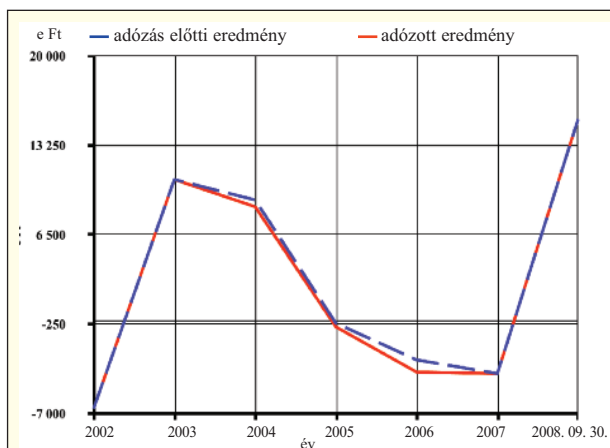
8. ábra: MGYT gazdasági adatok I.
2002–2008. szeptember 30.

- A Gyógyszer az ezredfordulón VII. Továbbképző Konferencián „Spargely Béla Emlékérmét” vehetett át Kissné dr. Csikós Emőke.
- A Gyógynövény Szimpóziumon Augustin Béla Emlékérmével ismerték el dr. Marczal Gabriella kiemelkedő munkásságát.

VIII. A Társaság pénzügyi helyzete

Az MGYT a beszámolás négy évében végig meg tudta őrizni pénzügyi stabilitását, folyamatos fizetőképességét. A beszámolási időszakban az egészségügy, gyógyszerellátás területén dolgozók számára is kedvezőtlenebbé vált a gazdasági környezet. Így Társaságunk egyik legfontosabb és alapvető törekvésévé vált, hogy működésünk gazdasági biztonságát és függetlenségét továbbra is megőrizzük. Társaságunk egyik legfontosabb döntése, hogy nem tartja az MGYT tradíciójával (sem) összeegyeztethetőnek a kiszámíthatatlan és bizonytalan mértékű, időnként járulékos elvárásokat is megfogalmazó, adományokra alapozott működést. A Társaság szakmai és gazdasági függetlenségének megőrzése is rendkívül fontos, hogy önálló, saját lábon álljon. Ismert, hogy az MGYT továbbképzései, rendezvényei sem profittermelők, mivel ezeknél is alapvető szempont, hogy a résztvevők minél kedvezőbb áron („önköltségen”) vehessenek ezeken részt. A szaklapok bevételei jelentősen hozzájárulnak a Társaság fenntartásához. Sajnálatos, hogy a Társaság szakkönyvkiadása, kiadói tevékenysége mintha elsorvadt volna. Mivel a nagy kongresszusok rendezésekor is alapvető szempont, hogy ezekre minél kedvezőbb áron juthassanak el a kollégák, ezért számottevő nyereség ezen a területen sem realizálható.

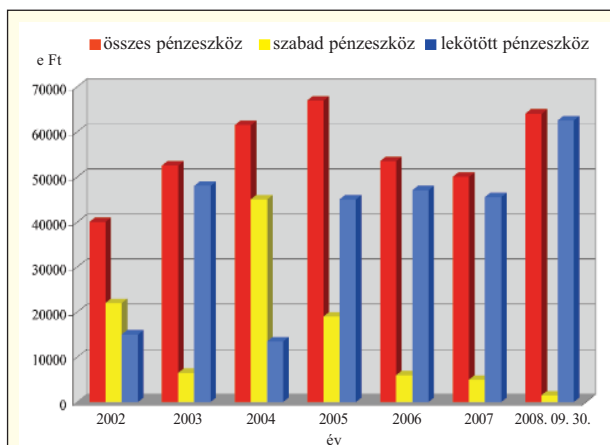
A Társaság biztonságos működése következetes, részleteiben is alaposan átgondolt gazdálkodás mellett biztosítható. Ez vezetett a 7/2008. sz. elnökségi döntésben megfogalmazott ideai „gazdasági szükségcsomag” elfogadásához, mely 11 pontban határozta meg a szükséges intézkedéseket. Ez évi adataink igazolják

9. ábra: MGYT gazdasági adatok II.
2002–2008. szeptember 30.

ezen szükségességét, de eredményességét is. Egyik legfontosabb, jövőben is követendő elvárásunk, hogy továbbra is érvényesüljön a szakosztályoknál és szervezeteknél, hogy csak nagyon átgondolt és indokolt esetben „költsenek” kereteikből.

Tanulságos áttekinteni a Társaság gazdálkodására vonatkozóan 2002-től (akkor tért át az MGYT az egyszeres könyvvitelről a kettős könyvitelre) az éves „összes bevételek” és az „összes ráfordítás + költségek” alakulását (8. ábra); az adózás előtti és adózott eredmény” alakulását (9. ábra); valamint az „összes pénzeszközök”, „szabad pénzeszközök” és „lekötött pénzeszközök” adatait (10. ábra). Az adatok összességében kiegyensúlyozott, stabil működési feltételeket biztosító gazdálkodást mutatnak. Meg kell jegyezni, hogy a 2008. szeptember 30-i adat csak előzetes, mert még bizonylatok hiányoztak – érthetően – az anyag összeállításakor, így ez általános tájékoztatásra alkalmas, de időarányos kalkulációkra nem. Megfigyelhető, hogy az MGYT bevételei a rendezvények miatti bevétel-eltérések ingadozása következtében is hullámzóak voltak. Az eredményadatokból jól látszik, hogy a non-profit szervezeti formának megfelelően több év átlagá-

10. ábra: MGYT gazdasági adatok III.
2002–2008. szeptember 30.

ban a pozitív nullszaldót sikerült elérni. Az adózási szabályok változása, illetve a vállalkozási és nonprofit tevékenység megoszlási arányának változása miatt is különböző nagyságú, de az összbevételhez képest nem jelentős társasági-, illetve különadó fizetési kötelezettség is terhelte ebben a ciklusban a Társaságot.

A Társaságnak sikerült folyamatosan az adótörvény változásokhoz maradéktalanul igazodni. Ebben az időszakban három, a számvitel és adózás részterületére irányuló adóhatósági ellenőrzés volt az MGYT-nél. Mindegyik megállapítás nélkül zárult.

Az elmúlt időszakban a Társaság csak rövid időre fektetett be tőkegarantált, de kockázatosabb alapokba. A folyamatos tőzsdei kockázatok miatt a szolid konzervatív, egyszerű lekötési politikát választottuk, így sikerült elérnünk, hogy az MGYT-t semmilyen tőke- vagy kamatveszteség nem érte.

A 2007 júliusában bevezetett költségkalkulációs témaszámok szerinti nyilvántartás ebben az évben már „üzemszerűen” működött. Így a könyvviteli és analitikus nyilvántartások egységét is sikerült megteremteni. Ezzel arra is lehetőség nyílt, hogy a Társaság vezetése jó színvonalú, informatív, rendszeres adatszolgáltatást kapjon. Az új, havi rendszerességgel előállított gazdasági adatszolgáltatás az aktuális adatok alapján az aggregált adatok mellett információt nyújt az egyes projektek bevételeiről és kiadásairól oly módon, hogy a költségeket és ráfordításokat költségnemenként is kimutatja.

A 2008 januárjában létrehozott, a Magyar Gyógyszerésztudományért Alapítvány új, kedvezőbb lehetőséget teremtett a szponzori pénzek – alapelveinkkel megfeleltetett – gyűjtésére, befogadására is. Az MGYT jelenleg csak a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlásának fogadására jogosult, nem minősül azonban közhasznú szervezetnek. Az Alapítvány azonban már közhasznú, így a szponzorok részére kedvező elszámolást biztosító adóigazolás kiadására jogosult.

A Társaság pénzeszközeinek hozzávetőleg 50%-át az MGYT decentralizált szervezeteinek és a szakosztályoknak a pénze jelenti. Így ezen a területen a tervezett kiadásütemezés alapvető fontosságú a Társaság pénzügyi stabilitása szempontjából.

A beszámolási időszakban a Társaság könyvelését a PRE-TAX Kft. végezte, rendkívül jó színvonalon. A *Kertész István* ügyvezető igazgatótól kapott igényes tájékoztatás, elemzés nagyban támogatta a Társaság sikeres gazdálkodását.

Összefoglalás

A négyéves beszámolási időszakban az Elnökség a maga elé tűzött célokat törekedett megvalósítani. A 2004. december 4-én Hévízen megválasztott Elnökséget a Társaság életében is váratlan kihívás elé állította elnökünk, *Nyiredy Szabolcs* akadémikus váratlan halá-

la. Az Elnökség megpróbált megbírkózni ezzel az új helyzettel is. Törekedtünk arra továbbra is, hogy a Társaság működőképessége fennmaradjon, a korábban közösen eltervezett célok legalább részben megvalósuljanak.

A rendszeres elnökségi ülésekről, az elvégzett munkáról közreadott beszámolók azt szolgálták, hogy a Társaság és az Elnökség működéséről tagjaink folyamatosan és időben értesüljenek.

A Társaság ebben a ciklusban az ismert kedvezőtlen gazdasági feltételek mellett is biztonságosan és színvonalasan működött, több, a jövő hatékonyabb működéséhez szükséges változásokat is sikeresen elindított. Az Elnökség álláspontja szerint gyógyszerészetünk szakmaiságának, tudományos és egyetemi oktatási hátterének és hitelének megőrzése, valamint a gyógyszerészet társadalmi közhasznúságának „elhíttetése” érdekében elengedhetetlen a gyakorló („végeken álló”) gyógyszerészetbe vethető közbizalom javítása; az „etikus” gyógyszerészet mielőbbi visszaállítása, a kizárólag „merkantil” gyógyszerészet irányába robogó szemlélet megállítása és megváltoztatása; a betegközponturn, gondoskodó gyógyszerészeti gyakorlat térnyerésének elősegítése.

A beszámolási időszak működési tapasztalatai alapján az Elnökség a jövőben is a Társaság számára alapvető célnak javasolja tekinteni:

- a) Társaságunk újonnan felálló vezetése az új Alapszabály adta kereteket sikeresen töltse ki tartalommal. Az új, szélesebb képviselőket megjelenítő Elnökség és vezetőség hatékonyabban jelenítse meg a különböző szakosztályok, szervezetek érdekeit, alakítsa az egész társasági tevékenységet. Rendkívül nagy szükség van arra a rendszeres diszkusszióra, amit az új összetételű vezetőség képes lehet megjeleníteni.
- b) Sürgősen meg kell kezdeni a Társaság szakmai újrapozicionálását, az ehhez szükséges szakmai és társadalmi „PR”-t is bevonva ebbe! A Társaság tradícióira tekintettel, de világos új irányokat, teljesíthető célokat kell kijelölni. A gyakorló gyógyszerészek számára is legyen világos, egyértelmű üzenet arról, hogy miért is „éri meg” az MGYT társasági életében részt venni, nagyobb arányban aktív szerepet is vállalni.
- c) Érdemben kell javítani a gyógyszerészet területén tudományos, egyetemi oktató tevékenységet végzők társasági szerepvállalása, aktivitása tekintetében. Amennyiben ez a „réteg” nem fogja az eddiginél sokkal nagyobb mértékben – jó értelemben – „bevallalni” az MGYT-t, akkor nem fog sikerülni az sem, hogy a gyakorló gyógyszerészet tudományos hátterének szükségességét igazoljuk. Együttal az elsősorban gyakorló szakterületek szakember utánpótlását nevelő egyetemi „iskolák”, „műhelyek” sem lesznek sikeresek, mivel elvesztik a gyakorlati kapcsolatukat, a gyakorlati gyógyszerészet problémái-

Prof. dr. Botz Lajos főtitkári beszámolóját tartja

- val való azonosulási képességüket. Így aligha fognak sikeresen reagálni a munkaerőpiacunk – e vonatkozásban egyre sürgetőbb és egyértelműbb – jelzéseket adó kihívásaira.
- d) Kölcsönös előnyök mellett kiszámítható(bb), tartós(abb) együttműködési megállapodásokat kell kötnie a Társaságnak a gyógyszeripar és -forgalmazás meghatározó hazai szereplőivel.
- e) A Társaság szaklapjainak népszerűségét, előfizetői táborát feltétlenül gyarapítani szükséges. Az előfizetői kör ismeretén, „egyedi” megszólításán feltétlenül javítani szükséges, akár a kapcsolattartás új elemeit is megjelenítve.
- f) A gyógyszerészeti társszervezetekkel olyan megállapodásokra kellene törekedni, amelyek világos kompetencia területek kölcsönös elismerése mellett, érdemi tartalommal is feltölthetők. Véget kell(ene) vetni a „minden szervezet, mindennel foglalkozik” gyakorlatnak. Be kellene láttatni, hogy nincs ehhez elég „erő” és „forrás” jelenleg a hazai gyógyszerészetünkben. Ma inkább kölcsönös gyengítés történik, semmint a kívánatos támogatás, egymás „felértékelésének” segítése. Be kellene végre látni, hogy nem „egymást” kell legyőzni, hogy a bizalmat is segítő tradíciót nem lehet „kiprovokálni”, hogy a társadalom előtti hitelesség érdekében valóban „csak” tisztán szakmai alapon lehet(ne) tevékenykedni (annak ellenére, hogy napjainkban az általános társadalmi értékvesztés közegében létezünk).
- g) Töretlenül érvényes, hogy a Társaság őrizze és gyarapítsa továbbra is a hazánkban csaknem egyedülálló tradícióit, tartson az eddigiekhez hasonló bensőséges kapcsolatot az idős kollégákkal.
- h) A „társult” és „ifjúsági” tagságnak érdemi tartalmat kell adni.
- i) A határon túli gyógyszerészeti szervezetekkel a rendszeres kapcsolattartás fórumait, lehetőségeit tovább kell gyarapítani. Be kellene azt is látni, hogy mára ez már nemcsak történelmi kötelezettségünk, hanem józan megfontolás alapján is szakmai és gazdasági szükségszerűség is.

- j) A Társaság honlapját tovább kell fejleszteni. Hiteles szakmai és tudományos forrássá, a napi kapcsolattartás, távoktatás és kommunikáció hatékony fórumává kell alakítani.
- k) A Társaság kivételes szakmai és gazdasági függetlensége arra is lehetősége ad, hogy különböző pályázatokon is a támogatás elnyerésének reményével induljon el a Társaság. Aligha érthető, hogy gyógyszerészetünk szakmai programjaihoz gyakorlatilag egyik szervezetnek sem sikerült komolyabb pályázati forrásokat bevonnia.
- l) A néhány éve létrehozott új szakosztályunk (Gyógyszerészeti gondozási) működését elő kell segíteni, a munkájukba vont gyógyszerészek számát gyarapítani szükséges.
- m) A szakosztályaink, szervezeteink úgy működjenek, hogy gazdálkodásuk tekintetében is önálló elszámolással rendelkezzenek (azaz ne lehessen egyik sem tartósan veszteséges). Kíváncsú továbbra is, hogy önállóan rendezzenek sikeres – de szűkebb –, szakterület-specifikus kongresszusokat, szimpóziumokat.
- n) Meg kell őrizni a Társaság 3-4 évente rendezett integráló, nagy kongresszusának rangját (CPhH). Gondoskodni kell a széleskörű szakmai reprezentáció mellett arról is, hogy a gyakorlati gyógyszerészetünk problémáira is kiutat kereső fórumok is teret kapjanak ezen a rendezvényen. El kell érni, hogy a CPhH olyan „kiugró” kongresszus legyen, amely nemcsak a gyógyszerészet köreiből vált ki visszhangot, hanem eléri – legalább szerényen – a társadalmunk szélesebb köreit is.
- o) A gyógyszerészek, szakgyógyszerészek képzésének kívánatos „reformját” a Társaságnak hatékonyabban kell előmozdítani.
- p) Továbbra is az utóbbi évek gyakorlatának megfelelő („beüzemelt”) fegyelmezett és racionális költség-gazdálkodást kell folytatni.

Végezetül elismerésemet és köszönetemet fejezem ki az Elnökség azon tagjainak, akik igyekeztek – áldozatok árán is – megfelelni tevékenységükkel a felvállalt feladatoknak! Külön köszönöm Titkárságunk vezetőjének, *Konrádné Abay-Nemes Évának*, hogy munkáját rendkívüli hozzáértéssel, odafigyeléssel, nagy türelemmel és szükség esetén önzetlen áldozatvállalással végezte. Köszönetemet fejezem ki Társaságunk valamennyi tevékeny tisztségviselőjének és sajnós nem túl nagy számú aktív tagjának szakmai és tudományos munkájáért!

L. Botz: *The activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2004 and 2008. The secretary-general's report for the 54th General Assembly of Delegates.*

A Felügyelő Bizottság beszámolója a 2005-2008 között végzett munkáról

Dr. Simon Lajos

A 2005-2008 közötti periódusban a magyar egészségügy és benne a gyógyszerészet számos változást volt kénytelen elszenvedni. Ezek hatásai az enyhülni látszó politikai légkörben most is érezhetőek: a pozitív jövőkép megingásában és a csökkenő lelkesedésben. Keveseket vigasztal, hogy a változó szakmai és gazdasági környezet nem csak magyar jelenség. *Nyiredy Szabolcs* elnökünk halálával, majd ezt követően az új elnök belépésével változott, de – törés nélkül – folytatódott a Társaság munkája. Beszámolónkban nem kívánjuk a periódusban végzett munka teljes egészét érinteni – ez a főtitkári beszámoló feladata –, csupán főbb tendenciákra szorítkozunk.

A beszámolási időszakban az Elnökség az éves munkaterveknek megfelelően rendszeresen havonta ülésezett. Az ülések előkészítettek voltak, s a tárgyalt napirendi pontok jól reprezentálták a feladatokat. A ciklus alatt a Társaság Alapszabályzata többször módosításra került, s célszerű változtatások történtek az ügyvitelben is. Rendszeres és kiegyensúlyozott volt a kapcsolat az Elnökség, a szakosztályok és szervezetek vezetői között.

A szakmai rendezvények közül kiemelendőnek tartjuk a CPhH XIII. megszervezését és látogatottságát. Rendszeresek, színvonalasak és látogatottak voltak a szakosztályok és szervezetek önálló éves rendezvényei, valamint a Rozsnyai és Clauder Emlékversenyek. Folyamatosak és kellő számban látogatottak voltak a meghirdetett továbbképző programok. Szeretik és nagyra értékelik a kollégák a gyakorlatban dolgozó szakemberek által tartott továbbképzéseket. Jónak tartjuk, hogy a továbbképzés a Gyógyszerészet hasábjain és a megújult honlapon folyamatosan lehetővé válik. Úgy gondoljuk, hogy az interneten közvetített továbbképző előadásoknak is megvannak már a feltételei, s kívánatos lenne e területen lépni.

Az elmúlt periódusban a Társaság taglétszámának alakulása feltáró elemzést kíván. Számba veendő az elvárt igények, a Társaság munkájának színvonala és szolgáltatásainak megfelelő tudatosítása, valamint a szervezés hatékonysága. Az elmúlt évek távlatából kedvezőnek mondható a gyógyszerértékesítési asszisztensek társult tagokként történő befogadása, szakmai fejlődésük és továbbképzésük felkarolása.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság célkitűzéseit főtitkár úr 2008 elején 13 pontban fogalmazta meg (Hírlevél 2008/1). Meggyőződésünk, hogy valamennyi tagtársunk egyetért e célkitűzésekkel és a társ-szervezetekkel közösen megfogalmazott 5, stratégiai fontosságú kérdéssel, amelyek: a gyógyszerészet jövőképe, a gyógyszerész-, szakgyógyszerész-képzés hely-

zete, a kompetenciakörök tisztázása és bővítése, a minőségbiztosítás és az etikai audit lehetőségének megteremtése. Ezek valóban nagyon fontos kérdések, megvalósításukhoz nem tartjuk elegendőnek a csak gyógyszerészeti körökből elindított erőfeszítéseket. Szélesebb körök támogatását kell ezekhez megnyerni! Orvosi és civil szervezetek bevonásával kell érvényre juttatni jogos szakmai igényeinket. Tartozunk azzal hivatásunknak, hogy a gyógyszerészeti tevékenység társadalmi presztízsét növeljük, értékeit megvédjük és tudatosítsuk.

A Felügyelő Bizottság fontosnak tartja a Gyógyszerészeti Gondozási Szakosztály megalakulását és tevékenységük bővítését. E tevékenység terjesztése és sikere a megyei szervezetek kezdeményező közreműködését igényli. Elsősorban rajtuk, tagságukon és a mindennapi munkájuk színvonalán múlik a gyógyszerészet társadalmi megítélése. Nekik kell a gyógyszer-expediáláskor a gyógyszerekhez a „hozzáadott értékeket” biztosítani és tudatosítani. Ezáltal különbözik a gyógyszerértékesítéskor, illetve más önkiszolgáló helyeken biztosított gyógyszerellátás. Jó lenne, ha e tevékenység módszertanának kidolgozását más, az egészségügy területén működő szakmai szervezetekkel közösen végeznék el.

A Felügyelő Bizottság jónak ítéli a tagság folyamatos tájékoztatását. A szaksajtó változatos és színvonalas cikkeket közöl és tájékoztat fontos tudományos eredményekről. Ugyanakkor a tagság érdeklődésének felkeltése és fenntartása további és folyamatos erőfeszítést igényel. Hatékonyak és egyre inkább elkerülhetetlennek tartjuk az internet révén történő szakmai informálódást. A Társaság honlapjára érkező megkeresések számából viszont, úgy ítéljük, hogy ez a technológia nem hasznosul kellően. Elengedhetetlen, hogy ez, az élet minden területét átható információszerzés és felhasználás nálunk is kellő színvonalon működjön („e-gyógyszerészet”).

A korábban havonta, majd kéthavonta megjelenő Hírlevelek, különösen a bennük publikált egy-egy szakosztályról, szervezetről szóló beszámolóval jól szolgálták a tagság tájékoztatását. Mivel a Hírlevelek tartalma a Gyógyszerészetben is megjelenik, megfontolandó, hogy takarékoság miatt, a Hírlevelek helyett az MGYT honlapján jussanak el a tagsághoz. Az MGYT Titkársága, szervezetei és szakosztályai közötti kapcsolattartás, dicséretes módon, nagyrészt elektronikus úton valósul meg.

Az elmúlt években számos összefogás, közös megbeszélés/megegyezés jött létre a társszervezetekkel. Ennek alapján a munkakapcsolat jónak minősíthető

lenne, ha nem lettek/lennének példák a „rászervezésekre”, a korábban kötött megállapodások be nem tartására. Hangsúlyozzuk, hogy az előzőekben már érintett stratégiai kérdések csak közös erőfeszítések révén valósulhatnak meg. Bízunk abban, hogy ez létrejön, továbbá, hogy az Egészségügyi Minisztériummal kialakult bizalmatlanság megszűnik és a jövőben egészséges munkakapcsolat alakul ki.

A Felügyelő Bizottság a ciklus első évében elfogadott munkaterv alapján végezte munkáját. Ennek értelmében a bizottság tagjai között felosztotta a Társaság szervezeteit, szakosztályait és rendezvényeit a ciklus végéig terjedő folyamatos figyelemmel kísérésre. Az Elnökség ülésein folyamatosan, egyéb rendezvényeken esetenként vettünk részt. A Társaság könyvelőjével az FB elnöke tartott fenn kapcsolatot. Az éves jelentéseinkben számos javaslatot tettünk, amiknek egy része megvalósult.

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2005-2008 közötti gazdálkodását alapvetően befolyásolták a változó adózási jogszabályok és a nettó bevételek jelentős csökkenései. Takarékosabban és hatékonyabban kellett gazdálkodni az alapvető célkitűzések feladása nélkül. Ezért az Elnökség rendszeres havi költségcsoportos adatszolgáltatást kért a könyvelő cégtől. Javította a gazdálkodást a rendezvények körültekintőbb tervezése és előkészítése, az önállóan gazdálkodó szervezetek beintegrálódása a költséghatékonyabb egységes könyvelési rendszerbe. A béreket, előadói díjakat terhelő nagy adó- és járulékkötelezettség miatt az Elnökség célszerű arányosítást végzett. Az elmúlt időszakban három adóhatósági ellenőrzés volt a Társaságnál. Mindegyik észrevétel nélkül zárult.

Fontos eredménynek tartjuk, hogy a Társaság 2007-ben 200.000 Ft-os alaptőkével létrehozta a közhasznú státuszú Magyar Gyógyszerésztudományért Alapítványt. Ezáltal lehetővé válik, hogy szponzorok, meghatározott társasági célokat és akciókat gazdaságilag kedvezőbben finanszírozzanak, és lehetőség van magánszemélyek támogatásának adókedvezmény melletti fogadására is. Eddig ugyanis a Társaság csak a személyi jövedelemadó 1%-os felajánlását fogadhatta. Minden további támogatást az adományozóknak adózott eredményük terhére kellett felvállalniuk.

Az előzőek alapján megállapítható, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, a nehezebb körülmények ellenére, körültekintő és eredményes gazdálkodást folytatott. Megőrizte folyamatos fizetőképességét, pénzügyi stabilitását, s eredményesen valósította meg célkitűzéseit. Pénztartalékait egyszerű lekötésekben tartva, az elmúlt hetek pénzügyi változásaiban, nem szenvedett tőkevesztést. A Társaság tartalékai jó alapot biztosítanak a további eredményes munkához.

Kedves Kollégák! Mielőtt a Felügyelő Bizottság nevében leköszönök e megtisztelő megbízatásról, engedjék meg, hogy megköszönjem valamennyi tagtársunknak az elmúlt négy évben végzett munkáját. Úgy gondoljuk, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság, a gyógyszerészet és valamennyi tagtársunk, több, gazdagabb lett közös munkánkban és erőfeszítéseinknek köszönhetően.

L. S i m o n: *Annual report between 2004 and 2008 of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences by the Committee of Supervision's*

AZ MGYT 2009 NOVEMBERÉBEN RENDEZI A CONGRESSUS PHARMACEUTICUS HUNGARICUS XIV-ET

Tisztelt Kollégák!

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság 2009 novemberében, Budapesten rendezi meg sorrendben 14. országos tudományos seregszemlét, a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus-t. A Kongresszuson az átfogó, kitekintő előadásokon kívül az MGYT szervezetei és szakosztályai szekcióülések keretében dolgozzák fel az aktuális témákat. 2009-ben, a hagyományokhoz igazodva a CPhH XIV-en kívül az MGYT csak a pályakezdő fiatalok részére alapított Clauder Ottó és Rozsnyay Mátyás Emlékversenyt rendezi meg az év első felében.

A Kongresszus rendhagyó novemberi időpontjának oka, hogy az MGYT tisztújítására idén ősszel kerül sor és a még funkcióban lévő elnökség kellő időt szeretne hagyni a megválasztásra kerülő szervezőknek a körültekintő előkészítéshez. Reméljük, hogy a társszervezetekkel való együttműködés is hozzájárul a CPhH célkitűzésének megvalósításához: a gyógyszerészet társadalmi megbecsülésének helyreállításához.

Dr. Erdei Ottilia
tudományos rendezvényi főtitkárhelyettes

A SZAKOSZTÁLYOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló a Gyógynövény Szakosztály munkájáról

Az MGYT Gyógynövény Szakosztálya feladatának tekintette a gyógynövények kutatása terén született új eredmények megismertetését, a gyógyszerészek továbbképzését, szakmai ismereteik gyarapítását. Tudományos konferenciák és szakmai programok szervezésével a gyógynövényekkel foglalkozó kutatókat, gyógynövények iránt érdeklődő kollégákat kívánta összefogni és a gyógynövény szakterület fejlődését szolgálni. Tevékenysége során törekedett a gyógynövény alapú termékek gyártóinak és kereskedelmi egységeinek szakmai támogatására és a gyógynövény alapú termékek piacán szakmai szempontok érvényre juttatására.

A szakosztály évente szervezett többnapos rendezvényt. 2005-ben Dobogókőn rendezte meg a XI. Magyar Gyógynövény Konferenciát „Gyógynövények napjaink gyógyszerészetében – tradíciók és újdonságok” címmel. A rendezvény programjában a farmakognóziái kutatások jelenéről, legújabb nemzetközi tendenciáiról, a hazai eredményekről és perspektívákról hangzottak el beszámolók. Több előadás foglalkozott a gyógynövény alapú termékek új szabályozásával és az akkor újonnan megjelent VIII. Magyar Gyógyszerkönyv és a Formulae Normales VII. kiadásának értékelésével. Nagy érdeklődést váltott ki a rendezvény „Gyógynövények és gyógynövény alapú készítmények a gyógyszerárban” című szakmai fóruma, amely a gyógynövény-termékekkel kapcsolatos forgalmazási, minőségi kérdéseket, terápiás problémákat vitatta meg. A gyógynövény konferenciák hagyományainak megfelelően egy botanikai kirándulásra is sor került: dr. Dános Béla és dr. László-Bencsik Ábel vezetésével a Visegrádi hegységben tettünk túrát.

2006-ban a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIII. c. rendezvényen vett részt a szakosztály két szekció szervezésével. A hazai gyógynövénykutatásról az „Új kihívások a farmakognóziában” című önálló szakosztályi szekcióban, és a „Biológiailag aktív természetes vegyületek és szintetikumok a gyógyszerkutatásban” című, a Gyógyszerkutatási Szakosztállyal közösen szervezett szekcióban elhangzott előadások nyújtottak átfogó képet, ezen kívül 27 poszterprezentáció mutatta be a hazai kutatóhelyeken folyó munka legfrissebb eredményeit.

2006 őszén egy további tudományos programot is szerveztünk, amelynek középpontjában az etnofarmakológia állt. A „Gyógynövények népi használata – fitoterápiás értékek” című rendezvényre Szentendrén a Szabadtéri Néprajzi Múzeumban került sor 2006. szeptember 15-én. Az előadások a népies gyógynövény-felhasználást, a ma is élő hagyományokat mutatták be az ország különböző részein, valamint Erdélyben, Mold-

vában és a Csángó vidékeken végzett néprajzi gyűjtések alapján. A néprajzkutatók, orvostörténelemmel, farmakognóziával foglalkozó oktatók-kutatók és gyógyszerész kollégák részvételével folyt tanácskozáson szó esett arról, hogy milyen fejlesztési lehetőségeket kínál a népgyógyászat a modern terápia számára, kiaknázzuk-e az etnofarmakológia által nyújtott lehetőségeket és mit kell tennünk azért, hogy népgyógyászati értékeink a jövő számára is fennmaradjanak. A rendezvényt népzenei köszöntő, Berecz András népi mesemondó műsora, Babulka Péter „Hagyományos orvoslás évszázadai” című millenniumi kiállítása és egy skanzen látogatás is színesítette.

2007. október 18-19-én egy kétnapos szimpóziumra került sor Szegeden „Értékmegőrzés a Kárpát-medencében: gyógynövények a népgyógyászatban, a tudományos kutatásban és a modern terápiában” címmel. Az előadások három témakör köré csoportosultak: (1) a Kárpát-medencében élő népies gyógynövény-felhasználás bemutatása, (2) a gyógynövénykutatás hazai új eredményei és (3) növényi készítmények alkalmazása a fitoterápiában. A rendezvénynek több mint száz regisztrált résztvevője volt, 6 plenáris és 21 rövid előadás került bemutatásra, valamint 26 poszter nyújtott válogatást az etnofarmakológia, növényanalitika, növénykémia és a gyógynövénytermesztés témaköreiből.

2008 őszén egy hasonló tematikájú Gyógynövény Szimpóziumot szerveztünk Pécsen „A gyógynövénykutatás új eredményei, minőség, hatékonyság és megbízhatóság a gyógynövények alkalmazásában” címmel. A címben megfogalmazott céloknak megfelelően a klasszikus kutatási témák mellett megtárgyalásra kerültek szakmai továbbképzést is szolgáló gyakorlati témafelvetések. Egy fontos aktualitásokkal foglalkozó fórum keretében a hazai piacon egyre nagyobb teret hódító étrend-kiegészítők jelenlegi helyzetéről, a hatósági szabályozásról, a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású termékek gyógyszerre illetve tradicionális növényi gyógyszerre átminősítésének kérdéseiről volt szó. A szimpóziumot egy villányi borkóstoló és társasvacsora tette emlékezetessé.

A szakosztály rendezvényein minden alkalommal köszöntöttük a gyógynövény szakterület egy-egy kiemelkedő egyéniségét. A szakosztály legmagasabb rangú elismerését, Augustin Béla Emlékérmet adományoztunk „A gyógynövényügy szolgálatáért” dr. Nagy Jenő Veszprém megyei nyugalmazott főgyógyszerésznek (2005), dr. Tóth Lászlónak, az SZTE Farmakognóziái Intézete egyetemi docensének (2006), dr. Kéry Ágnes egyetemi tanárnak (2007) és dr. Marczal Gabriella egyetemi adjunktus, tudományos főtanácsadónak,

a Semmelweis Egyetem Farmakognózia Intézete munkatársának (2008). A 2008. évi rendezvényen köszöntöttük *dr. Rácz Gábor* professzort is 80. születésnapja alkalmából. Az elismerések sorában meg kell említenünk, hogy *prof. dr. Máthé Imre*, az MGYT Gyógynövény Szakosztályának korábbi elnöke 2007-ben Szébellédy László Emlékéremben részesült.

A Gyógynövény Szakosztály rendszeresen támogatta az MGYT központi szervezésében megvalósuló programokat. A szakosztály tagjai, *dr. Dános Béla* és *dr. László-Bencsik Ábel* vezetésével folytak a rendkívül népszerű Farmakobotanikai terepgyakorlatok. Előadókat, résztvevőket illetve zsűritagokat delegáltunk a Rozsnyay Mátyás és a Clauder Ottó Emlékversenyekre. Fiataljaink szép sikereket értek el, büszkék vagyunk eredményeikre.

A szakosztály mindenkor nagy hangsúlyt helyezett a gyógyszerész-továbbképzésekre. A „Klasszikus gyógyszerészi ismeretek” és a „Gyógyszertári gyakorlat aktuális kérdései” c. országos továbbképző program keretében elsősorban a gyógyszerárakban dolgozó kollégák számára igyekeztek a farmakognózia előadói korszerű, naprakész ismereteket nyújtani a gyógynövény készítményekről, a terápiába újonnan bekerült gyógynövényekről, a korszerű, bizonyítékokon alapuló fitoterápia új kutatási eredményeiről. Ugyancsak a gyógyszerész továbbképzést szolgálták az MGYT szaklapjában, a Gyógyszerészet c. folyóirat hasábjain rendszeresen megjelent gyógynövény-témájú közlemények is. *Dr. Szendrei Kálmán* professzor és fiatal kutatók társszerzőségében készült a „Növényi szerek helye a mai gyógyszerkincsben” c. cikksorozat, amely-

nek közleményei egy-egy fitoterápiás témakört vagy kiemelt érdeklődésre számot tartó gyógynövényt mutattak be. *Prof. dr. Szendrei Kálmán* ezen munkássága elismerésül Végh Antal Nívódíjat vehetett át. *Dr. Dános Béla* docens úr ugyancsak részesült ebben a nívódíjban a botanikai kirándulásokról készült beszámoló és továbbképző közleményei elismerésül. Fiatal kollégáink (*Csupor Dezső*, *Ványolós Attila*) írásai a folyóirat Tallózó rovatában jelentek meg. Az MGYT tudományos lapjában, az Acta Pharmaceutica Hungarica-ban szintén számos közleményt publikáltunk, a 2007. évi 1. szám *prof. dr. Nyiredy Szabolcs* akadémikus emlékére jelent meg a gyógynövénykutatás és elválasztástudomány hazai kiválóságainak írásaival.

A Gyógynövény Szakosztály elmúlt 4 évi tevékenysége során jó együttműködést ápolt rokon szakmai szervezetekkel és az MGYT más szakosztályaival (Gyógyszerkutatási Szakosztály, Gyógyszerésztörténeti Szakosztály). Szoros kapcsolattartásra törekedtünk a határon túli magyar gyógyszerészet képviselőivel, rendezvényeinkre rendszeresen meghívtunk vendégelőadókat pl. Marosvásárhelyről, Nagyváradról és Pozsonyból. A szakosztály a négy év során biztos gazdálkodást folytatott, a rendezvények szervezéséhez a két ízben elnyert Mecenatura pályázat is jelentős támogatást biztosított. A szakosztályi munka értékelései és egyeztetései az évente tartott vezetőségi üléseken történtek, kiváló együttműködésben az MGYT Titkárságának munkatársaival.

Prof. dr. Hohmann Judit
szakosztályelnök

A Gyógyszeranalitikai Szakosztály beszámolója

A Gyógyszeranalitikai Szakosztály 2004. október 13-án lezajlott tisztújító közgyűlésén 17 tagú új vezetőséget választott. A vezetőség *Takácsné dr. Novák Krisztinát* elnökké, *dr. Kőszeginé dr. Szalai Hildát* alelnökké, *dr. Kovács Zsuzsannát* titkárrá választotta, utóbbit 2008. január 31-től megbízott titkárként *dr. Völgyi Gergely* helyettesítette.

A szakosztály összetételében képviseli a magyar gyógyszeranalitika teljes vertikumát, így a gyógyszergyárakat, kutatóintézeteket, egyetemeket, nagykereskedelmi hálózatot, ÁNTSZ-t és a gyakorló gyógyszerészeket. A szakosztályvezetés célkitűzései között fogalmazta meg, hogy az előző vezetőség által kijelölt úton haladva, megőrzi a szakosztály nemes hagyományait és színvonalas, a gyógyszerészek szélesebb körének érdeklődésére is számotartó rendezvényeken keresztül eredményesen működteti a szakosztályt. Az eddigi-

eknél szorosabb kapcsolatot alakítottunk ki a társszakosztályokkal és fontos feladatunknak tekintettük a fiatal gyógyszeranalitikusok tudományos munkájának támogatását, valamint a gyógyszeranalitika oktatásának helyzetével való foglalkozást is. További célkitűzések között szerepelt a fiatal kollégák bevonása a szakosztály munkájába.

Félévente rendszeresen tartott vezetőségi üléseken a következő félév programjának kialakítása mellett foglalkoztunk a szakma aktuális kérdéseivel is.

Évente két szakmai rendezvényt szerveztünk. Tavasszal a két és félnapos továbbképző kollokviumot, amely lehetőséget nyújt a gyógyszeranalitika új tudományos eredményeinek, irányzatainak, új metodikáinak és technikáinak a megismerésére, és egyben fórumot biztosít a hálózatban dolgozó kollégák számára a gyógyszerellenőrzéssel, analitikával kapcsolatos prob-

lémaik felvetésére és megoldására. A CPhH évében, 2006-ban viszont ilyen rendezvényt nem tartottunk, e helyett a szakosztály szekcióprogramjának sikeres lebonyolítására koncentráltunk. Ősszel, félnapos tudományos előadóüléseken, valamely aktuális kérdés megvitatására került sor.

Szakmai programjaink

2005:

1. XXXIII. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, 2005. április 20-22. Siófok (150 résztvevő)
Témák: 1. nap: *Doppingszerek és analitikájuk*. 2. nap: *NMR technika a gyógyszeranalitikában*. 3. nap: *Magisztrális gyógyszerek és ellenőrzésük hazánkban az EU csatlakozás után, a hálózatban dolgozó gyógyszerészek és a tisztai gyógyszerészi hálózat szemszögéből*.
2. „Minőségbiztosítás: filozófia és gyakorlat” 2005. november 29. Budapest (120 résztvevő). Közös előadóülés az MGYT Ipari Szervezetével, Bacsa György kollégánk emlékére.

2006:

1. CPhH XIII. 2006. május 25-27. Budapest
  - a) Gyógyszeranalitikai szekció: „*Analitika a gyógyszerminőség szolgálatában*”
  - b) A Gyógyszerészettörténeti Szakosztállyal közös szekció: „*Kazay Endre és Kabay János – a magyar gyógyszerészet nagyjai*”.
2. „*Hatályba lépett a VIII. Magyar Gyógyszerkönyv*” 2006. november 27. Budapest. Közös előadóülés a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal az Országos Gyógyszerészeti Intézetben (200 résztvevő).

2007:

1. XXXIV. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, 2007. április 26-28. Szeged (130 résztvevő)
Témák: 1. nap: *Vitaminok. Nyomelemkészítmények és analitikájuk*. 2. nap: *A tömegspektrometria és szerepe a gyógyszerkutatásban*. 3. nap: *Az ÁNTSZ működése a regionális átszervezés után. A magisztrális gyógyszerkészítés és ellenőrzés kérdései*.
2. A Gyógyszeranalitikai Szakosztály kihelyezett előadóülése a Chinoin Gyógyszergyárban, 2007. november 26. Budapest. (50 résztvevő)

2008:

1. XXXV. Gyógyszeranalitikai Továbbképző Kollokvium, 2008. április 24-26. Sopron (160 résztvevő)
Témák: 1. nap: *Biológiai gyógyszerek minősége és analitikája*. 2. nap: *A polimorfia és a szilárdfázisú gyógyszervizsgálat korszerű módszerei*. 3. nap:

Gyógyszerek minőségi hibái és gyógyszerhamisítás. A harmadik napon került sor az ANOLI-díjjal kitüntetettek előadásaira is.

A fenti rendezvényekről részletesen beszámoltunk a Gyógyszerészet hasábjain, így jelen összefoglalóban ettől eltekintünk.

A szakosztály részt vesz az ANOLI-díj pályázatainak értékelésében és eredményeinek ismertetésében. Az MGYT egy nagylelkű tagja által, 2006-ban alapított díj azoknak a fiatal gyógyszerészeknek és gyógyszerészhallgatóknak a szakmai továbbfejlődését segíti, akik gyógyszeranyagok vagy gyógyszerek kémiai analitikai vizsgálatában fejtenek ki jelentős szakmai munkásságot. ANOLI-díjban részesültek: 2006.: *dr. Csúpor Dezső, Sinkó Bálint*. 2007.: *dr. Dávid Ádám Zoltán, dr. Hunyadi Attila, dr. Tábi Tamás*.

Schulek Elemér Emlékéremmel kitüntetettek

A kitüntetettek névsora a következő:

2005.: *dr. Török Ilona*,
2006.: *dr. Gazdag Mária*,
2007.: *dr. Józán Miklós*,
2008.: *dr. Répási János*.

Egyéb tudományos tevékenység

A szakosztály jó kapcsolatot ápol társszervezetekkel, így 2005 novemberében részt vett az MKE Szervesanalitikai Szakcsoportja által szervezett Fiatal Kémikusok Előadóülésének lebonyolításában, képviseltette magát a Gyógyszerészettörténeti Szakosztály Dobogókőn (2005), a Gyógynövény Szakosztály Szentendrén (2006) ill. a Gyógyszerkutatási Szakosztály Debrecenben (2006) tartott rendezvényein. A szakosztály tagjai orális és poszter előadásokat tartottak a két évenként megrendezésre kerülő nemzetközi BBBB konferencián, melynek első állomása Siófokon (2005), a második Tartuban (2007) volt. 2008-ban 12 fő részvételét támogatta az Ipari Szervezet és társszakosztályok által szervezett „Gyógyszer az ezredfordulón VII.” továbbképző konferencián Sopronban.

A szakosztály pénzügyi helyzete

Szakosztályunk pénzügyi helyzete stabil. A vezetőség 1500 eFt szakosztálypénzzel vette át a szakosztályt, amely összeget eredményes kongresszusi tevékenysége és sikeres pályázatok segítségével 4600 eFt-ra gyarapított.

Takácsné dr. Novák Krisztina szakosztályelnök,
dr. Kőszeginé dr. Szalai Hilda szakosztályalelnök,
dr. Völgyi Gergely megbízott szakosztálytitkár

Beszámoló a Gyógyszerészi Gondozási Szakosztály tevékenységéről

A szakosztály formális megalakulását – 2005. december – követően megkezdte a 2006. évi CPHH-n való bemutatkozásra a felkészülést. A kongresszuson egy önálló és egy a Szervezési Szakosztállyal közös ülésszakot szerveztünk. Ezen túlmenően a kongresszust megelőző és lezáró „tréningek” szervezése és lebonyolítása ugyancsak a szakosztály aktív tagjainak közreműködésével zajlott.

2006. II. félévében szerveztük meg és folytattuk le a „tájékozódó vizsgálat”-unkat a fejfájás és napfényártalom öngyógyítási tanácsadásával kapcsolatban. E vizsgálat eredményét a „Gyógyszerészet”-ben közöltük és nemzetközi fórumokon is bemutattuk.

2006 óta a szakosztály kapta meg az MGYT „képviseleti jogát” az Europharm Forum-ban. 2007. júliustól havi rendszerességgel a „Gyógyszerészet”-ben az öngyógyítás jellemző területeit érintő továbbképző

közleményeket jelentettünk meg, kiegészítve ún. repülő lapokkal, amelyeket a szöveges közlemények képanyaggal kiegészített tömör összefoglalásainak, cselekvési útmutatóinak szántuk.

2007. augusztus 23-án az MGYK kezdeményezésére, az MGYT és a MOSZ együttműködésével megalakult a Gyógyszerészi Gondozás Szakmai Bizottsága, amelynek célja a gyógyszerészi gondozási programok összehangolása, egységes minőségi kritériumok kidolgozása és a szükséges továbbképző programok megszervezése, lebonyolítása. A szakosztály aktív tagjai jelenleg e bizottsági tevékenységekhez kapcsolódnak a gyógyszerészi gondozás egységes hazai arculatának kialakítása érdekében.

*Dr. Soós Gyöngyvér
a szakosztály elnöke*

Beszámoló a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály munkájáról

Események

A szakosztály szervezésében:

- 2005. április 23.: Kecskeméten továbbképző előadások hangzottak el *dr. Sági Erzsébet*: Gyógyszerész egyesületeink története és *Ferentzi Mónika*: Eszközaink története címmel.
- 2005. október 20-21. Dobogókő: IX. Gyógyszerésztörténeti Konferencia: *Gyógyszerésztörténet a XXI. században* – A nemzetközi részvétellel megtartott rendezvényen 16 előadás hangzott el (részletes beszámoló a *Gyógyszerészet* 2005. decemberi számában, 790-792. pp.).
- 2006. szeptember 22.: EXTRACTUM – Szakmai Nap: *Hogyan kutassunk a levéltárban? A helyi újságok és a levéltárak mint a gyógyszerésztörténet forrásai.* – 4 előadás hangzott el.
- 2007. március 28-án ünnepség volt Szegeden *prof. dr. Minker Emil* tiszteletére, aki tudománytörténeti munkásságáért megkapta az Ernyey József Emlékérmet 2006-ban, melynek átadására itt került sor. Az ünnepeltet méltató előadáson kívül elhangzott *Barcsay István és ifj. dr. Barcsay István*: A Barcsay család története, különös tekintettel a gyógyszerész családtagokra c. előadás is.
- 2008. szeptember 18-20. Budapest-Sopron: X. Gyógyszerésztörténeti Konferencia és a Fiatal Gyógyszerészek I. Országos Konferenciája: *40 éves a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály – 40 éves a soproni Patikamúzeum.* A jeles évfordulókra emlékezve 12 előadás hangzott el két helyszínen. A fiata-

lok fórumán további 8 előadás hangzott el és egyéb program (filmvetítés, tréning) tette emlékezetessé a napot (részletes beszámoló a *Gyógyszerészet*-ben).

Az MGYT szervezésében:

A *Rozsnyay Mátvás Emlékverseny*en minden évben a zsűri tagjaként értékeljük a versenyelőadásokat. Évente 2-3 történeti előadással készülnek a fiatal gyógyszerészek, nagyon szép sikert érve el. A versenyzőkkel és résztvevőkkel együtt, a gyulai emlékverseny után, 2005. május 14-én Aradon megkoszorúztuk *Rozsnyay Mátvás* (1833-1895) sírját, emlékbeszédet mondott *Ferentzi Mónika*. 2006. május 25-27. között a CPH XIII.-n: a szakosztály egy önálló szekcióval (*A gyógyszerésztörténet újabb eredményeiből*) és az Analitikai Szakosztállyal közösen rendezett (*Kabay János és Kazay Endre – A magyar gyógyszerészet nagyjai*) szekcióval vett részt.

Nemzetközi eseményeken való részvétel:

- 2006 áprilisában az elnök és *Bittera Miklós* részt vett a Német Gyógyszerésztörténeti Társaság (DGGP) Biennale-ján Weimarban, ahol bemutatták az első magyar okleveles gyógyszerésznő, *Thinagl Szerafin* (1880-1956) életéről szóló, angol nyelvű poszttert (szerzőtársak: *Ferentzi Mónika, Péter H. Mária, Barabás András, Barabás György*).
- 2007. augusztus 24-én Münsterben ünnepi előadóülést szerveztek *dr. Klaus Meyer*, a DGGP tiszteletbeli elnöke és a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia dísztagja tiszteletére, melyen az elnök és *Bittera Miklós* vett részt.

– 2007. szeptember 19-21. között Sevillában tartották a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság (ISHP) közgyűlését és a 38. Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Kongresszust (ICHP), amelyen a szakosztályt az elnök képviselte. Az ott elhangzott előadása címe: *A jezsuiták gyógyszerértékei a történelmi Magyarországon a 17-18. században.* (Részletes beszámoló a *Gyógyszerészet*-ben.)

Ernyey József Emlékérem

A szakosztály díjazottjai: *dr. Sági Erzsébet* (2005), *prof. dr. Minker Emil* (2006), *Szmodits László* (2008).

Emléktáblák

A Semmelweis Egyetem rektora kezdeményezésére, az egyetem kivitelezésében, *Thinagl Szerafin* (1880-1956), az első magyar okleveles gyógyszerész emléktáblájának felavatása 2006. május 4-én volt a Semmelweis Egyetem főépületében (Budapest, Üllői út 26.), beszédet mondott *Ferentzi Mónika*, *Thinagl Szerafin* életének kutatója. Az MGYT és az MTA összefogásával valósult meg *Harsányi János* (1920-2000) gyógyszerész, közgazdasági Nobel-díjas tudós emléktáblája a család volt gyógyszerertárának falán, melyet 2006. május 24-én avattak fel (Budapest-Zuglói, XIV. ker, Róna u. 1/a, Róna Gyógyszertár).

Szakosztályülések

Általában negyedévente kerül sor a szakosztályülésekre, amelyeken döntünk a munkatervekről, előkészítjük az eseményeket/konferenciákat, értékeljük az elvégzett munkát, ill. előadásokat hallgatunk meg. Elhangzott 2007. november 7-én *prof. dr. Bayer István*: Festékek és gyógyszerek. Szemelvények a gyógyszerek történetéből; 2007. december 5-én *dr. Dörnyei Sándor*: 'Gyógyszerek' értékezések 1829-1844 c. előadása. 2005 során tárgyalásokat folytattunk a Kőszegi Patika-múzeumok önálló tematikus múzeummá szervezése és működtetése érdekében; a tárgyalások eredménytelenül záródtak. A múzeumok zárva vannak, nem látogathatók.

Tisztségviselők

A szakosztály elnöke: *Ferentzi Mónika*, alelnöke: *dr. Sági Erzsébet* (2006-ig), *prof. dr. Kata Mihály* (2006-tól), titkára: *Szmodits László*.

Kapcsolatok

Az MGYT szakosztályaival és szervezeteivel jó kapcsolatokat ápolunk, közös eseményeket szervezünk, az évfordulós megemlékezésekhez kapcsolódva kutatómunkát végzünk, ezek eredményeit előadás és poszter formában dolgoztuk fel. A szakosztály tagjai közreműködtek több poszter (50 éves a *Gyógyszerészet*, 100 éves a *budapesti Egyetemi Gyógyszertár*, 40 éves az *MGYT Ipari Szervezete*, 40 éves az *MGYT Gyógyszerésztörténeti Szakosztálya*) és néhány egyetemi szakdolgozat elkészítésében.

A Vértesacsai Kazay Gyógyszerészeti Alapítvány szervezésében minden év szeptemberében koszorúzáson és emlékülésen veszünk részt Vértesacsán, *Kazay Endre* (1876-1923) tudós gyógyszerész emlékének adózva.

A szakosztály kezdeményezésére és az MGYT Elnöksége kérésére a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság (IGGP/ISHP) megújította a szakosztály 1969 óta tartó tagságát a nemzetközi társaságban, 30 taggal. Az ISHP kiadványa, a *NewsLetter* (www.histpharm.org) 2007-ben és 2008-ban éves beszámolót jelentetett meg a szakosztály munkájáról, a többi tagország beszámolóit között. 2007-ben Sevillában a közgyűlésen és a nemzetközi kongresszuson a szakosztályt az elnök képviselte.

Gyász

Szakosztályunk aktív tagjai közül elhunyt *dr. Brantner Antal*, *dr. Kolos Ede* és *dr. Menner Ödön*. 2008. szeptember 28-án meghalt *dr. Zalai Károly* professzor, szakosztályunk tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Társaság tiszteletbeli elnöke, a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia dístagja és tiszteletbeli elnöke. Emléküket kegyelettel megőrizzük.

Ferentzi Mónika
a szakosztály elnöke

Beszámoló a Gyógyszerkutatási Szakosztály tevékenységéről

A szakosztály 2005. évi munkatervét a szakosztály elnökségének 2005. január 11-i ülésén tárgyalta meg és fogadta el. A szakosztály vezetősége a korábbi években kialakított kapcsolatokon alapuló közös rendezvények mellett fontosnak érezte egy önálló, a szakosztály nevével fémjelzett rendezvény megszervezését. A szakosztály 2005. november 4-5-én Pécsen rendezte meg a „Gyógyszerkutatási Szimpózium – 2005” című szakmai és továbbképző rendezvényét „Kihívások és eredmények” címmel. A rendezvénynek 77 regisztrált résztvevője volt, köztük a gyógyszerkutatás jeles képviselői, fiatal kutatók, gyógyszerkutatási szakemberek, valamint a szakterület után érdeklődő gyógyszerész kollégák. A szimpózium a szakosztály tizenöt évvel korábban, Debrecenben megrendezésre került „VII. Gyógyszerkutatási Konferencia” című konferenciáját követő első önálló rendezvénye volt.

A gyógyszerkutatás interdiszciplináris jellegének figyelembevételével a szakosztály vezetősége a korábbi évek gyakorlatának folytatásaként kiemelt jelentőségűnek tekintette a MGYT társszervezeteivel és szakosztályaival, valamint további, a gyógyszerkutatásban érdekelt szervezetekkel és szakosztályokkal történő folyamatos kapcsolattartást. E közös munka keretében a szakosztály társrendezői feladatot vállalt az MGYT Ipari Szervezet által koordinált szakmai napok rendezvénysorozat szervezésében és a szakosztály tagjai aktívan részt vettek az MTA Szerves és Biomolekuláris Kémiai Bizottság Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Munkabizottsága évenként megrendezésre kerülő „Gyógyszerkémiai és Gyógyszertechnológiai Szimpózium” című rendezvényének munkájában.

A szakosztály 2006. évi kiemelt feladata a *Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIII.* keretében megrendezett önálló szakosztályi szekció, valamint a Gyógynövény Szakosztállyal közösen megrendezésre került szekció sikeres megszervezése és lebonyolítása volt. A két szekció témái („A felfedezéstől a gyógyszerkészítményig”, illetve „A biológiailag aktív természetes vegyületek és szintetikumok a gyógyszerkutatásban”) átölelték a gyógyszerkutatás legszélesebbben értelmezett területeit.

A szakosztály másik, a CPh XIII. konferenciát követő, de a szakosztály életében szintén igen nagy jelentőséggel bíró rendezvénye a 2006. november 24-25-én Debrecenben megrendezésre került „Gyógyszer-

kutatási Szimpózium – 2006” című továbbképzési konferencia. A 2006. évi rendezvény – a 2005. évihez hasonlóan – elsősorban a gyógyszerkutatás farmakológiai, immunológiai, mikrobiológiai és – a debreceni gyógyszerészképzés megindulásának 10. évfordulójára való tekintettel – a gyógyszer technológia területén elért legfrissebb eredmények bemutatását tűzte ki célul.

A gyógyszerkutatás interdiszciplináris jellegének figyelembevételével a szakosztály vezetősége a korábbi gyakorlat folytatásaként 2007-ben a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közösen rendezte meg a „Gyógyszerkutatási Szimpózium – 2007” című szakmai rendezvényét. A 2007. november 9-10-én „A molekulától a készítményig” mottóval megrendezésre került rendezvényen – az előző évek gyakorlatával megegyezően – neves egyetemei és ipari szakemberek tartottak plenáris előadást és 24 poszterbemutatóra került sor. A szakosztályi rendezvény – a 2005-ben és 2006-ban megrendezésre került rendezvényekhez hasonlóan – 2007-ban is részét képezte a gyógyszerész továbbképzés rendezvényeinek.

A 2007-ben a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közösen megrendezésre került rendezvény pozitív tapasztalatai alapján 2008-ban a szakosztály – a Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal egyetemben – az MGYT Ipari Szervezet hagyományos, „Gyógyszer az ezredfordulón” címmel két évente megrendezésre kerülő továbbképző konferenciájának társszervező szakosztálya volt.

Ugyancsak a gyógyszerkutatás interdiszciplináris jellege következtében, a 2007-ben kezdődött együttgondolkodás eredményeképpen, a szakosztály vezetőségének állásfoglalása alapján a 2008-ban megrendezésre kerülő vezetőségválasztásokat követően a szakosztály keretében egy farmakológiai és egy gyógyszerkémiai szakcsoport kezdi meg működését. A két diszciplína eddig is dominánsan képviseltette magát a szakosztály vezetőségében és szakmai rendezvényein. A szakcsoportok megalakulásával teljessé válik a graduális gyógyszerészképzés főbb területeinek név szerinti megjelenése is az MGYT szervezetei és szakosztályai sorában.

Dr. Perjési Pál
a szakosztály elnöke

Beszámoló a Gyógyszertechnológiai Szakosztály tevékenységéről

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály tevékenységének alapvető célkitűzéseit követve fogalmazta meg munkaprogramját, amelynek legfontosabb célkitűzése volt, hogy egyrészt a hazai illetve nemzetközi gyógyszer technológiai oktatás, kutatás és fejlesztés helyzetének áttekintésével, másrészt a nemzetközi irányzatok kihívásaira adott lehetséges válaszok megfogalmazásával segítse a szakterület fejlődését. Az elmúlt időszakban külön figyelmet fordítottunk a szakmai tárgyak oktatásának és továbbképzésének, köztük a gyógyszer technológia és biofarmácia oktatásának változó körülményeire illetve követelményeire, ami a gyógyszerészet továbbfejlődésének, jövőjének fontos alapját képezi. Feladatunknak tekintettük a gyógyszer technológia szerepének és új lehetőségeinek feltárását, megismertetését a gyógyszerkészítés, gyógyszergyártás minden területén, szorosabbra fogva a kapcsolatot a gyógyszergyártás, gyógyszerári gyógyszerkészítés, oktatás, kutatás, termékfejlesztés valamint a gyógyszerfelügyelet területein dolgozó kollégáinkkal.

A képzőhelyek képviselői egyetértettek abban, hogy alapvető feladat a gyógyszer technológia oktatásának összehangolása, átgondolt továbbfejlesztése. Célunk az, hogy hozzájáruljunk a gyógyszerészet sürgetővé vált korszerűsítéséhez, általános reformjához, ahhoz, hogy a gyógyszerész valójában a gyógyszerek megkérdőjelezhetetlen szakértője legyen, lehessen. A sikeres reformokhoz széleskörű és folyamatos egyeztetésre, együttműködésre van továbbra is szükség.

A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán 2005-ben kihelyezett vezetőségi ülést tartottunk, ahol *prof. dr. Révész Piroska* mutatta be a Gyógyszertechnológiai Intézet működését, oktatási és tudományos tevékenységét, fejlesztési célkitűzéseit. Ugyanebben az évben kerekasztal-megbeszélést szerveztünk annak érdekében, hogy szorosabbra fonjuk a hazai egyetemi kutatóhelyek és a gyógyszeripar kapcsolatát, abból a célból, hogy segítsük az egyetemi képzőhelyek oktatásának korszerűsítéséhez és összehangolásához. Ennek révén biztosítottunk lehetőséget a gyógyszeripar képviselői részére a gyógyszer technológiai oktatási és kutatás-fejlesztési igények meghatározására, illetve az egyetemi kutatóhelyek lehetőségeinek a bemutatására.

Az igen sikeres 6. Közép-Európai Gyógyszertechnológiai és Biotechnológiai Szimpózium és XV. Országos Gyógyszertechnológiai Konferencia megrendezésére 2005-ben, Siófokon került sor. A konferencián a Gyógyszertechnológiai Szakosztály a gyógyszer technológia területén kifejtett szakmai munkásságáért *dr. Fekete Pál* és *dr. Stampf György* tanár urakat a Gyógyszertechnológiai Szakosztály jutalomérmével, a Hintz György Emlékéremmel tüntette ki. Szintén a

Gyógyszertechnológiai Szakosztály elnöksége indítványozta kiemelkedő szakmai munkásságáért *prof. Ales Mrhar* (Univ. Ljubljana, Slovenia) és *prof. Atilla Hincal* (Univ. Hacettepe, Ankara, Turkey) részére az MGYT tiszteletbeli tag elismerő oklevél megadását.

Szakosztályunk ösztönzi, illetve segíti hazai szakemberek részvételét külföldi kongresszusokon, így a 2006. március 27-30. között Genfben megrendezett 5th World Meeting on Pharmaceutics, Biopharmaceutics, and Pharmaceutical Technology tudományos fórumon is.

A 2006-ban megrendezett Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIII. előkészítésében, szervezésében és lebonyolításában vezetőségünk is jelentős munkát végzett. Szakosztályunk több tagja plenáris, ill. szekció-plenáris előadást tartott. Sikeresnek minősítjük szakosztályunk rendezésében, ill. szakosztályunk és az Ipari Szervezet közös rendezésében lezajlott előadás-sorozatokat. Szakosztályunk előterjesztésére *prof. dr. Erős István* Hintz György emlékérem kitüntetésben részesült. Ugyanebben az évben került sor az MGYT Gyógyszeranalitikai Szakosztálya és Gyógyszertechnológiai Szakosztálya közös előadóülésére „Hatályba lépett a VIII. Magyar Gyógyszerkönyv” címmel.

2006-ban kihelyezett és kibővített szakosztály-vezetőségi ülést tartottunk Pécsen, melynek keretében került sor a PTE Gyógyszertechnológiai és Biofarmáciai Intézet Dr. Küttel Dezső Laboratóriumának felavatására, valamint az intézet oktatási és kutatási tevékenységének bemutatására. Ezt követően a Gyógyszertechnológiai Szakosztály vezetőségi ülésén, az aktuális szakmai, oktatási és kutatási kérdések vitáján alakult ki a vezetőség azon véleménye, hogy mutassunk rá a gyógyszer technológus szakképzés alapvető fontosságára a gyógyszerári gyógyszerkészítés és ipari gyógyszergyártás területén is.

A 2007. és a 2008. évben is a Gyógyszertechnológiai Szakosztály tagjai a hazai és nemzetközi rendezvények szervezésében, továbbá aktív részvételükkel rendszeresen is nagy számban vettek részt. Fontos célkitűzésünk volt a nemzetközi kapcsolataink ápolása és fejlesztése mellett az MGYT-n belüli, s az egyes szakosztályok, szervezetek közötti együttműködés is. Szakosztályunk feladatának tartja a szakterületünkön dolgozó fiatal, tehetséges kollégák kongresszusi részvételének támogatását, szakmai fejlődésük segítségét. Ennek jegyében vettünk részt az alábbi rendezvényeink szervezésben, lebonyolításában is:

- 2nd BBBB Conference on Pharmaceutical Sciences, 2007. szeptemberében Tartuban, Észtországban,
- az MGYT Gyógyszerkutatási Szakosztállyal közösen, Gyógyszerkutatási Szimpóziumot szerveztünk Szegeden, 2007 novemberében,
- Barcelonában 2008 áprilisában a 6th World Meeting

on Pharmaceuticals, Biopharmaceutics and Pharmaceutical Technology,
– Gyógyszer az ezredfordulón VII. Továbbképző Konferencia az MGYT Ipari szervezetével és a Gyógyszerkutató Szakosztállyal együtt, Sopronban, 2008 szeptemberében.

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály budapesti vezetőségi ülésén, 2008. május 22-én áttekintettük az elmúlt időszak változásainak tükrében a gyógyszerészet és a gyógyszertechnológia jelenlegi helyzetét és a továbblépés lehetőségeit.

Vezetőségi tagjaink szerepet vállalnak a gyógyszer-technológiai területeket is érintő szakmai versenyek szakzsűri feladataiban. Tagjaink közreműködnek a hazai gyógyszerészeti szakfolyóiratok illetve kiadványok szerkesztőségi munkájában és rendszeresen vesznek részt továbbképző tanfolyamok előadóiként a

meghirdetett rendezvényeken. A szakosztály tagjai tevékeny résztvevői a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság más szervezeteinek illetve szakosztályainak is, elsősorban a Gyógyszerkutató Szakosztály, a Gyógyszeranalitikai Szakosztály és az Ipari Szervezet szakmai programjaiban, valamint a Magyar Tudományos Akadémia Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottság munkájában veszünk részt.

A Gyógyszertechnológiai Szakosztály az elmúlt időszakban, a fentiekben ismertetett programjaival, rendezvényeivel, munkájával járult hozzá a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság tevékenységéhez, a gyógyszerészet, és ezen belül a gyógyszertechnológia fejlesztéséhez, további korszerűsítéséhez.

*Dr. Dévay Attila,
a szakosztály elnöke*

Beszámoló a Gyógyszerügyi Szervezési Szakosztály tevékenységéről

A Szervezési Szakosztály szempontjából igencsak mozgalmas négy évet hagytunk magunk mögött. A magyar magángyógyszertárak elleni harc és aknamunka a politika „rangjára” emelkedett. A kisebbik kormányzó párt a politikai marketing eszköztárát is felhasználva próbálta erkölcsileg lejáratni a gyógyszerészi hivatást. Az egészségügyi kormányzat élére kerülve pedig felerősítették a gyógyszerügy egészének – ezen belül a magyar magángyógyszertáraknak az – anyagi, gazdasági ellehetetlenítését.

A Szervezési Szakosztály a kialakult helyzet(ek) megkívánta gyakorisággal (negyedévente, félévente) tartotta országos jellegű munkamegbeszéléseit, ahol kiértékelésre került a felvetődött témakör és közös álláspont kialakításával próbáltuk az eseményeket befolyásolni, vagy legalább a gyógyszerésztársadalomnak felhívni a figyelmét egy-egy új intézkedés várható következményeire.

Fundamentális változtatást jelentett az ún. gyógyszer-gazdaságossági törvény hatályba lépése, ami az addig jól működő gyógyszerellátó hálózatra rászabadította – versenynek álcázva – a profitorientált külföldi tőkeérdekeltségeket. Felgyorsult a patikaláncok létesítése Magyarországon, mivel az ellehetetlenítő gazdasági helyzet egyre több magyar magángyógyszerészt kényszerített arra, hogy befejezze önálló működését. A kialakult – vagy inkább tudatosan kialakított – helyzet a külföldi befektetők malmára hajtja a vizet, hiszen egyre olcsóbban lehet hozzájutni a patikákhoz, mert ezt a jelenlegi minél rosszabb, annál jobb szituációt a tőkeszegény magyar gyógyszertárak hosszabb távon

nem képesek átvészelni. Várható tehát a magyar magángyógyszerészet záros határidőn belüli végleges meggyengülése, esetleges felszámolása. Ekkor fog majd napirendre kerülni a gyógyszertárak gazdasági helyzetének megoldása, de már nem magyar, hanem külföldi érdekeknek megfelelően.

A jelenlegi helyzetet tovább bonyolítja a kialakult pénzügyi világválság, ami Magyarországon valószínűleg gazdasági válságba torkollik, tovább nehezítve a gyógyszerészet helyzetét és újabb bonyolult feladatot róva a Szervezési Szakosztályra.

Az már jelenleg is kivülálglik, hogy a külföldi tőke – Magyarország nehéz gazdasági helyzetét kihasználva – további terjeszkedési területeket keres. Sajnos a gyógyszerügy jogilag és gazdaságilag is jól előkészített terepnek tűnik számukra. Ebben a helyzetben kell a Szervezési Szakosztálynak helyt állnia az elkövetkezendő időszakban.

A magyar magángyógyszerész-társadalom már tömeghatásánál fogva is legfontosabb bázisa a gyógyszerészetnek, mint önálló diszciplínának. Jövőt illetően ennek figyelembevételével kellene kezelni a Szervezési Szakosztály munkálkodását, ami döntően továbbra is a gyógyszerári tevékenység szervezeti, szervezési aspektusaival fog foglalkozni.

*Dr. Simon Kis Gábor
a szakosztály elnöke*

*The reports of the sections of the Hungarian Society for
Pharmaceutical Sciences*

ROWACHOL® kapszula cseppek

A Rowachol máj- és epebetegségek (pl. epekő, epegörcs, epehólyag és epevezeték gyulladás, májgyulladás) kezelésére szolgáló gyógyszerkészítmény.

- Élénkíti az epe termelődését és az epeműködést.
- Segíti az epekövek feloldódását és távozását.
- Oldja az epegörcsöt.
- Megelőzi az epegyulladást.
- Megelőzi az epekövek újraképződését.

(Az epekímélő étrendet lásd a Rowachol szórólapon!)

sAtco

SATCO TRADING Co. Ltd.

Multi Plaza Irodaház • H-1119 Budapest, Fehérvári út 89-95.

Telefon: (+36-1) 371-0530 • Telefon/fax: (+36-1) 371-0531

ROWA®

Pharmaceuticals Ltd.,
Bantry, Co. Cork,
Ireland.

XLIV. ROZSNYAY MÁTYÁS EMLÉKVERSENY

Eger, 2009. május 14-16.

első értesítő

Tisztelt Kolléga!

A 2009. évi Rozsnyay Mátyás Emlékverseny rendezési jogát a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete nyerte el. A szervezet elnöksége az előző évekhez hasonlóan, az Emlékverseny célkitűzéseihez méltóan kívánja megrendezni a nagy hagyományokkal bíró előadói versenyt és szeretne mindent megtenni annak érdekében, hogy növelni tudják a versenyzők és a résztvevő gyógyszerészek számát.

A rendezvény helyszíne: Hotel Eger Park, 3300 Eger, Szálloda u. 1-3.

Az Emlékverseny célja: A gyógyszerellátás területén dolgozó fiatalok közül a legkiválóbbak részére fórumot biztosítani a mindennapi munkájuk során jelentkező problémák és eredmények bemutatására, biztosítva ezzel a szakmai tapasztalatcsere lehetőségét, előadó- és vitakészségük fejlesztését.

Az Emlékversenyre előadás bejelentése: Minden 35 év alatti MGYT tagnak, aki közfoglalmú, kórházi és klinikai gyógyszerész, lehetősége van előadás bejelentésére. Ph.D. hallgató diploma témájából nem jelenthet be előadást. Szeretnénk, ha a versenyzők részéről valamennyi problémás gyógyszer-tári és kórházi gyógyszerészeti szakmai kérdés feldolgozására kerülne, várjuk a megoldásokat prezentáló javaslatokat, kutatásaik, új eredményeik bemutatását. Az Emlékversenyre disszertációban meg nem védett, még nem publikált előadás és diplomamunkát bemutató összefoglaló jelenthető be. Az előadások időtartama: 15 perc.

Az Emlékverseny értékelése: Az előadásokat a Zsűri értékeli. Az értékelésnél figyelembe veszik az előadó által választott téma aktualitását, megoldását, eredményeit, előadásmódját és a munka dokumentáltságát, valamint az előadó felkészültségét és vitakészségét. A Zsűri a legjobb előadás szerzőjét Rozsnyay Mátyás Emlékplakettal tünteti ki.

Az Emlékverseny alatti továbbképzés: A rendezvény szervezői az Emlékversenyhez kapcsolódóan tesztel záruló pontszerző szakmai továbbképzést szerveznek, amelynek témája: Gyógyszerhamisítás. A továbbképzési kurzus célcsoportja: a gyógyszerellátási, gyógyszer-hatástani, gyógyszer-analitikai, kórházi, klinikai szakvizsgával rendelkező gyógyszerészek. A továbbképzés és az Emlékverseny akkreditációja folyamatban van.

Résztvételi díj: Az Emlékverseny résztvételi díja tartalmazza a szakmai továbbképzésen és a versenyen való részvételt, az Emlékverseny programfüzetét, a szakkiallítás megtekintését, a május 14–16. közötti ebédeket, a kávészünetek és az esti programok költségeit.

Résztvételi díj versenyzők részére: 25.000 Ft+áfa/fő

Résztvételi díj résztvevők részére: 30.000 Ft+áfa/fő

Szállás 2 ágyas elhelyezéssel:

3*-os elhelyezéssel 2 éjszakára: bruttó 20.000 Ft/fő/2 éj

4*-os elhelyezéssel 2 éjszakára: bruttó 26.000 Ft/fő/2 éj, vagy 30.000 Ft/fő/2 éj

Jelentkezési határidő: 2009. március 15. (A jelentkezési lapot a társasági honlapjainkon – www.mgyt.hu és a www.mgyt-kgysz.hu – valamint a www.clubservice.hu fogjuk közzétenni.)

Az Emlékversennyel kapcsolatos információk:

Tudományos programmal, előadás bejelentéssel kapcsolatban:

Dr. Soós Gyöngyvér – Szegedi Tudományegyetem Klinikai Gyógyszerészeti Intézet 6725 Szeged, Szikra u. 8.
Tel.: 62/544-922, fax: 62/544-921, e-mail: soos@clph.szote.u-szeged.hu

Dr. Szabó Csongor – Debreceni Egyetem Orvos- és Egészségtudományi Centrum, Centrum Gyógyszertár
4032 Debrecen, Nagyerdei krt. 98., tel.: 52/413-734, fax: 52/448-041, e-mail: szabocs@dote.hu

Szervezési ügyek, jelentkezés, szállás:

Club Service Kft. 4024 Debrecen, Kossuth u. 3. II/5.

Tel.: 52/522-222, fax: 52/522-223, 52/522-224, e-mail: clubservice@clubservice.hu

Dr. Erdei Ottilia sk.
az MGYT tudományos rendezvényi
főtitkárhelyettese

Dr. Higyisán Ilona sk.
az MGYT Kórházi Gyógyszerészeti Szervezete
elnöke

A klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei

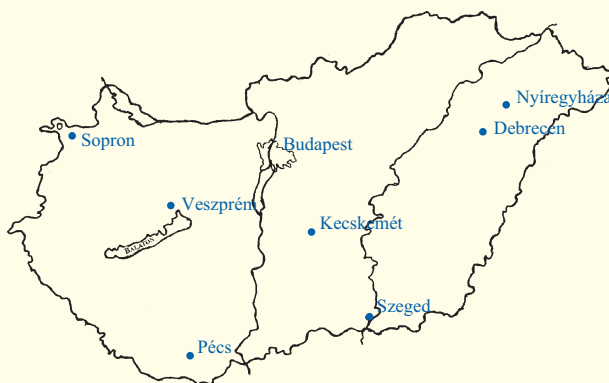
A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság kreditpontos továbbképző sorozata

2009.

előzetes tájékoztató

Központi téma:

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék

1. Gyógyszerészi kémia

Dr. Perjési Pál CSc intézetvezető egyetemi docens

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék gyógyszerészi kémiai vonatkozásai

2. Gyógynövényismeret és fitoterápia

Prof. dr. Kéry Ágnes PhD

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék drogismereti és fitoterápiái vonatkozásai

3. Gyógyszertechnológia és biofarmácia

Prof. dr. Erős István DSc egyetemi tanár

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék gyógyszer technológiai problémái

4. Gyógyszertan

Dr. Vecsernyés Miklós CSc intézetvezető egyetemi docens

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék gyógyszer tana

5. Farmakoepidemiológia és gyógyszerügyi menedzsment

Dr. Pintye János c. egyetemi docens

Hormonok és biológiai gyógyszerek/gyógyszerként alkalmazott fehérjék gyógyszerészi gondozási és gyógyszer tári menedzsmenti vonatkozásai

Megjegyzés: a kétnapos regionális továbbképzések kreditpont értéke 15, sikeres tesztvizsgálával 30.

A továbbképzés tervezett helyszínei és időpontjai 2009 első félévében

Veszprém	február 21–22.
Budapest	március 21–22.
Sopron	április 18–19.
Nyíregyháza	május 16–17.
Kécskémét	június 6–7.

A második félév programjának kialakítására a későbbiekben kerül sor.

A továbbképzés 15 órás, kétnapos, tesztvizsgálával zárul, sikeres tesztvizsgálával a szereshető kreditpontok száma 30.

A továbbképzésekről, a jelentkezés és részvétel feltételeiről a Gyógyszerészetben folyamatosan tájékoztatást nyújtunk.

A parodontológus véleménye a Listerine-ről

Dr. Gera István egyetemi tanár

A szájüreg szervezetünk egyik legkomplexebb mikrobiológiai ökológiai rendszere. Az ínybarázda soha nem steril. Annak ellenére, hogy minden körülmények között a fogak felszínét millió és milliárd baktérium övezi, sok esetben az ínünk és fogaink teljesen épek maradhatnak az egész életen át. Ha a dentális plakk tömege felszaporodik és a fogak felszínén megtapadó baktériumok tömege elér egy bizonyos kritikus küszöbértéket, az ínyszélben gyulladásos reakció alakul ki. Már az ötvenes-hatvanas években végzett epidemiológiai vizsgálatok igazolták, hogy a gingivitis nem csupán szoros összefüggést mutat a szájhygiénével, de az egészséges ínű egyének szájában is ínygyulladás fejlődik ki, ha abbahagyják a fogmosást. Elméletileg helyes életvitellel, jó szájhygiénés szokásokkal a gingivitis és a krónikus fogágybetegség 80%-a megelőzhető lehetne. A prevenció leghatásosabb eszköze a hatékony és rendszeresen végzett mechanikai fogtisztítás. Mivel azonban a mechanikai fogtisztítás időigényes és soha nem olyan fokú, hogy a dentális plakkot a fog minden felszínéről maradéktalanul eltávolítaná, ezért az érzékenyebb egyéneknél még látszólag jó szájhygiéne mellett is ínygyulladás alakulhat ki. Régóta kutatják a lehetőségét olyan egyszerűen használható kémiai szereknek, amelyek tartósan meggátolnák a plakk-baktériumok kolonizálódását vagy kémiai úton távolítanák el a már szervesen felépült dentális plakkot. A kemoprofilaxis legfőbb célja, hogy a szájüreg ökológiai egyensúlyának megőrzése mellett korlátozzuk a kórokozó baktériumok elszaporodását, ill. gátoljuk a szerveződött biofilm kialakulását. A dentális plakk azonban valódi biofilm. A biofilm egyik legfontosabb jellemzője, hogy a baktériumok összessége egészen más biológiai tulajdonságokat mutat, mint külön-külön, az egyes alkotó elemek. A biofilm jól szerveződött struktúrája nagyon ellenállóvá teszi a rendszert a szervezet védekező mechanizmusaival (PMN leukocyták, immunglobulinok stb.) és kémiai antibakteriális szerekkel szemben. Az ideális plakk-ellenes szer legyen jó kemoprofilaktikum, gátolja az új plakk képződé-

sét, de legyen egyben hatásos kemoterápiás szer is és jusson el a kifejtett biofilm mélyére és teljes keresztmetszetében pusztítsa el a baktériumokat. Jelenleg még nincs egyetlen olyan vegyület sem, amely feleslegessé tenné a jó technikával végzett mechanikai fogtisztítást, de vannak olyan szerek, amelyek hatékonyan javítják a mechanikai fogtisztítás eredményességét, szignifikánsan csökkentik a plakk mennyiségét és megelőzik a gingivitis kifejlődését. Szájöblítők közül két szer, nevezetesen a chlorhexidin és az illóolajokat tartalmazó Listerine® bizonyítottan hatásos plakk- és gingivitisellenes szer. Az illóolajok jelentősen csökkentik a szájüreg teljes baktériummennyiségét, egyenlő mértékben hatnak mind a gram negatív, mind a gram pozitív baktériumokra és gombákra, így nem borítják fel a szájüreg normál flórájának ökológiai egyensúlyát. Az American Dental Association követelmények szerint az illóolajokat tartalmazó szájvizekkel végzett tanulmányok 22-35%-os plakk és 23-36%-os gingivitis csökkenést regisztráltak. Mind az illóolajok, mind a chlorhexidin megfelelő körülmények és dózis mellett képesek áthatolni érett biofilmen és hatékonyak a biofilmbe ágyazott baktériumok ellen is. A chlorhexidint leszámítva az esszenciális olajok plakk-penetrációs képessége jobb, mint más hagyományos szájöblítő szereknek. Egy vizsgálat szerint az illóolajok 98,2%-os, az amino/ón fluorid 20%-os és a triclosan-copolimer 8%-os érett biofilm redukciót eredményezett. Ugyanakkor mindhárom antiszeptikum közel 100%-os baktericidhatást fejtett ki a planktonikus állapotban lévő baktériumokon. A Listerine® tartós használata után sem számoltak be krónikus nyálkahártya irritációról vagy rákmegelőző állapotról a szájban. Hat hónapig vagy annál hosszabb ideig is alkalmazható. Az összehasonlító klinikai vizsgálatok tanúsága szerint a mechanikai fogtisztítással párosuló napi két alkalommal végzett Listerine-es öblítés klinikailag hozzávetőlegesen a chlorhexidinnel összemérhető plakk- és gingivitis-csökkenést eredményezett, és biztonsággal használható hosszú távon is.

(x)

BESZÁMOLÓ A SZERVEZETEK TEVÉKENYSÉGÉRŐL**A Gyógyszeripari Szervezet beszámolója**

Az MGYT Gyógyszeripari Szervezetének 2005-ben 368 tagja volt, 2006-ra a taglétszám 417-re emelkedett, ami 2007-re 403-ra változott. 2008-ban 293 fizető tagja van a szervezetnek.

Minden tagunk tagnyilvántartó lappal rendelkezik, mely személyes adatain kívül szakmai érdeklődési körét is tartalmazza. Fontos feladatunknak tartjuk nyugdíjas kollégáink további érdeklődésének fenntartását, tájékoztatását a napi eseményekről, valamint a fiatalok egyre nagyobb számban való bevonását a szervezet munkájába.

A szervezet 17 tagú vezetősége megválasztásának második négy évében hasonlóan az előző évekhez havi rendszerességgel ülésezik, melyre minden alkalommal öt fiatal gyógyszerész kollégát is meghívunk. Célunk, hogy a fiatalok megfigyeljék a vezetőség munkáját, és esetleg a következő vezetőségben valamilyen tisztséget töltsenek be.

Szakmai napok, előadói ülések

A negyedévente szervezett szakmai napjaink nagy népszerűségnek örvendenek. Más szervezetekkel, szakosztályokkal közösen szervezett rendezvényeink célja, hogy szorosabbá fűzzük együttműködésünket a más szakterületen dolgozó kollégákkal és bővítsük ismereteinket. Rendezvényeinken olyan témákban kérünk fel előadókat, melyek a tagság számára a legnagyobb érdeklődésre tarthatnak számot. A szakmai napok előadásai átlagosan 70-90 érdeklődő előtt zajlottak. Az elmúlt négy évben a következő témákban szerveztünk előadásokat:

2005

- Stabilitási vizsgálatok a gyógyszerfejlesztésben,
- Laboratóriumok minőségbiztosítása a gyógyszeriparban,
- Lakossági gyógyszerhulladék kezelése,
- Gyógyszeripar a tőkepiacon,
- Metrológiai feladatok a gyógyszeriparban,
- Útmutató a mérési bizonytalanság kifejezéséhez,
- Mérési vizsgálati kérdések a sterilizálási eljárások validálásánál (EOQ-MNB Gyógyszeripari Szakbizottságával közös szervezés),
- Minőségbiztosítás: filozófia és gyakorlat „Dr. Bacsa György Emlékkülés” (Gyógyszeranalitikai Szakosztállyal közös rendezvény).

2006

- Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIII.: Új irányelvek érvényesülése a gyógyszeriparban címmel 6 előadást adtunk szekciónkban,
- A készítményfejlesztés és az innováció lehetőségei (Gyógyszertechnológiai Szakosztállyal közös rendezvény),
- Filmbevonás.

2007

- „Safety” riziko elemzés a kutatás-fejlesztési tevékenységek során,
- Folyamatvalidálás rizikó minimalizálással,
- Analitikai megfelelés elemzése Monte Carlo szimulációval,
- „Dr. Bacsa György Emlékkülés”: Minőség és erkölcs,
- Felkészülés egy FDA inspekcóra,
- Fluidizációs-porlasztásos granulálási kísérletek és technológiák adatainak kiértékelése és elemzése,
- Fluidizációs-porlasztásos granulálási technológiák méretnövelését segítő szimulációs modell kialakítása (az EOQ Magyar Nemzeti Bizottság Gyógyszeripari Szakbizottságával közös szakmai nap)

2008

- Művelési paraméterek elemzése ipari példákkal,
- HPMC-k viszkózitásának pH függése és a hatóanyag felszabadulására gyakorolt hatása,
- Módosított hatóanyagleadású rendszerek, különös tekintettel a gasztroenteritív készítményekre.

Állandó rendezvényeink**Clauder Ottó Emlékverseny**

- 2004. október 14-15. Visegrád, Hotel Silvanus. Kb. 120 résztvevő, 31 versenyző. Első helyezett: *Minorics Renáta*.
- 2007. április 12-13. Budapest, Hotel Benczúr. Kb. 130 résztvevő, 36 versenyző. Első helyezett: *Kiss Dorottya*.

Gyógyszer az ezredfordulón továbbképző konferencia

- VI.: 2006. november 9-11. Sopron. Címe: „Két évvel az európai csatlakozás után”. Résztvevők száma: 250 fő.
- VII.: 2008. szeptember 25-27. Sopron. 40 éves a Gyógyszeripari Szervezet jubileumi konferencia. Címe: „Szakmai kihívásaink a XXI. század elején”. Résztvevők száma: 260 fő.

Spergely Béla Emlékérem

A jutalomérem díjazottjai: 2006.: *Márkus Sarolta*, 2008.: *Kissné Csikós Emőke*.

A Gyógyszeripari Szervezet által nyújtott támogatások

6. Közép-Európai Gyógyszertechnológiai és Biotechnológiai Szimpózium; Brantner Antal emlékmúzeum; Külföldi szakmai továbbképzés; Belföldi konferencián való részvétel; Nyugdíjas kollégák támogatása.

Külső kapcsolatok

FIP Ipari Szekció, European Industrial Pharmacy Group (megfigyelőként).

*Dr. Márkus Sarolta
az Ipari Szervezet elnöke*

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet beszámolója

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet (KGYSZ) elnöksége és vezetősége 2004. október 15-én kapott bizalmat a tagságtól a 4 éves időtartamra. *Célkitűzéseink között az alábbiak szerepeltek:*

- Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos rendezvények szervezése, továbbá aktív részvétel a kórházi, klinikai szakképzésben.
- Hazai társasági kapcsolatok folytatása.
- Nemzetközi kapcsolatok folytatása, új kapcsolatok kialakítása.
- Pályázatok kiírása – kórházi problémák megoldására.
- Részvétel a kórházi gyógyszerészetet érintő törvények, rendeletek, módszertani levelek előkészítő és véleményező munkájában.
- Stabil pénzügyi működés biztosítása.

Elért eredmények vázlatos bemutatása a fenti pontok szerint

1. Továbbképző jelleggel szakmai, szakmapolitikai tudományos ülések, szimpóziumok és kongresszusok:
Szervezetünk fiataljai minden évben részt vettek a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen, ahol dicséretes eredményeket értek el, 2006-ban pedig *Fittler András* kollega kiváló munkáját a Bíráló Bizottság Emlékplakettal díjazta. 2009-ben a Rozsnyay Mátyás Emlékverseny rendezési jogát szervezetünk nyerte el.

2. Hazai társasági kapcsolatok

A Kórházi-Klinikai Gyógyszerészeti Szakmai Kollégiummal (KKGYSZK) és a Kamara Kórházi Tagozatával (KT) a legintenzívebb az együttműködés. Szervezeteink számos területen közös szakmai képviselőket látnak el és folyamatos egyeztetéseken veszünk részt az Egészségügyi Minisztérium, OGYI, OTH, OEP, Onkológiai és Sugárterápiás Szakmai Kollégiummal. Fontos kapcsolatot ápolunk a Kórházszövetség és az Egészségügyi Gazdasági Vezetők (EGVE) illetékes vezetőivel.

3. Nemzetközi kapcsolatok folytatása, új kapcsolatok kialakítása

3. Nemzetközi kapcsolatok folytatása, új kapcsolatok kialakítása

Több éves múltra tekint vissza kapcsolatunk a European Association of Hospital Pharmacists (EAHP) valamint a European Society of Clinical Pharmacy (ESCP) szövetségekkel. Kollegáink rendszeresen részt vesznek az európai szövetségek által rendezett kongresszusokon és továbbképző szemináriumokon.

– 2005: Lisszabonban az EAHP 10. kongresszusán a téma: Kórházi gyógyszerészet és a gazdaságosság. A farmakoökonómia aktualitását mutatta, hogy a rendezvényen 52 kollega vett részt.

– 2006. február 23-24.: Budapest – EAHP 1. Szeminárium onkológiai témában, 5 fő fiatal gyógyszerész regisztrálása történt meg.

– 2006: Genf, EAHP 11. kongresszusán a téma: Kórházi gyógyszerészet és a gyógyszerelés biztonsága. Magyarország 50 regisztrált képviselővel vett részt.

– 2007: EAHP 12. kongresszusán Bordeaux-ban – téma: Új terápiák a XXI. században: Kihívások a kórházi gyógyszerész számára – 38 hazai regisztrált résztvevővel.

– 2008: EAHP 13. kongresszusán Maastrichtban (Hollandia) – téma: Kórházi gyógyszerészek: Hozzáadott érték az egészségben – 16 kollega részvételével.

Az EAHP öt évente végez átfogó európai felmérést a kórházi gyógyszerészek körében, amelyben a magyarországi kórházi gyógyszerészek (61) is részt vettek. A felmérést 2005-ben végezték, az anyag megjelentetése, kiértékelése és elemzése a 12. kongresszus részeként történt meg.

2005 januárjában vettük fel a kapcsolatot a European Society of Oncology Pharmacy (ESOP) vezetőivel, majd februárban már meg is alakítottuk a KGYSZ-en

Év	A rendezvény neve	Téma	Helyszín	Regisztráltak száma
2005	CATO program bemutatója	Onkológia	Budapest	45
2005	Evidenciák az onkológiában	Onkológia	Mátraháza	189
2006	CPH XIII. – Önálló szekció	Onkológia	Budapest	45
2006	Szakmapolitikai Fórum	gyógyszergazdálkodás	Vasszécseny	60
2006	KGYSZ XV. Kongresszus	beteg-gyógyszerbiztonság	Eger	310
2007	Szakmapolitikai Fórum	kórházi gyógyszerészet jövője	Mátraháza	56
2007	KGYSZ Szimpózium	gondok, tendenciák az infektológiában	Galyatető	296
2008.	Biológiai terápiák elmélete és gyakorlata	Hasonló biológiai gyógyszerek	Budapest	77
2008.	KGYSZ XVI. Kongresszusa tradíciók és újdonságok	hagyományok és kihívások,	Pécs	320
2008	Szakmapolitikai Fórum	gyógyszerellátás,	Vasszécseny	12
	finanszírozás			

belül az Onkológiai Munkacsoportot, majd beléptünk a nemzetközi szervezetbe. Célunk, hogy a nemzetközi szervezet tapasztalatait és segítségét felhasználva az onkológiai gyógyszerészetet mihamarabb felzárkóztassuk az európai színvonalhoz. Aktívan részt veszünk a nemzetközi tapasztalatcserében, a Masterclass képzésben és a standardok folyamatos revíziójában:

- 2005, Hamburg: delegátus találkozó és kongresszus.
- 2006. február 23-24.: Budapest, szeminárium.
- 2006. szeptember 15-17.: Ljubljana – képzési program egyeztetése a tagországok részvételével.
- 2007. május: Krakko, szeminárium.
- 2008. szeptember 24-26.: Luxembourg, ESOP Workshop „Standardok az onkológiai gyógyszerészeti szolgálatban, Európában” témájú összejövetelen a nemzetközi standardok újratárgyalása volt a feladat, 5 munkacsoportban, tagállamonként egy-egy delegált képviselővel.
- 2008. december 4-6.: Prága, Masterclass képzés, téma: onkológiai gyógyszerkészítés.

2008. augusztus 30-31-én a FIP első ízben rendezett konferenciát a kórházi gyógyszerészet jövőjéről. A konferencián 6 fő témát tárgyaltak: gyógyszerbeszerzés, gyógyszerfelírás, gyógyszerkészítés és elosztás, gyógyszerbeadás, terápia monitorozása, emberi erőforrás és képzés. Szervezetünk a gyógyszerfelírás munkacsoportban képviseltette magát. Teljes volt az egyetértés abban, hogy a gyógyszeres terápia meghatározásakor a gyógyszerész szaktudására szükség van, és ezt igénybe kell venni.

4. Két pályázatot írtunk ki és értékeltünk az alábbi témákban:

- A mindennapi terápiában alkalmazott injekciós keverékek kompatibilitási problémái (irodalmi és gyakorlati).
- A kórházi gyógyszerelosztás, mint a betegbiztonság egyik kulcseleme – Betegre szóló gyógyszerelőrendszerek.

5. Törvények, rendeletek, módszertani levelek előkészítése és véleményezése

Folyamatosan részt veszünk a kórházi gyógyszerészetet érintő törvények és rendeletek előkészítésében és véleményezésében. Aktív szerepet játszottunk az alábbi módszertani levelek kidolgozásában:

- OGYI-P-63-2007: Az OGYI módszertani levele a keverékinfúziók előállításáról.

- OGYI-P-64-2007: Az OGYI módszertani levele a citosztatikus keverékinfúziók előállításáról.
- OGYI-P-67-2008: Az Országos Gyógyszerészeti Intézet módszertani levele a betegágy melletti gyógyszerési tanácsadásról.
- OGYI-P-68-2008: Az Országos Gyógyszerészeti Intézet módszertani levele a parenterális készítmények előállításáról.
- OGYI-P-69-2008: Az OGYI módszertani levele betegre szabott gyógyszerosztás végzéséről.

6. Stabil pénzügyi működés biztosítása

Az 1992-ben létrehozott „Kórházi gyógyszerészetért” Alapítvány bevételei valamint szakmai rendezvényeink sikere biztos pénzügyi hátteret adnak a jövőben is a kórházi gyógyszerészet területén dolgozó kollegáknak ahhoz, hogy a fejlődésüket szolgáló szakmai továbbképzéseket továbbra is elérhetővé tegyék számukra.

7. Sajtó

EAHP-Practice: az újság Country Focus rovatában három cikkünk jelent meg, amelyen keresztül bemutattuk a hazai egészségügyi változásokat és a kórházi gyógyszerészek mindennapi tevékenységét.

Patika Tükör: sorozatot indítottunk a betegek részére, amelynek célja a kórházi gyógyszerészeti feladatok bemutatása volt, kéthavonta jelenik meg. A témák és előadók honlapunkon megtalálhatók.

Szakkönyv: Kiadásra került az „Onkológiai ismeretek gyógyszerészeknek” című könyv, amely az onkológiai területen tevékenykedő gyógyszerész kollegák munkáját hivatott támogatni.

8. Egyebek:

2005-ben a három kórházi szervezet – KGYSZ, KKGYSZK, MGYK-KT – munkájának, továbbá aktualitások, események, rendezvények, kitüntetések stb. bemutatására létrehoztuk honlapunkat, melynek elérhetősége www.mgyt-kgysz.hu.

Létrehoztunk két munkacsoportot a speciális területek és a szakmai kérdések egyeztetésére (Onkológiai Munkacsoport, Antibiotikum Munkacsoport), valamint, a nyugdíjas gyógyszerészek összefogására a „Nyugdíjas Kórházi Gyógyszerészek Baráti Köre” csoportot.

Dr. Higysán Ilona
az MGYT-KGYSZ elnöke

Beszámoló az Oktatási és Közigazgatási Szervezet tevékenységéről

Az Oktatási és Közigazgatási Szervezet a legutóbbi Alapszabály-módosításig különleges helyzetű volt az MGYT szervezeti keretei között több szempontból is. Egyrészt tagjaink más szakosztályok munkájában is jelentős tevékenységet folytatnak és folytattak az elmúlt időszakban is, másrészt az MGYT területi/ megyei szerveződése miatt, a szervezet az MGYT-n belül elkülönített anyagi forrásokkal nem rendelkezik.

Társaságunk szervezeti felépítésének korszerűsítése során az Oktatási és Közigazgatási Szervezetet is érintő határozat született a 2008. június 14.-én tartott 53. Rendkívüli Küldöttközgyűlésen az MGYT Alapszabályának változtatása keretében. A változás az Oktatási és Közigazgatási Szervezetet mind formai mind tartalmi kérdésekben érinti, hiszen a továbbiakban Oktatási Szakosztály formában működünk tovább. Az elkövetkező időszak tervei, programjai is ennek az alapvető változásnak a tükrében kell hogy megfogalmazódjanak. Sajnálatos módon a tagnyilvántartásnak sem az eddigi, sem a jelenlegi rendszere nem teszi lehetővé, hogy pontos adatokat kapjunk szervezetünk tagságáról. Ennek hiányában a szakosztályként történő működés keretein belül is elsőként az MGYT megyei szervezeteinek vezetőihez kívánunk fordulni azzal a kéréssel, hogy hívják fel tagjaik figyelmét arra, hogy okvetlenül jelezzék írásos/email formában, hogy érdeklődnek-e az Oktatási Szakosztály tervezett programjai iránt. Sorainkba várjuk az egyetemi oktatókat, a gyógyszerészet bármely szakterületén dolgozó kollégákat, akik akár a gyógyszerész-továbbképzések, akár az asszisztens-képzések/továbbképzések, ill. a betegek egészségtudatos életre történő oktatásának területén aktív részt kívánnak vállalni. Miután Társaságunk szerveződése változatlanul területi elven épül, azzal, hogy kifejezik érdeklődésüket az Oktatási Szakosztály tervezett programjai iránt és elérhetőségüket közlik az MGYT titkárságával, lehetőséget nyújtanak az Oktatási Szakosztály számára, hogy tervezett programjainkról személyre szóló tájékoztatásban részesülhessenek.

Különösen fontosnak tartjuk a fiatal kollégák részvételét szakosztályunk munkájában. Az új szervezeti rendben első önálló rendezvényként „Oktatási fórum” megtartását tervezzük. Ennek kiemelt témája a záróvizsgás gyakorlat egységes tematikájának kialakítása, az oktató gyógyszerészek és a záróvizsgás gyakorlatot végző gyógyszerész-hallgatók közös munkájának támogatása érdekében.

Az Oktatási és Közigazgatási Szervezet elmúlt időszakbeli aktivitásának csúcspontja a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIII. tudományos programjának, ezen belül a szervezet önálló szimpóziumának megszervezése volt. Tagjaink igen aktív szerepet vál-

laltak előadóként, üléseelnöki, szakmai szervezési feladatok ellátásával. Az Oktatási és Közigazgatási Szervezet önálló szimpóziumán túl a szervezet tagjai az MGYT más szakosztályainak (pl. Gyógyszerkutatási Szakosztály) programjában is aktívan közreműködtek, részben mint előadók, részben mint üléseelnökök, ill. a kongresszus poszter-bizottságának munkájában vettek részt.

Hasonlóan fontosnak tartottuk a Gyógyszerkutatási Szakosztály rendezvényein (Pécs, Debrecen) való aktív részvételünket, ahol mind a tapasztalt kutatóink, mind fiatal kollégáink igen sikeres szakmai tevékenységükről adhattak számot és folytathattak eredményes megbeszéléseket. Kiemelten fontosnak tartottuk és az új szervezeti formában a jövőben is annak tartjuk a „Gyógyszerészet” folyóiratban olyan összefoglaló jellegű, továbbképző tanulmányok megjelentetését, melyek a mindennapi gyógyszerészi gyakorlatban felvetődő kérdések megoldását segítik. Tagjaink rendszeresen végeztek szerkesztőbizottsági felkérésre szakmai lektorálást a folyóirat részére.

Mind az egyetemi oktatók, mind az oktató gyógyszerész kollégák igen fontosnak tartják a Rozsnyay Emlékversenyre készülő kollégák felkészítésében végzett munkát és a bíráló bizottságban való tevékenységet.

Az Oktatási és Közigazgatási Szervezet tagjai folyamatosan és rendszeresen tartottak előadásokat országszerte mind a „Klasszikus gyógyszerészi ismeretek”, mind „A gyógyszerértékelési gyakorlat aktuális kérdései” továbbképző program keretei között. Minden lehetőséget meg kívánunk ragadni a jövőben is annak érdekében, hogy a továbbképzési kreditpontok megszerzésének folyamatában szakosztályunk tagjai színvonalas előadásaikkal, közleményeikkel a kollégák mindennapi tevékenységében hathatós támogatást nyújtsanak.

Új rendszerű továbbképzési tevékenységünket a határon túlra is kiterjesztettük: 2006 augusztusának utolsó hetében igen magas színvonalú és sikeres közös továbbképző szimpóziumot szerveztünk a Magyar Gyógyszerész Kamara Pest Megyei Szervezetével és a Marosvásárhelyi Gyógyszerészi Egyetemmel. Kiemelkedő jelentőségű nemzetközi rendezvényként kell megemlíteni a Budapesten tartott International Regulatory Workshop on Bioequivalence and Dissolution konferenciát, melynek szervezésében és szakmai programjában szintén számos tagunk végzett aktív munkát.

Örömmel értesültünk arról, hogy az MGYT a jövőben fokozottan kíván élni az Alapszabályban is rögzített azon lehetőséggel, hogy tudományos és szakmai pályázatok kiírásával kívánja támogatni a szakmai elhivatottsággal bíró kollégák önképzését, a szakmai

kérdésekben való elmélyülést. Az Oktatási Szakosztály nevében készséggel vállaljuk a pályázatok témáinak megfogalmazásában és azok elbírálásában a segítséget.

Amennyiben a Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XIV. szervezőbizottsága erre lehetőséget lát, szívesen vállalnánk egy önálló oktatási szekció megszervezését, amelynek keretében a hazai, más EU tagor-

szágok és néhány USA-beli gyógyszerész-képzőhely gyakorlatának bemutatásával szeretnénk a hazai gyógyszerész-társadalom figyelmét ráirányítani az elméleti és gyakorlati oktatás jelentőségére.

Dr. Tekes Kornélia
egyetemi tanár

az Oktatási Szakosztály elnöke

A megyei alapellátási szervezetek és a Budapesti Alapellátási Szervezet tevékenysége

Baranya megye

Taglétszám 2004. decemberben: 188.

Taglétszám 2008. október 30-án: 158.

Továbbképzések: A négy év alatt négy alkalommal került sor a „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” előadássorozat megtartására (átlagosan 130 fő részvétellel) és öt alkalommal rendeztek 4 pontos továbbképző délutánt. A továbbképzések népszerűsítésére minden alkalommal megkeresték a környező régiók tagságát is. A megye gyógyszerészei közül sokan vettek részt a CPhH XIII.-on is.

Rozsnyay Emlékverseny: Támogatják a fiatalok részvételét a rendezvényen, 2006-ban *Fittler András* első díjat és *Kutas Jenő* harmadik díjat hozott a megyének. 2007-ben ismét a megye versenyzője nyert, *dr. Ságiné Polics Éva* személyében.

Vezetőségi ülések: Évente 2–3 alkalommal tartanak.

Rendezvények: Saját szervezésben többször is összehívták a tagságot, hogy a szakmát érintő aktuális eseményekről tájékoztatást adjanak. Ezeken a rendezvényeken mutatkoztak be versenyelőadásaikkal a Rozsnyay Emlékversenyen résztvevő fiatalok.

Egyéb: Rendszeresen jelen voltak az 1848–49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésen Budapesten, az emléktábla megkoszorúzásánál.

Bács-Kiskun megye

Taglétszám 2004. decemberben: 226.

Taglétszám 2008. október 30-án: 172.

A választás után az MGYT és az MGYK megyei vezetősége közös értekezletet tartott az együttműködés lehetőségeinek áttekintésére.

Továbbképzések: 2005 áprilisában 2 alkalommal (2 pontos) továbbképző előadást, 2005. júniusban, 2006. májusban és 2008. júniusban „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” továbbképzést tartottak, minden esetben nagy számú részvétellel. A CPhH XIII.-on mind a részvétel biztosításában, mind előadások tartásában, mind pedig a továbbképző tréning megszervezésében tekintélyes munkát vállaltak.

Rozsnyay Emlékverseny: A megye minden évben képviseltette magát az emléktversenyeken, valamint

elnyerte a 2007. évi emléktverseny megrendezésének jogát. 2007. május 10–12 között Kecskeméten került sor a XLII. Rozsnyay Emlékversenyre, amely mind az előadások szakmai színvonalában, mind pedig a kellemes, baráti hangulatával minden résztvevő számára emlékezetes marad. A rendezők kreatív ötletekkel gondoskodtak arról, hogy színesebbé tegyék a szabadidő néhány óráját. „Művész” gyógyszerészek (festő, fotós, képzőművész stb.) alkotásaiban gyönyörködhetnek a résztvevők, valamint kollégák adták a műsoros estet is a vacsora előtt.

Vezetőségi ülések: Kéthavonként rendszeresen vezetőségi üléseket tartanak, amelyre a megbeszélni kívánt témák figyelembe vételével a megyei kamara képviselőit is meghívják. Jogszabályértelmezési segédanyagokat állítanak össze rendszeresen, melyekkel segítik a gyógyszerészek napi munkáját a patikákban.

Rendezvények: A „Patikusok szabadidőben” program keretében 2005. októberben kirándulást szerveztek a „csipke fővárosába” Kiskunhalasra, ahol a kultúra mellett a sport is szerepet kapott asztaliteniszverseny formájában

Egyéb: Rendszeresen részt vettek más szervezetek és szakosztályok által szervezett programokon. A Halasi Múzeum Alapítvány megkeresésére támogatást adtak a „Halasi Patikák” című könyv megjelentetéséhez.

Békés megye

Taglétszám 2004. decemberben: 131.

Taglétszám 2008. október 30-án: 92.

Továbbképzések: A négy év alatt három alkalommal rendeztek 4 pontos továbbképző előadást, amely a kollégák ismereteinek gyarapodását szolgálta. A megye gyógyszerészei közül 5 fő vett részt a CPhH XIII.-on.

Rozsnyay Emlékverseny: A 2005 évi jubileumi emléktverseny rendezésének jogát a Békés megyei szervezet nyerte el és egy igen magas színvonalú, igényes, szakmai értékekben sokat adó rendezvényt sikerült megszervezni. Ezt bizonyítja a közel 200 regisztrált résztvevői szám is, amely kiemelkedően magas a korábbi évek tapasztalatait figyelembe véve. A megye képviselőjében szereplő versenyző 2. helyezést ért el.

Ezen a versenyen is megismerkedhettünk két határon túli előadóval. A 2006. évi emléktversenyen szintén volt a megyének versenyzője, ahol ismét 2. helyezést ért el a fiatal kolléga. A 2007-es versenyen résztvevőként, a 2008-as rendezvényen azonban ismét versenyzővel jelentkezett a szervezet, ahonnan az első díjat sikerült elhozni *Molnár Zsuzsa* kolléganőnek.

Vezetőségi ülések: Évente 2-3 alkalommal szervezetnek vezetőségi ülést, az aktualitásokat figyelembe véve.

Rendezvények: 2005. szeptemberben az MGYK, a MGYT és a MOSZ megyei szervezete közös rendezésben „Patikanap”-ot tartott, ahol szakmai és szakmapolitikai előadásokra került sor, melyeket élénk diskusszió követett. 2006. májusban a Vinculum Közhasznú Egyesület keretében szerveződő Orosházi Szabadegyetem tudományos előadásain vehettek részt a gyógyszerészek. A vendégelőadó *prof. dr. Czeizel Endre* volt, aki legújabb könyvét is dedikálta a hallgatóság körében. 2007. decemberben szakmapolitikai nap megszervezésére került sor, ahol az ÁNTSZ, a MEP és a MOSZ kiváló szakemberei tartottak előadást.

Egyéb: „Ahol a patika áll...” című könyv bemutatója Aradon volt, ennek megrendezésében a szervezet titkára oroszlárrészt vállalt. 2008. május 14-én Aradon, Rozsnyay Mátyás születésének 175. évfordulója tiszteletére rendezett ünnepségen és emléktábla avatáson a megyéből több kolléga részt vett. *Dr. Hercegfalvi Lászlóné* megemlékező előadást tartott, valamint nagy segítséget nyújtott az ünnepséghez méltó körülmények megteremtésében az aradi gyógyszerészeknek.

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Taglétszám 2004. decemberben: 247.

Taglétszám 2008. október 30-án: 197.

Továbbképzések: 2005-ben és 2006-ban 2-2 alkalommal 4 pontos továbbképzéseket tartottak. 2005-ben 2006-ban és 2007-ben a „Klasszikus Gyógyszerészeti Ismeretek” sorozatban átlagosan 90 fő részvételével hallgattak a megye gyógyszerészei továbbképző előadásokat. Sok kolléga vett részt a megyéből a CPhH XIII.-on is.

Rozsnyay Emléktverseny: Minden évben mind résztvevőként, mind pedig versenyzőket indítva (2005-ben 2 versenyző is rajthoz állt) képviseltették a megye gyógyszerészeit.

Vezetőségi ülések: Több alkalommal tartottak, ahol az aktuális szakmai és szakmapolitikai problémák kerültek szóba.

Rendezvények: 2005. júniusban „Farmakobotanikai terepgyakorlatot” szerveztek a Bükk hegységben, amelyre az ország minden részéből érkeztek kollégák. 2006. áprilisban klub jellegű összejövetelt szerveztek a Rákbeta Országos Szövetségével közösen, ahol Kazincbarcika és környéke gyógyszerészei vettek

részt. 2007-ben a gyógyszerértári asszisztensekkel tartottak közös továbbképzést homeopátia tárgy körben. A megyei szervezeten belül működő ifjúsági szervezet évente 2-3 alkalommal szervez programot, amely egyrészt klubjellegű találkozókat jelent, másrészt kirándulásokat, szabadidős tevékenységeket kínál.

Egyéb: Felmérték a megyében dolgozó fiatal kollégák létszámát és folyamatosan bevonják őket a megyei szervezet munkájába. 50-60 gyógyszerértár kapcsolódott be a megyéből az „Észben tartott egészség” programba, munkájukat folyamatosan figyelemmel kísérik. A szervezet gyógyszerészei a négy év alatt részt vettek más szervezetek és szakosztályok programjain is, a Gyógynövény, a Gyógyszerkutatási és a Gyógyszeralitikai Szakosztályok rendezvényei igen népszerűek voltak a kollégák körében. Szoros együttműködést tartanak fenn a kazincbarcikai mellműtöttes klubjával, ahol több szakmai előadást is tartottak, valamint szponzorálják rendezvényeiket.

Budapest

Taglétszám 2004. decemberben: 818.

Taglétszám 2008. október 30-án: 666.

Továbbképzések: 2005-ben hat alkalommal rendeztek 4 pontos, 2006-ban két alkalommal rendeztek 4 pontos továbbképző délutánt. 2006-ban egy 10 pontos továbbképzés is megrendezésre került. 2007-ben egy 10 pontos továbbképzést, ebben az évben és 2008-ban saját szervezésben több akkreditált továbbképzést tartottak a tagság érdeklődését felmérve. A „Klasszikus Gyógyszerészeti Ismeretek” sorozat minden évben két alkalommal került megrendezésre (áprilisban és decemberben) igen nagy érdeklődéssel (150–200 fő). A CPhH XIII.-on a szervezet tagsága igen nagy számban vett részt, 3 fiatal befizetését a szervezet magára vállalta, a szervezet elnöke *Bognár András* előadást tartott az egyetemi oktatás fejlesztésének lehetőségeiről.

Rozsnyay Emléktverseny: 2005-ben két, 2006-ban és 2007-ben öt, 2008-ban kilenc fiatal gyógyszerészt delegált a szervezet. A versenyzők sikeresen szerepeltek és többször díjazásban is részesültek. A szervezet 2008-ban elnyerte az emléktverseny megrendezésének jogát. A Budapesten tartott rendezvény értékes előadásával, a baráti beszélgetésekhez megteremtett lehetőségeivel, a versenyt kísérő kiállításával (fotókiállítás Szent Erzsébet életét megörökítő művészi alkotásokról) méltón sorakozhat az eddig megtartottak közé. A szervezet számára külön büszkeséget jelentett az, hogy egyik tagjuk első helyezést nyert holtversenyben.

Rendezvények: A „Patikusok szabadidőben” rendezvénysorozaton, 2006-ban a „Gyógyszerészek szabadidőben Tordason” tórán nagy létszámmal vettek részt. Ebben a sorozatban számos saját szervezésű kirándulást is meghirdettek, melyeknek kivétel nélkül nagy sikere volt. A társszervezet által rendezett kirándulásra a Tisza-tóhoz saját buszt béreltek, ami meg is telt.

Önálló szervezésben igen jól sikerült kirándulást szerveztek a Szigetközbe, amely csapatépítésként is szolgált a kerületi összekötőknek.

2007-ben gombatúrán vehettek részt a kollégák, 2008-ban Pannonhalmát látogatták meg. Folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az MGYK Budapesti Szervezetének nyugdíjas klubjával, ahol rendszeresen előadásokat tartanak. Itt van lehetőség arra is, hogy a Rozsnyay Emlékversenyen szereplő fiatal kollégák elmondják előadásait, amit nyugdíjas kollégáink nagy érdeklődéssel hallgatnak meg.

Egyéb: Országos felmérés indult a fejfájással és a napozással kapcsolatos gyógyszerési gondozási feladatok kidolgozására, amely munkába a budapesti patikák is bekapcsolódtak. A Budapesti Szervezet 2005-ben, 2006-ban és 2007-ben is pályázatot írt ki fiatal gyógyszerészek számára, amire 10 illetve 6-6 pályamunka érkezett. A díjazottak konferenciákon való részvételt nyertek. Remélik, hogy a résztvevők között vannak a következő évek Rozsnyay versenyzői is.

Csongrád megye

Taglétszám 2004. decemberben: 215.

Taglétszám 2008. október 30-án: 174.

Továbbképzések: 2007-ben a megyében egy 10 pontos továbbképző előadás sorozaton, 2007-ben és 2008-ban a „Klasszikus gyógyszerészeti tudományok újabb eredményei” sorozatban egy-egy továbbképzésen vehettek részt a kollégák. Nagy létszámmal vettek részt a CPhH XIII.-on. A vezetőség folyamatosan tájékoztatta a kollégákat a közeli megyékben rendezett továbbképző előadásokról.

Rozsnyay Emlékverseny: Mindkét évben versenyzők és résztvevők képviselték a megye gyógyszeréseit.

Rendezvények: A megyei szervezet kapcsolódott a társszervezetek rendezvényeihez, mint pl. az MTA Szegedi Akadémiai Bizottsága Gyógyszerészi Szakbizottsága rendezésében tartott „Szeged Tudománya” és az „Új professzoraink bemutatkozása” programokhoz, az SZTE Gyógyszerésztudományi Karának rendezvényeihez is.

Egyéb: Anyagi támogatást nyújtottak az egyetem Tudományos Diákköri Konferenciájának megrendezéséhez. Felhívásokat tettek közzé a Szent-Györgyi Napok rendezvényeinek népszerűsítésére. A 2008-ban Szegeden megrendezett „Asszisztens Vándorserleg Emlékverseny” szervezésében való részvétellel és szponzori támogatással járult hozzá a rendezvény sikeréhez.

Fejér megye

Taglétszám 2004. decemberben: 174.

Taglétszám 2008. október 30-án: 157.

Továbbképzések: 2005. áprilisban egy (4 pontos) továbbképző előadást biztosítottak a kollégáknak a

megyében. A CPhH XIII.-on a megye képviselői is jelen voltak.

Rozsnyay Emlékverseny: A 2005. évi emlékversenyen 2 fővel megfigyelőként vettek részt, 2006-ban és 2007-ben már versenyző is képviselte a megye gyógyszeréseit. Az emlékversenyen minden évben volt a megyéből résztvevő kolléga.

Rendezvények: 2005. novemberben szakmai fórumot szerveztek aktuális témákban. 2006. szeptemberben gyógyszerésztörténeti szakmai nap került megrendezésre Székesfehérváron a Gyógyszerésztörténeti Szakosztállyal közösen, melynek befejező mozzanata volt a Kazay Emlékünnep keretében elhelyezett koszorú a sírnál. A Kazay Emlékünnepen minden évben részt vett a megyei szervezetből néhány kolléga. „Orvos-Gyógyszerész Nap” és „Orvos-Beteg-Gyógyszerész Nap” megszervezésére került sor a megye szakembereit bevonva. A négy év alatt rendszeresen szerveztek klubdelutánokat, ahol a kollégák tájékoztatást kaptak az aktuális szabályozásokról.

Egyéb: Folyamatos kapcsolattartás van a székesfehérvári patikamúzeummal, ahol a kiállításokat szakmai tanácsokkal és kiállítási tárgyakkal segítik. Fontosnak tartják a nyugdíjas találkozók szervezését, ahol az idősebb kollégák tapasztalaton alapuló hasznos tanácsai sokszor segítséget jelentenek a napi problémák megoldásában.

Győr-Moson-Sopron megye

Taglétszám 2004. decemberben: 146.

Taglétszám 2008. október 30-án: 135.

Továbbképzések: 2005. áprilisban és szeptemberben, két alkalommal rendeztek 4 pontos továbbképző délutánt, októberben pedig a „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” program került megrendezésre 76 fő részvételével. 2006-ban egy 4 pontos továbbképző délutánt és egy „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” programot kínáltak a szervezők a megye gyógyszeréseinek.

Rozsnyay Emlékverseny: 2005-ben két fiatal vett részt versenyzőként jó helyezést elérve a megyéből (Kövré Beáta és Kovács Rita). 2006-ban egy versenyzőt indítottak, aki az MGYK különdíját kapta előadásáért. 2007-ben két gyógyszerész versenyzett, 2008-ban egy fiatal részvételét biztosította a szervezet. A megye minden évben résztvevőkkel is képviseltette magát az emlékversenyen.

Rendezvények: „Gyógyszerész klub” működik rendszeresen Sopronban, a 2005. év folyamán 4 alkalommal, 2006-ban pedig havonta értékes programokkal töltötték ki a szervezők a rendelkezésre álló időt. Az összejövetelek 2007-ben és 2008-ban is folytatódtak. Olyan aktuális témák kerültek megbeszélésre, mint munkavédelmi rendelkezések, jogszabályi értelmezések, gyógyszerügyi ügyek megbeszélése, ÁNTSZ bemutatása. Ugyanilyen fontossággal bír azonban az

idős kollégák köszöntése is a rubin-, gyémánt- és vasdiploma átvétele után, vagy fiatal gyógyszerészek bemutatkozása, illetve társszervezetek képviselőivel történt kerekasztal megbeszélés is. 2005. szeptember 16-án Sopronban rendezték a Dr. Nikolics Károly Emlékülést a neves gyógyszerész halálának 5. évfordulója tiszteletére. Az ülés után a családtagok, a volt tanítványok és a résztvevők megkoszorúzták a „Pati-kamúzeum” falán lévő emléktáblát. Ezt a megemlékezést megismételték a szervezet tagjai 2007-ben is. A 2008. év legnagyobb eseménye a megyei szervezet számára a X. Gyógyszerésztörténeti Konferencia volt, amelyből 2 nap eseményeinek koordinálása és részbeni megszervezése jutott a megyei kollégákra. A nyitó ünnepségen, szakmai előadóülésen, megemlékezésen, koszorúzáson és a műemlékpatika meglátogatásán vettek részt az érdeklődők. Az eseményhez kapcsolódott az Ifjú Gyógyszerészek I. Országos Konferenciája, ahol gyógyszerész fiatalok számoltak be munkájukról.

Egyéb: A megye tagságából 10 fő vett részt a „Dr. Küttel Dezső Emléktábla” avatásán. 2006. novemberben Megyei Orvos-Gyógyszerész Napokon vettek részt a kollégák, itt az MGYT megyei szervezete a társrendező szerepét töltötte be. 10 gyógyszerész témájú előadás hangzott el. Az MGYK megyei szervezetével is több közös rendezvényt bonyolítottak, mindig aktív részvétellel.

Hajdú-Bihar megye

Taglétszám 2004. decemberben: 236.

Taglétszám 2008. október 30-án: 228.

Továbbképzések: 2005. novemberben és 2006. szeptemberben a „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” programból kínált a megyei szervezet továbbképző előadásokat, ahol a részvétel mindkét esetben magas volt. 2005. májusban és novemberben két alkalommal rendeztek 4 pontos továbbképző előadást is. 2007-ben egy 10 pontos továbbképzésre került sor a megyében. A CPhH XIII.-on több kolléga képviselte a megyei szervezetet.

Rozsnyay Emlékverseny: A 2006-os emlékversenyen fiatal kolléga részvételét támogatta a megyei vezetőség, bízva abban, hogy a következő években mint versenyző jelentkezik majd. Az eredmény pozitív volt, mert 2007-ben már három versenyző képviselte a megye gyógyszerészeit. Résztvevőként minden évben néhány tapasztaltabb kolléga is jelen volt a rendezvényen.

Rendezvények: 2 kolléga vett részt előadás megtartásával a 2005. évi Gyógyszerésztörténeti Konferencián. A 2006-ban megrendezett Gyógyszerkutató Szimpózium „népszerűsítésében”, valamint ezen konferenciák történetéről szóló összefoglaló elkészítésében is tevékeny részt vállaltak a megyei kollégák.

Egyéb: Támogatást nyújtanak a „Hajdú-Bihari Gyógyszerész” című lap megjelenéséhez, mely közös

logo alatt jelenik meg a DEOEC Gyógyszerésztudományi Kar és az MGYT megyei szervezete kiadásában. Ez jó fórum a tagság naprakész tájékoztatására. A megyéből minden évben jelen voltak az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésen Budapesten, az emléktábla megkoszorúzásánál. A megyei szervezet elnöke részt vett a 2006. októberben lezajlott „Joint Meeting 2006” konferencián Marburgban. Elnök asszony, mint a „Gyógyszerészet” szerkesztőbizottságának tagja, ötleteivel, tanácsaival segítette azt a célkitűzést elérni, amit a szakfolyóiratok kapcsán az MGYT vezetősége célul kitűzött. A „Gyógyszerészetben” megemlékező sorokat írtak elhunyt kollégáikról, többek között *Szabó Imre* igazgató főgyógyszerésről, *dr. Csejtei István* igazgató főgyógyszerésről, *dr. Kovács István* kandidátusról, *Tabajdi György* szakgyógyszerésről. A megyei szervezet elnöke a debreceni egyetem hallgatóinak igyekezett bemutatni az MGYT tevékenységét, kedvet teremtve a fiataloknak ahhoz, hogy Társaságunk tagjai közé lépjenek. A megyei szervezetből két tag aktívan tevékenykedik a Gyógyszerésztörténeti Szakosztály munkájában is. A gyógyszerésztörténeti munka eredménye több közlemény megjelenése. *Dr. Tatár György* írása *dr. Mikó Gyula* professzorral jelent meg, a hajdúszoboszlói gyógyszerterek történetét *Pankotai Gyuláné* dolgozta fel és értékes feldolgozást közölt *dr. Gergely Judith* professzor is. 2007-ben a megye gyógyszerészei több kitüntetési javaslattal is éltek az Elnökség felé, amelyből egyet elfogadtak, a kolléga megkapta az elismerést.

Heves megye

Taglétszám 2004. decemberben: 118.

Taglétszám 2008. október 30-án: 89.

Továbbképzések: 2005. áprilisban és 2006. márciusban két 4 pontos továbbképzést tartottak, 2006. márciusban pedig a „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” sorozatból hangoztak el előadások a megye gyógyszerészei számára. A CPhH XIII.-on is részt vettek a kollégák.

Rozsnyay Emlékverseny: Résztvevőkkel képviselték a megye gyógyszerészeit.

Rendezvények: 2005 szeptemberében a továbbképzési program a Heves Megyei Orvos-Gyógyszerész Napok keretében is folytatódott, ahol több előadás is elhangzott a gyógyszerészetet érintő témákban.

Jász-Nagykún-Szolnok megye

Taglétszám 2004. decemberben: 84.

Taglétszám 2008. október 30-án: 76.

Továbbképzések: 3 alkalommal tartottak 4 pontos továbbképzést 2005-ben, és két alkalommal 2006-ban. Szép számmal vettek részt kollégák a CPhH XIII.-on is, a szervezet vezetőségéből egy kollégánő poszter-előadással nevezett be.

Rozsnyay Emlékverseny: 2005-ben csak résztvevőként képviseltették magukat, 2006-ban azonban rendezőként vállaltak nehéz szerepet a Berekfürdön tartott Emlékversenyen. A rendezvényen igen jelentős részvételi arány mellett magas színvonalú előadásokat hallhattunk és gondos, figyelmes ellátásban részesültünk. A versenyző 25 fiatal kolléga mellett 4 határon túli magyar gyógyszerésznek is volt lehetősége a bemutatkozásra. 2007-ben résztvevőként és zsűritagként is képviseltette magát a szervezet és bekapcsolódott a „Gyógyszerész Művészek” kiállításba *Szalay Annamária* fotótárlatával. 2008-ban versenyzőt indítottak az emléktversenyen gyógyszerész történeti tárgyú előadással.

Vezetőségi ülések: Témáját az aktualitások adják, megbeszélésük általában az MGYK képviselőivel közösen történik

Rendezvények: A „Patikusok szabadidőben” program keretén belül kirándulást szerveztek a Tisza-tóhoz, ahol igen nagy számban vettek részt kollégáink. Mind a tartalmas program, mind pedig a gondos vendéglátás felejthetlenné tette az ott töltött napot. 2006 decemberében évadzáró összejövetelt szerveztek, ahol a szakmai előadásokon túl együtt ünnepelték a közeledő évvégét. 2008-ban a tisztújítást megelőzően taggyűlést tartottak, ahol a szakmai előadásokat követően az MGYT jövője, a „hogyan tovább” volt a téma.

Egyéb: A tagságból többen is részt vettek (és egyes esetekben előadást is tartottak) más szervezetek és szakosztályok által szervezett rendezvényeken is, pl. Gyógyszerkutatási Szimpózium, Clauuder Ottó Emlékverseny, Gyógyszeranalitikai Kollokvium, Gyógyszer az ezredfordulón konferencia. A szervezet egyik aktív vezetőségi tagja részt vett a 2006. októberben lezajlott „Joint Meeting 2006” konferencián Marburgban.

Komárom-Esztergom megye

Taglétszám 2004. decemberben: 88.

Taglétszám 2008. október 30-án: 76.

Továbbképzések: 2005-ben 2 pontos továbbképzést tartottak Tatabányán, más években a megyében dolgozó kollégák a közeli megyék által szervezett továbbképzéseken vettek részt. Több kolléga vett részt a megyéből a CPhH XIII.-on is. 2 fiatal kolléga részvételét a megyei szervezet szponzorálta, egyik közülük szép helyezést ért el a Rozsnyay Emlékversenyen.

Rozsnyay Emlékverseny: A megye versenyzőt indított a 2005 évi emléktversenyen, és ennek anyagi terheit a szervezet magára vállalta. A szervezet 2006-ban szintén támogatta egy fiatal gyógyszerész részvételét a Berekfürdön tartott rendezvényen, majd a 2007-ben megrendezett versenyen egy fiatal kolléga versenyzőként szép sikert ért el. Kedvcsinálóként ezen a versenyen egy „megfigyelő” fiatalot is támogatott a megyei szervezet.

Egyéb: Szakmai és anyagi támogatást nyújtottak a megyében dolgozó egyik szakasszisztens kollégának, aki Tatabánya gyógyszerészeti történetét és a megyei gyógyszerárak múltját dolgozta fel egy kiadványban. A szervezet tagjai közül néhány kolléga részt vett az 1848-49-es MGYT ünnepségeken Budapesten. Jó kapcsolatot tartottak és segítették a társszervezetek munkáját, a nehéz helyzetben lévő megyei kamara újjaszerveződését.

Nógrád megye

Taglétszám 2004. decemberben: 38.

Taglétszám 2008. október 30-án: 41.

Továbbképzések: A megyének nem sikerült még önálló szervezésben továbbképzést tartani, de az itt dolgozó kollégák bekapcsolódtak más, közelben fekvő megyék rendezvényeinek programjába.

Rozsnyay Emlékverseny: 2006-ban versenyzőt indított a megye a Berekfürdön tartott emléktversenyen.

Rendezvények: Mivel kis megyéről van szó, kevés gyógyszerésszel, így önálló rendezvényt nem szerveztek. A szakmapolitikai kérdések megvitatása szélesebb körben a megyei kamarával közös szervezésben történt.

Pest megye

Taglétszám 2004. decemberben: 377.

Taglétszám 2008. október 30-án: 284.

Továbbképzések: 2005-ben két alkalommal tartottak 4 pontos továbbképző délutánt, valamint bekapcsolódtak a Budapesti Szervezet rendezvényeibe is. Saját szervezésben lehetőséget adtak a tagoknak a MOSZ akkreditált tanfolyamán való részvételre is. A CPhH XIII.-ra 4 fiatal részvételi költségét vállalták át és delegálták őket a rendezvényre, támogatva ezzel a tudomány iránti érdeklődésüket.

Rozsnyay Emlékverseny: 2005-ben két versenyző képviselte a megyét, akik kiemelkedő eredményt értek el. 2006-ban már 5 fiatal kolléga indult a versenyen, akiknek felkészülését és támogatását a szervezet biztosította. 2007-ben egy, 2008-ban szintén egy fiatal versenyzett a díjakért a megyéből.

Vezetőségi ülések: Negyedévenként, rendszeresen tartják, valamint részt vesznek állandó meghívottként az MGYK megyei szervezetének vezetőségi ülésén is. A harmonikus együttműködést mi sem mutatja jobban, minthogy a vezetőségi ülés után két alkalommal is „kistérségi összejövetelt” szerveztek, amire országgyűlési képviselőt is meghívtak beszélgetni szakmánk jövőjéről.

Rendezvények: Erdélyi gyógyszerész kollégákkal testvérkapcsolat kialakításában vettek részt, melynek keretén belül mindkét országban közös rendezvényeket szerveznek. 2006. augusztusban egy hetes akkreditált szakmai továbbképzést szerveztek Csíksomlyón, ahol neves professzorok előadásai hangoztak el. A

határon kívül élő magyarokkal való testvéri kapcsolat révén 9 erdélyi kolléga lett tagja a megyei szervezetnek. „Gyógyszerészbált” rendeztek több alkalommal a megyei kamarával közösen, ahol az ünneplés előtt továbbképző előadásokat is hallgatnak a résztvevők. 2007-ben a „Gyógyszerészet” szakfolyóiratának olvasó-szerkesztő találkozóját rendezték meg a kollégák nagy érdeklődésétől kísérvé, ahol az ÁNTSZ struktúráls átalakulásáról és a gyógyszerértékesítési szakmai ellenőrzés szempontjairól hangzottak el előadások.

Egyéb: A megyei szervezet pályázatot írt ki fiatal gyógyszerészek számára „gyógyszerészi gondozás” témában, a pályázók konferencián való részvételt nyertek. Az MGYT megyei vezetése részt vett az MGYK által szervezett „Országos Gyógyszerész Napok” rendezvényén is, ahol a biztonságos és kiszámítható gyógyszerellátásért érveltek. 2008 májusában, a nagy érdeklődésre való tekintettel két alkalommal, a budapesti Sziklakórház Múzeumába szerveztek vezetéssel egybekötött látogatást.

Somogy megye

Taglétszám 2004. decemberben: 130.

Taglétszám 2008. október 30-án: 104.

Továbbképzések: 2005. májusban 4 pontos továbbképzést tartottak. A „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” továbbképző előadásokon a tagság egy része más megyei szervezésben vett részt. Igen népszerűek a Pécs, Szeged és Budapest helyszíneken bonyolított továbbképzések. Szoros a kapcsolat a Gyógyszeranalitikai Szakosztály munkájával, így több kolléga vett részt 2005-ben, 2007-ben és 2008-ban a Gyógyszeranalitikai Kollokviumon. Néhány kolléga a Gyógyszerkutatási Szimpóziumnak is résztvevője volt. Sok kolléga képviselte a megyét a CPhH XIII.-on is.

Rozsnyay Emlékverseny: Résztvevőként voltak jelen a megye gyógyszerészei minden évben a rendezvényen, 2007-ben egy megyei kolléga a „Kreatív gyógyszerészek bemutatkozásán” szerepelt az emlékverseny kulturális programjában.

Vezetőségi ülések: Aktualitások és tervek megbeszélésére hívják össze adott időpontokban.

Egyéb: Lépéseket tettek annak érdekében, hogy az MGYT kiadványai („Gyógyszerészet” és az „Acta Pharmaceutica Hungarica”) minden gyógyszerértékesítési elérhetőek legyenek a megyében. Jelen voltak minden évben az 1848-49-es forradalom és szabadságharc tiszteletére rendezett megemlékezésen Budapesten, az emléktábla megkoszorúzásánál. Figyelemmel kísérik azokat az idős kollégákat, akik díszoklevélre jogosultak, segítik őket az ünnepségen való részvételen. *Dr. Nyitray Lászlót* a vezetőség javaslatára beválasztották az MGYT Szenátusának tagjai közé. A megyei szervezet már többszöri ciklusban delegál tagot a Magyarországi Református Egyház Mosdósi Tüdő- és Szívkórház, valamint a Kaposi Mór Megyei Kórház Felügyelő

Tanácsába. Folyamatosan nő a GYGSZB által koordinált gyógyszerészi gondozási program továbbképzésében résztvevő kollégák száma a megyéből.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye

Taglétszám 2004. decemberben: 229.

Taglétszám 2008. október 30-án: 206.

Továbbképzések: Minden évben tartottak továbbképző előadás-sorozatot a „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” programból, ahol átlagosan kb. 100-140 fő volt a résztvevők száma. A CPhH XIII.-on a megyéből több mint húsz fő vett részt.

Rozsnyay Emlékverseny: Három évben versenyzővel, résztvevőként pedig minden évben képviseltették a megye tagságát. A versenyzők kiváló szereplésükkel előkelő helyezéseket értek el.

Rendezvények: Minden hónapban találkozik a Gyógyszerész Klub keretén belül kb. 15-40 kolléga, ahol több esetben a MOSZ és az MGYK helyi szervezetének képviselői is jelen vannak. Szakmapolitikai, szakmai témák kerülnek terítékre a baráti beszélgetések mellett.

Egyéb: Évente két alkalommal jelenik meg a „Híradó”, saját szerkesztésben, melyben az MGYT-vel kapcsolatos híreket továbbítják a tagok felé. Sürgősebb esetekben pedig a gyors tájékoztatást a tagságnak a helyi kamara havonta megjelenő „Szagóka” kiadványában teszik közzé. A Ratiopharm Hungaria Kft. pályázatán két megyei kolléga ért el helyezést. A megyei szervezet által kiírt szakmai pályázatra is érkeztek dolgozatok, ahol a nyertes konferencián való részvételt kapott. Egy fiatal kolléganő megnyerte a MOSZ Ifjúsági Fórumának első helyezését, így a következő évben mint zsűritag szerepelt.

Tolna megye

Taglétszám 2004. decemberben: 108.

Taglétszám 2008. október 30-án: 102.

Továbbképzések: A megye gyógyszerészei a szomszéd szervezetek által bonyolított továbbképzéseken gyűjtötték össze kötelező pontjaikat. A CPhH XIII.-on szinte kizárólag megyei támogatással 15 fő vett részt részben teljes időtartammal, részben egy napos részvétellel.

Rozsnyay Emlékverseny: Résztvevő kollégák képviselték a megyét.

Rendezvények: 2 fő részvételi díját fedezte a szervezet a 2005. októberben megrendezett Magyar Gyógynövény Konferencián. 2005. novemberben és 2006. márciusban az MGYT és az ÁNTSZ Tolna megyei központjában közös értekezletet tartottak aktuális gyógyszerellátási kérdésekről. 2007. áprilisban szakmai tanulmányutat szerveztek Délvidékre, Magyaraknizsára. Célja a határon túli magyarokkal való kapcsolattartás erősítése, szakmai eszmecserék kialakítása. A 6 fős csoport gyógyszerértékesítési megfigyelőket is meglátogatott. 2007.

októberben a szervezet titkára képviselte a megyét Palicsón, azon a konferencián, amelyet a délvidéki kollégák szerveztek. Az esemény részleteiről beszámoltak a „Gyógyszerészet” hasábjain.

Egyéb: A vezetőség tagjai folyamatosan részt vesznek a törvények és rendeletek véleményezésében, észrevételeiket megküldik az MGYT titkárságára. Részt vettek a Gyógyszerkutató Szakosztály elnöke által összehívott megbeszélésen, ahol megvittatták a jövő elképzeléseit a szakosztály munkájával kapcsolatban. A tagszervezés kapcsán 3 fő határon túl dolgozó gyógyszerészt is beléptettek tagjaik sorába, ezeket a kollégákat rendszeresen meghívják a magyarországi rendezvényeikre. Folyamatosan szorgalmazzák a szakmai folyóiratok előfizetését a gyógyszerértékekben.

Vas megye

Taglétszám 2004. decemberben: 110.

Taglétszám 2008. október 30-án: 118.

Továbbképzések: 2005. áprilisban és októberben két, 2006. áprilisban egy 4 pontos, továbbképző délutánt szerveztek. Sokan részt vettek a Sopronban rendezett továbbképző délutánon is. A CPhH XIII.-on való részvételi arány a megyéből jónak mondható, két fő részvételét a megyei szervezet támogatta.

Rozsnyay Emlékverseny: A 2005. évi rendezvényen a megye színeiben induló kolléganő első helyezést ért el. Megfigyelőként másik fiatal gyógyszerész részvételét is támogatta a megyei szervezet. Minden évben indítottak ezen a rendezvényen versenyzőt, akik a megyei kollégáknak saját szervezésű előadóülésen mutatták be versenyelőadásukat.

Vezetőségi ülés: Rendszeresen folyik aktualitásokhoz kapcsolva.

Rendezvények: 2005 áprilisában megszervezték a Veszprémi Akadémiai Bizottság kihelyezett ülését Szombathelyen a megye gyógyszerészeinek számára. 2005. júliusban Oktató Gyógyszerészi Fórumot rendeztek, melyen a szegedi egyetem oktatói tartottak előadásokat. A meghívók a környező megyékhez is eljutottak. 2005. novemberben és 2006 decemberében nyugdíjas találkozót szerveztek gyógyszerésztörténeti előadásokkal, kis ajándékokkal kedveskedve a hivatásukat már nem gyakorló gyógyszerészeknek. A 2006. év legjelentősebb önálló rendezvénye a Dr. Küttel Dezső Emléktábla avatási ünnepsége volt (szeptember 8.), ahol igen nagyszámú résztvevő volt jelen a jól megszervezett és gondosan előkészített programon. 2007-ben Réffy Mária emlékülés keretében megszervezték a „Gyógyszerészet” szaklap olvasó-szerkesztő találkozóját is, mely sok érdeklődő kollégát vonzott. 2008-ban Szombathelyen volt előadás és gyakorlati tréning bőrgyógyászati témakörben dr. Soós Gyöngyvér vezetésével. 2008 májusában dr. Szigetváry Ferenc halálának 10. évfordulójára emlékeztek előadóüléssel

és koszorúzással. Az év végén előadóülést szerveznek dr. Csóka Ildikó meghívott előadóval.

Egyéb: A megye fiatal gyógyszerészeinek ismerkedési délutánt szerveztek az alakulás évében. 2005. áprilisban kirándulás keretében megtekintették a Kőszegi Patikamúzeumot. 2005. szeptemberben megkoszorúzták dr. Küttel Dezső sírját, munkásságáról rövid ismertetést tartva. 2005. szeptemberben részt vettek a Nikolics Emlékülésen Sopronban. Egy PhD hallgató Nemzetközi Illóolaj Konferencián való részvételét, egy másik kolléga Tudomány Napja rendezvényen való részvételét támogatták anyagi segítséggel. 2006. májusban ifjúsági kirándulást szerveztek a jeli arborétumba, ahol a különleges növényeket tanulmányozták. 2007-ben a megyei kamara újraszerveződésére összehívott rendezvényre az MGYT megyei vezetői is meghívást kaptak és éltek is a részvétel lehetőségével. Ebben az évben a szabadidős program a Kámoni Arborétum megtekintése volt, ahol az ott élő növényfajok megkeresésével, ismertetésével egy kellemes sétára volt lehetőség. 2008-ban most már hagyományt teremtve megkoszorúzták a Küttel Dezső Emléktáblát. Az ezévi nyugdíjas találkozóra december 4-én kerül sor. A szervezet vezetősége fontosnak tartja, hogy minden jelesebb eseményről tájékoztassák a kollégákat a „Gyógyszerészet” hasábjain. Folyamatosan éltek a lehetőséggel, és kitüntetési javaslatokat nyújtottak be az MGYT Elnökségéhez. Ezek a javaslatok elfogadást is nyertek. Nagy segítséget nyújtottak a törvény- és rendelettervezetek véleményezésében az MGYT Elnökségének. Számon tartották a jubileumi díszoklevélre jogosultakat, segítették őket az ünnepségeken való részvételben.

Veszprém megye

Taglétszám 2004. decemberben: 92.

Taglétszám 2008. október 30-án: 91.

Továbbképzések: A „Klasszikus Gyógyszerészi Ismeretek” sorozatból 2005. márciusban, 2006. februárban, 2007. februárban és 2008. februárban rendeztek egy-egy továbbképzést a megye gyógyszerészeinek. A CPhH XIII.-on is részt vettek a kollégák, a megye gyógyszerészeit előadással is képviselte a szervezet egyik tagja.

Rozsnyay Emlékverseny: 2004-ben és 2005-ben versenyző indult a megyéből, a rendezvényen minden évben résztvevők képviselték a megye tagságát, valamint a Bíráló Bizottság szinte állandó tagja dr. Pávics László gyógyszerész úr.

Vezetőségi ülések: Minden évben több vezetőségi ülést tartottak, ahol a szakmapolitikai problémákat, MGYT programokat és napi aktuális eseményeket vitattak meg.

Rendezvények: 2005. júniusban az MTA Veszprémi Területi Bizottsága és az MGYT Veszprém Megyei Szervezete közös rendezésében tudományos ülés volt,

ahol egyetemi professzorok tartottak előadást. 2007. februárban az MTA Veszprémi Területi Bizottsága és az MGYT Veszprém Megyei Szervezete közös rendezésében szintén tudományos ülést tartottak, melynek aktualitását a gyógyszerellátás rendszerében bekövetkezett változások adták.

Zala megye

Taglétszám 2004. decemberben: 89.

Taglétszám 2008. október 30-án: 74.

Továbbképzések: Az MGYK Zala Megyei Szervezetével közösen szakmai előadást szerveztek több

alkalommal, melynek célja a gyógyszerészek tájékoztatása az új rendeletekkel kapcsolatban.

Rozsnyay Emlékverseny: Résztvevő kollégák képviselték a megye gyógyszerészeit.

Rendezvények: Zalakaroson az „Új évezred Gyógyszertára” konferencián a megyei szervezet tagsága is képviseltette magát, ahol a Kamara képviselőivel közösen fórumot tartottak.

Dr. Bozsik Erzsébet
szervezési főtitkár-helyettes

The reports of the organisations of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences

3rd BBBB International Conference on Pharmaceutical Sciences

October 26-28, 2009; Antalya – Turkey

www.tuftad.org.tr

MAIN TOPICS:

- Regulatory issues
- Recent strategies for the oral delivery of poorly soluble drugs
- Biotechnology and delivery of biologics
- Medicinal chemistry and analytical techniques of drug development
- Clinical pharmacy and pharmaceutical care

HISTORY

The BBBB conference series were initiated by the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences (Balaton), the Turkish Pharmaceutical Technology Scientists' Association (Bosporus), the Slovenian Pharmaceutical Society (Bled), and the Estonian Academical Society of Pharmacy and the Finnish Pharmaceutical Society (Baltic), the members of the European Federation for Pharmaceutical Sciences (EUFEPS) and decided to organize conferences biennially on the shore of a lake or on the seacoasts, e.g. in the region of Lake Balaton, the Baltic Sea, Bled and Bosporus. The previous BBBB Conferences have been held successfully in Siófok, Hungary (2005) and Tallinn-Tartu, Estonia (2007).

AIM & SCOPE

The aim of the BBBB conference series is to bring together people from all over the world who are involved in pharmaceutical sciences in order to exchange results, experiences, and information and to build communication and collaboration at regional and global scales.

Main target of the 3rd BBBBs is to create a pharmaceutical sciences platform between the university – industry and regulatory scientists in order to give a chance to discuss the main topics of this symposium in a friendly mood, in silent, historically and naturally attractive part of Turkey called “Turkish Riviera”.

Second Announcement containing preliminary programme, registration and abstract forms will be sent and appeared on the web site in December 2008.

E konferencia sorozat következő összejövetele 2009. október 26. és 28. között kerül megrendezésre a törökországi Antalya-ban. A konferencia sorozat *Prof. Nyiredy Szabolcs* támogatásával jött létre a Magyar, az Észt, a Török, a Finn, a Szlovén Gyógyszerésztudományi Társaságok együttműködésében. A konferencia valamely tenger vagy tó közelében kerül megrendezésre, innen ered a BBBB megnevezés. (Balaton-Balti-tenger-Bosporusz-Bled). Az első sikeres konferencia Siófokon, míg a második Tallinn-Tartu városokban került megrendezésre jelentős magyar kutatói részvétellel. A következő konferenciát a „Turkish Pharmaceutical Technology Scientists' Association” (TUFTAD) szervezet a török „Rivierán”, Antalya-ban rendezi.

A konferencia programja átöleli a gyógyszerészeti tudományok egészét, de ezen belül nagyobb hangsúlyt kap a gyógyszerkémia, a gyógyszerfejlesztésben alkalmazott analitikai módszerek, a biotechnológia és biotechnológiai termékek, a gyengén oldódó gyógyszer-molekulák orális készítmények fejlesztésének újabb stratégiái, a törzskönyvezéssel kapcsolatos elvárások, a klinikai gyógyszerészet és gondoskodás kérdései.

A konferencia előzetes programja, részvételi díja, regisztrációs információk, előadás absztrakt elkészítésének módja és beküldési határidők decemberben érhetők el a www.tuftad.org.tr honlapon. A konferencia titkára Assoc. Prof. Dr. Nilüfer Yükeşi (Ankara University, School of Pharmacy, Department of Pharmaceutical, Technology)

nyuksel@pharmacy.ankara.edu.tr, vagy

bbbantalya2009@gmail.com

e-mail címenek érhető el.

Dr. Hermecz István

Conference Secretariat: Assoc. Prof. Dr. Nilüfer YÜKSEL,
Ankara University, School of Pharmacy, Department of
Technology 06100 Tandogan, Ankara – TURKEY
Email: nyuksel@pharmacy.ankara.edu.tr;
bbbantalya2009@gmail.com

A BIZOTTSÁGOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló a Tudományos Bizottság munkájáról

A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Tudományos Bizottsága egyrészt szakmai-tudományos rendezvények szervezőjeként és résztvevőjeként végezte munkáját, másrészt tudományos ill. konferencia-részvételi pályázatok elbírálásában vett részt. Előbbi tevékenységét társszervezetekkel közösen végezte, utóbbit egyrészt tanszékvezetői pályázatok tárgyában, másrészt fiatal kutatóknak a tudományos életbe való bekapcsolása érdekében tette. A tudományszervezői tevékenységben partnerei prominensen a Magyar Tudományos Akadémia Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottsága, a Magyar Tudományos Akadémia Szerves és Gyógyszeranalitikai Munkabizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia Elválasztástudományi Munkabizottsága voltak.

Fiatal kutatók konferencia-részvételi pályázatát a Tudományos Bizottság mintegy 30 esetben véleményezte. Öröndetes, hogy a pályázatok nagy része mentorok által is gondosan előkészített, támogatható volt.

A Tudományos Bizottság számos tagja vett részt továbbá gyógyszerésztudományi és határterületi konferenciák létrehozásában. Ezek közül itt a 2006. május 25. és 27. között tartott Congressus Pharmaceuticus Hungaricus XXIII. rendezvényt említjük, melyen szervezőként és/vagy előadóként, ülésselnökként a Tudományos Bizottság számos tagja vállalt szerepet.

Az alábbiakban (a) szemelvényeket mutatunk be a Debreceni Egyetem Doktori Iskolájával közösen szervezett, gyógyszerésztudományi témájú Ph.D. munkákat bemutató előadóüléséről, melyen fiatal kutatók adták elő eredményeiket, valamint (b) bemutatjuk a Magyar Tudományos Akadémia Gyógyszerésztudományi Komplex Bizottsága és a Magyar Tudományos Akadémia Elválasztástudományi Munkabizottsága partnereként létrehozott, gyógyszerészi kémiai/gyógyszerkémiai témájú rendezvény programját, melyben vezető szakemberek tartottak előadásokat.

a)

Juhász Béla (DE Gyógyszerhatástani Intézet): Reperfúziós károsodások és mechanizmusai a szívizomban.

Pintér Gábor (DE Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Antibiotikumok szintézisének főbb útjai.

Fehér Pálma (DE Gyógyszertechnológiai Intézet): A tablettázás gyógyszertechnológiai jelentősége.

b)

Fülöp Ferenc (Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerkémiai Intézet): Ciklusos β -aminosavak kombinatórikus felhasználásai.

Mátyus Péter (Semmelweis Egyetem, Szerves Vegytani Intézet): Receptor-szelektivitási szempontok alfa-adrenerg antagonisták és agonisták körében.

Szántay Csaba (Richter Gedeon Nyrt., Szerkezetkutatási Osztály): Kis molekulák, nagy mágnesek: az NMR spektroszkópia növekvő tere a gyógyszerkutatásban.

Noszál Béla (Semmelweis Egyetem, Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Egy klasszikus vegyület hatásának és molekuláris tulajdonságainak új összefüggései.

Janáky Tamás (Szegedi Tudományegyetem, Orvosi Kémiai Intézet): A proteomika alkalmazása a gyógyszerkutatásban.

Perjési Pál (Pécsi Tudományegyetem, Gyógyszerészi Kémiai Intézet): Gyógyszermetabolizmus: kihívások és eredmények a kémia és a biológia határterületén.

Hermecz István (Sanofi-Aventis/Chinoin Zrt.): Gyógyszerjelölt molekulák első kémiai méretnövelése (A XXI. század követelménye a gyógyszerhatóanyag fejlesztésével szemben).

Dr. Noszál Béla
a Tudományos Bizottság elnöke

Beszámoló a Szakmai Bíráló Bizottság munkájáról

A bizottság elnökének folyamatos feladatát képezte a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyek Bíráló Bizottságának munkájában az aktív részvétel. Ez megkívánta az előadás-összefoglalók gondos áttanulmányozását, véleményezését, valamint az előadókkal folytatott diszkusziót. Örömmel állapítottuk meg, hogy a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság legrangosabb rendezvénye, a számtalan nehezítő körülmény ellenére, ma

is meglehetősen nagy vonzerőt jelent úgy a nem kevés áldozatot vállaló fiatalok, mint a felkészítésüket végző kollégák részére. Meggyőződésünk, hogy a jövőre vonatkozólag erősíteni kellene ennek a szép hagyománynak a szellemiségét, bevonva a szakmai többletmunkát vállaló fiatalok egyre szélesebb körét!

A 2004-es küldöttközgyűlés óta a Budapesti Szervezet a fiatalok számára három ízben írt ki szakmai

pályázatot. Ezeknek témái a gyógyszerészi gondozást, az egészségnevelést, a farmakoökonómiát, valamint a gyógyszerértéket innovációt ölelték fel. A pályamunkákat a bizottság időben megkapta, így azok alapos, körültekintő véleményezését elkészíthette.

A Kórházi Gyógyszerészeti Szervezet 2006-ban „A kórházi gyógyszerelosztás, mint a betegbiztonság egyik kulcseleme. Betegre szóló gyógyszerelő rendszerek” címmel írt ki pályázatot, aminek bírálatát szintén bizottságunk látta el.

A pályázatokat kiírók dicséretes törekvései mellett megállapítjuk, hogy a Társaság szervezetei és szakosz-

tályai nem éltek eléggé bátran a szakmai pályázatok nyújtotta fejlődési lehetőségekkel, és ezen kíváncsiak volnának a jövőben némi változtatást végrehajtani.

Nagy örömünkre szolgált, hogy részt vehettünk Rozsnyay Mátyás születésének országos centenáriumi megemlékezéseiben, valamint azon a méltó megemlékezésen, amit a Kazay Endre kuratórium szentelt a kiváló tudós gyógyszerész halála 85. évfordulójának tiszteletére.

*Dr. Stampf György
a Szakmai Bíráló Bizottság elnöke*

Az Etikai Bizottság beszámolója

Az Etikai Bizottság hattagú testület, melynek tagjai gyógyszerészek. Az ország különböző megyéiben (Csongrád, Borsod-Abaúj-Zemplén, Baranya, Fejér) és Budapesten, a gyógyszerész szakma más-más területén dolgoznak és az adott területen nagy tapasztalattal rendelkeznek.

A bizottság tagjai egymással a kapcsolatot telefon (posta), e-mail segítségével tartják. Az utóbbi időben országos szinten az etikai kérdésekben, jogi és szervezeti szempontból lényeges változások történtek. Az 1997. évi CLIV. Eütv. 140. § / A, B, C, D, E rendelkezésekhez csatlakozva 2007. április-júniusban megjelent rendeletek megfogalmazták az egészségügyi dolgozókra (orvos, gyógyszerész, szakdolgozók) vonatkozó, a betegekkel és a társadalommal szemben, illetve egymás között követendő etikus magatartást és felelősségi szabályokat. A fenti rendeleteken kívül bizonyos etikai eljárásokban a 2004. évi CXL törvényt („a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól”) is figyelembe kell venni.

Szervezeti szempontból is történtek változások, 2007. áprilistól a Gyógyszerész Kamara Etikai Bizott-

sága csak a kamarai tagok etikai ügyeiben dönthet első fokon. A kamarai tagsággal nem rendelkező gyógyszerészek etikai ügyei első fokon a Megyei Etikai Tanácsokhoz kerülnek. Másodfokon pedig mindkét esetben az Országos Etikai Tanács az illetékes. A jogi változások – mivel törvények és rendeletek – mindenkre nézve kötelezőek.

A kamarák etikai kódexei (MOK, MGYK és Egészségügyi Szakdolgozói Kamara) szakmailag nagyon jók. Nagy szakmai hozzáértéssel és odafigyeléssel, a külföldi „kamarák” szabályozását is figyelembe véve készültek, bizonyos esetekben jobbak, mint a hivatalos szabályozások.

A jövőben, ha érkezik etikai ügy a bizottsághoz, úgy gondoljuk, a fenti törvények/rendeletek alapján, de az illetékes kamarák etikai kódexét is figyelembe véve kell döntéseinket meghozni.

Az MGYT Etikai Bizottságához az elmúlt négy évben etikai ügy, kérdés, bejelentés nem érkezett.

*Dr. Török Ilona
az MGYT Etikai Bizottság elnöke*

Beszámoló az Ifjúsági Bizottság munkájáról

Az Ifjúsági Bizottság alakuló ülését 2005. november 29.-én tartotta Budapesten, néhai *prof. dr. Nyiredy Szabolcs*, az MGYT akkori elnökének megtisztelő részvételével. Az MGYT Alapszabálya (26.3) értelmében az Ifjúsági Bizottság a Társaság országos bizottsága, melynek feladata a *gyógyszerész hallgatók és a pályakezdő gyógyszerészek* szakmai, szakképzési és tudományos működésének figyelemmel kísérése, támogatása.

Fentiek értelmében az Ifjúsági Bizottság tömöríti az ifjúsági tagokat (hallgatókat), valamint a pályakezdő

gyógyszerészek érdekeit is támogatnia kell. A bizottság 11 tagból állt. A gyógyszerellátási szervezetek 7, az ipari, kórházi, az oktatási és a közigazgatási szervezet 1-1 főt, továbbá a szakosztályok együttesen 1 főt delegálhatnak. Ennek alapján az Ifjúsági Bizottság tagjainak a névsora a következő:

1. *Dr. Kovácsné dr. Bácskay Ildikó* (Oktatási-közigazgatási szervezet) elnök,
2. *Kovács Tímea* (Dél-Dunántúl),
3. *Dr. Bajdik János* (Ipari szervezet),

4. Fekete Ildikó (Közép-Dunántúl),
5. Kovácsné Nagy Mária (Észak-Magyarország),
6. Bartha Éva (Dél-Alföld),
7. Dr. Soósné Szajkó Veronika (Észak-Alföld),
8. Dr. Hank Hajnalka (Szakosztályok),
9. Dr. Kiss Dorottya (Kórházi szervezet),
10. Sári László Balázs (Közép-Magyarország),
11. Tomcsányi Levente (Nyugat-Dunántúl).

A második ülés 2006. április 20.-án 4 fő részvételével zajlott, amelyen az Ifjúsági Bizottság megbeszélte, hogy a Hírlevélben beszámolót jelentet meg a bizottság munkájáról, tevékenységéről. Ez a beszámoló az MGYT Hírlevél 2006. júniusi számában meg is jelent. Ezen az ülésen elnökhelyettes-választás is volt, mivel a bizottság elnöke családi okok miatt néhány hónapig akadályoztatva volt. Az elnökhelyettes minden erőfeszítése ellenére bizottsági ülés nem volt. Erős professzor úrral a bizottság elnöke 2008 májusában találkozott, ahol szó esett – többek között – arról, hogy a bizottság viszonylag nagy létszáma miatt sem volt működőképes. Ezért került sor a 2008. június 14.-i küldöttközgyűlésen az Alapszabály Ifjúsági Bizottságról szóló részének módosítására, amely a következőre változott: „A bizottság 5 tagból áll. Tagjaira az elnökség tesz javaslatot. Elnökét saját soraiból választja. A bizottság elnöke a tanácskozó testület tagja.”

Az utolsó ülésre 2008. augusztus 22.-én került sor, ahol Erős professzor úr megítésselő részvételével azokat az okokat elemeztük 6-an, ami miatt az Ifjúsági Bizottság nem működött. A bizottság egyes tagjai a területükhöz tartozó fiatal gyógyszerészeket levélben megkeresték részben az Ifjúsági Bizottsághoz való csatlakozást, részben javaslatokat kérve, hogy munkájukat miként tudná segíteni a Magyar Gyógyszerész-tudományi Társaság. A válaszadás azonban csak néhány százalék volt. A hallgatók kezdetben nagy lelkesedéssel csatlakoztak, bár csekély létszámban, de a többség a tagsággal járó előnyöket és jogokat többre tartotta, mint a kötelezettségeket (pl. tagdíj befizetés) így a létszám nagyon gyorsan lecsökkent. A Bizottság – nem felmentést adva magának –, de megállapította, hogy az érdektelenség egyik oka lehet az erre az időszakra eső, a gyógyszerészi hivatást leértékelő intézkedések hatása, illetve az ehhez társuló egzisztenciális és lelki bizonytalanság is.

A bizottság ezen a néhány ülésen azonban a közös gondolkodással, illetve tervezgetéssel néhány megfontolandó dolgot megállapított:

A hallgatóknak és a fiatal gyógyszerészeknek (rezidenseknek), amennyiben ifjúsági bizottsági tagok, egyértelmű kedvezményt(eket) kellene biztosítani pl. MGYT konferenciákon a részvételi díjból néhány százalék árengedmény, a Társaság Gyógyszerészet című folyóiratának kedvezményes előfizetési lehetősége stb. A kiemelkedő tanulmányi eredményekkel rendelkező és/vagy tudományos tevékenységet folytató hallgatók (pl. tudományos diákköri konferencia nyertesei) esetén nagyobb kedvezmények nyújtása (pl. ingyenes részvétel egyes hazai rendezvényeken) indokolt.

A gyógyszerészhallgatókkal való kapcsolatfelvétel a legkönnyebben az egyetemen dolgozó fiatal oktatóknak sikerül, így a bizottság tagjai közé javasunk feltétlenül egyetemi kapcsolattartó(ka)t.

Az Ifjúsági Bizottságnak segítséget kellene nyújtani csak a pályakezdő ifjú gyógyszerészek számára szóló továbbképzések megszervezésében, ehhez kapcsolódóan akár családi programok biztosításával is.

A négy egyetem hallgatói számára egy közös tudományos program (akár érdekesebb szakdolgozatok bemutatása stb.) keretében ismerkedési lehetőséget kellene biztosítani az egyes képzőhelyek megismerésére. Erre akár nagyobb rendezvények (pl. Congressus Pharmaceuticus Hungaricus) különálló szekciójában is sor kerülhetne.

Ezekkel a javaslatokkal természetesen a bizottság elnöke és tagjai nem a felelősséget hárítják el magukról, mert az Ifjúsági Bizottság nem aktívan működő bizottság volt, de némi útmutatást kíván adni a következő bizottság számára, hogy azokat a hibákat ne kövessék el, amelyet mi elkövettünk.

Végül a MOSZ 2008. októberi siófoki kongresszusán megtörtént a kapcsolatfelvétel a társszervezet ifjúsági felelősével, és nagy reményekkel várják a tisztújítás utáni időszakban az együttműködést.

*Dr. Bácskay Ildikó
az Ifjúsági Bizottság elnöke*

*The reports of the committees of the Hungarian Society
for Pharmaceutical Sciences*

A SZAKLAPOK BESZÁMOLÓI

Beszámoló az Acta Pharmaceutica Hungarica című folyóirat szerkesztésében végzett munkáról

1. A folyóirat küldetése

Az Acta Pharmaceutica Hungarica a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságnak és jogelődjeinek klaszszikus folyóirata, mely a lehető legnagyobb mértékben megőrizte tisztán tudományos orientációját, bár ezt a célt a politikai berendezkedés, a konjunkturális helyzet és a tudományos élet változásai az elmúlt évtizedekben számos alkalommal tették próbára. A szerkesztők meggyőződése szerint a fenti célt és orientációt az Acta Pharmaceutica Hungarica a jövőben is meg kell, hogy őrizze.

Az Acta Pharmaceutica Hungarica küldetése többek között a magyar gyógyszerészeti nyelv ápolása, fejlesztése, a gyógyszerészeti tudomány legújabb eredményeiről való tájékoztatás, a gyógyszerész kollégák továbbképzése, fórum biztosítása hazai szakmai-tudományos műhelyeknek, ezen műhelyek bemutatása, fiatal szakemberek munkáinak nyilvánosságra hozatala.

Természetesen, az Acta Pharmaceutica Hungarica nem lehet versenytársa angol nyelven kiadott nemzetközi folyóiratoknak. Az Acta Pharmaceutica Hungaricában való publikálást nem ezek helyett, hanem mellett kell végezni, figyelembe véve azt a célt is, hogy pl. ügyeletben dolgozó pályatársaink e forrásból viszonylag egyszerűen tájékozódhassanak a gyógyszerészeti tudományok eredményeiről.

Mindezekből következően az Acta Pharmaceutica Hungarica működtetése nem elsősorban anyagi-gazdasági, hanem szakmai-etikai kérdés. Természetesen, a kívánatos megoldás az, ha mindkét szempont optimális.

2. A folyóirat működése

Az Acta Pharmaceutica Hungarica jelenleg évi négy számmal, bennük évi átlagban 24,3 eredeti közleményt publikálva jelenik meg. Az elmúlt időszakban a folyóirat egy-egy tematikus számmal adózott az elhunyt Nyiredy Szabolcs és Rácz István professzor urak emlékének. Több Ph.D. értekezés összefoglalója is rövidített formában, publikációként megjelent, melyek mellett 6 könyvismertetés is szélesítette az olvasói választékot.

A beérkezett kéziratok és megjeleníthető cikkek száma jelenleg egyensúlyban van.

A 2005 óta eltelt időszakban a cikkek tematikus megoszlása az alábbi:

- Gyógyszertechnológia: 39,5%,
- Gyógyszerészi kémia - gyógyszerkémia: 17,6%,
- Analitika - gyógyszeranalízis: 11%,
- Gyógynövény és drogismeret - botanika: 12,1%,
- Gyógyszerhatástan: 5,5%,
- Gyógyszerügyi szervezés: 5,5%,
- Kolloidika: 2,2%,
- Biofarmácia: 2,2%,
- Gyógyszerészi gondozás: 1,1%,
- Klinikai gyógyszerészet: 1,1%,
- Biofizika: 1,1%,
- Fizikai kémia: 1,1%.

A 2005 óta megjelent számokban nyilvánosságot kapott közlemények és könyvismertetések jegyzékét az MGYT honlapján tesszük közzé.

Dr. Noszál Béla főszerkesztő,

Dr. Zekó Romána felelős szerkesztő

A Gyógyszerészet szerkesztőségi beszámolója

Az MGYT 2004. decemberi tisztújítását követően a Társaság Elnökségének döntése értelmében a főtítkári és a Gyógyszerészet főszerkesztői poszt szétválasztásra került és 2005 júliusától a lapnak új főszerkesztője lett Takácsné dr. Novák Krisztina személyében. Ezzel egyidejűleg a szerkesztőbizottság és a szerkesztőség összetétele is megváltozott: dr. Fekete Pál, dr. Laszlovszky István, dr. Pintye János és dr. Télessy István személyében új szerkesztők kaptak felkérést (időközben dr. Fekete Pált dr. Bajdik János váltotta). A felelős szerkesztő személye (Hankó Zoltán) változatlan.

A szerkesztőség működése jól szervezett: havonta

ülésezik, a megjelent és előkészítés alatt álló lapszámokról beszámoló illetve tájékoztató hangzik el, a döntésekről emlékeztető készül. A szerkesztők saját szakterületük képviselésében részt vesznek a szerzők felkérésében, a közlemények előkészítésében.

A Gyógyszerészet 1957-es alapítása óta fő célkitűzéseink változatlanok: a lap elsődleges feladata a gyakorlati gyógyszerészek továbbképzése, tájékoztatása és a szaknyelv ápolása. Hírt adunk a Társaság életéről és közszolgálati feladatokat is ellátunk.

A Gyógyszerészet valamennyi szakterület reprezentációját biztosítja: az alkalmazott farmakológia és terá-

Dr. Pállinger Éva a Gyógyszerészet 2008. évi Végh Antal nívódíjas szerzője

Dr. Soós Gyöngyvér a Gyógyszerészet 2008. évi Végh Antal nívódíjas szerzője

pia, a gyógyszerkémia és analitika, a gyógyszertechnológia, a szervezéstudomány, a gyógyszerésztörténet és a gyógynövényismeret egyaránt helyet kap a lapban. Sorozatok szervezésével egy-egy terület ismeretanyagának részletesebb ismertetésére is lehetőség nyílik. Az elmúlt évek kiemelkedő jelentőségű sorozataként tartjuk számon a gyógynövénykincs kritikai bemutatását és a gyógyszerész gondozás szakmai alapját az öngyógyítás-öngyógyszerelés területén megteremtő sorozatot. Megújítottuk a Tallózó c. rovatot, melyben fiatal gyógyszerészek azonos szempontok alapján referálják a gondolataikra bízott folyóiratot. A lap továbbra is előzetes tájékoztatást nyújt a Társaság által szervezett konferenciákról, rendezvényekről, továbbképzésekről. A Társaság vezetésével összhangban hozott döntés értelmében az irodalomjegyzéket az MGYT honlapján jelentetjük meg, azonban 15 vagy annál kevesebb hivatkozás esetén az irodalomjegyzék a lapban is olvasható.

A kiemelkedő szerzői tevékenység elismeréseként 2006-ban Végh Antal Nívódíjat alapítottunk. A nívódíj a gyógyszerészeti tudomány és gyakorlat bármely területéről készült, a Gyógyszerészet profiljába tartozó és célkitűzéseivel harmonizáló, a szerkesztőségi elvárásoknak tartalmi és formai vonatkozásban egyaránt eleget tevő közleményért adható. A szerkesztőség a nívódíj odaítélését kivételesen a gyógyszerészek tájékoztatását folyamatosan, kimagasló színvonalon és elkötelezettséggel végző tevékenységért is kezdeményezheti. Eddig dr. Szendrei Kálmán (2006), dr. Folyovich András, dr. Dános Béla, dr. Kata Mihály és dr. Stampf György (2007) vehette át a nívódíjat. A nívódíjas közlemény szerzője oklevelet kap és tárgyjutalomban részesül.

Megváltoztattuk a lap borítóját és tipográfiáját. A változások révén a lap megjelenése esztétikus és elegáns, méltó a belső tartalomhoz. A borítón muzeális patikákat (2006), régi mérlegeket (2007) és a gyógyszerkészítés eszközeit (2008) mutattuk be. Tevékenyen

részt vállalunk a Társaság egyéb kiadványainak elkészítésében: a CPhH-ra különszámot jelentettünk meg, a konferenciákhoz kapcsolódóan programfüzeteket, supplementumokat készítünk, több alkalommal évfordulós poszterek készítésében vettünk részt. Az olvasókkal való kapcsolattartás érdekében több olvasószerkesztő találkozáson vettünk részt.

A Gyógyszerészet alapításának 50. évfordulóját 2007 decemberében az Országos Vezetőség üléséhez kapcsolódóan kiállítással, poszterrel és ünnepi megemlékezéssel köszöntöttük.

2007 júliusától a lap lehetőséget biztosít a távoktatásban való részvételre: a program részeként évente 10 alkalommal 2-2 közleményt jelentetünk meg a gyógyszerészet különböző szakterületeiről. A távoktatás keretében évente max. 20 kreditpont szerezhető; a megoldásokat a képzésben résztvevők elektronikusan, illetve a Társaság honlapján keresztül is eljuttathatják a szerkesztőséghez. 2008-ban a résztvevők száma meghaladja a 260-at.

Fokozatosan növeljük jelenlétünket a Társaság honlapján. Ma már a kreditpontos továbbképző közleményeken kívül a magyar és az angol nyelvű tartalomjegyzéket, valamint néhány aktuálisnak minősülő közlést is elhelyezünk. A honlapon 2009-től tovább bővítjük szolgáltatásainkat.

A Gyógyszerészet megjelenése rendszeres: általában a tárgyhónap közepéig az előfizetőkhez eljut. A szerkesztők célkitűzése, hogy lehetőleg minden gyógyszertertárba eljusson a Gyógyszerészet, továbbá az oktató gyógyszertertárak a képzésben is hasznosítsák a lap által közvetített ismereteket.

*Takácsné dr. Novák Krisztina
főszerkesztő
Hankó Zoltán
felelős szerkesztő*

The reports of the professional papers of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences

AKTUÁLIS OLDALAK

Gyógyszerészet 52. 764-766. 2008.

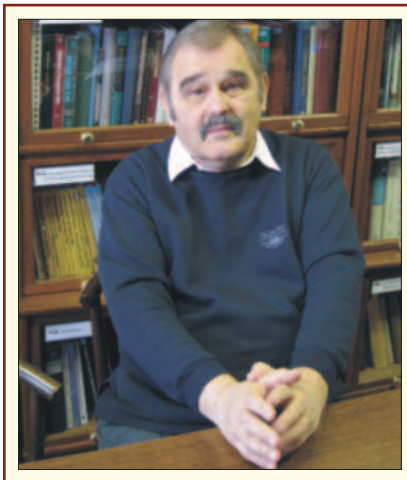
„Érted haragszom én, nem ellened”

Beszélgetés dr. Erős István professzorral, az MGYT leköszönt elnökével

– Elnök Úr! Sokakat meglepett, hogy a Jelölő Bizottság érdeklődésére, miszerint vállalná-e az elnöki jelölést a következő ciklusra is, Ön nemet mondott. Miért?

– A választ erre az egyszerű(nek tűnő) kérdésre kicsit messziről kezdem. Amikor 2006 októberében elvesztettük kiváló elnökünket, Nyiredy Szabolcsot, aki a 20. század gyógyszerészetének egyik legkiválóbb alakja és az MGYT egyik legnagyobb hatású, kimagasló képességű és eredményességű elnöke volt, többen úgy gondoltuk az Elnökségből, hogy maradjon Szabolcs a ciklus végéig „láthatatlan” elnökünk, hiszen úgy is köztünk van lélekben, és úgy is minden kritikus helyzetben azt kérdezzük: Ő vajon mit csinálna ebben a szituációban? Hogy az elnöki funkciót formálisan ki tölti be, megbízott elnökként, az szinte teljesen közömbös volt, akár én, akár az Elnökség egy másik tagja. Tehát nem készültem elnöknek. Sajnos a tudományos egyesületekre és a civil szervezetekre vonatkozó törvény ezt a megoldást nem teszi lehetővé, a jogszabályban meghatározott záros határidőn belül elnököt kell választani. Nagyon meghatott és elgondolkodtatott a küldötteknek felém megnyilvánult bizalma: 2006. december 1-jén, az elnökválasztó rendkívüli küldöttközgyűlésen 158 érvényes szavazatból 158 igent kaptam. Ennek ellenére, amikor ez év tavaszán megkezdtük a küldöttközgyűlés előkészületeit, úgy döntöttem, hogy nem jelöltem magam. Ennek több oka van. Egyekszem tartani a fontossági sorrendet.

Először: két évem van még hátra aktív egyetemi oktató pályafutásomból. Ezt a két évet nagyon jól ki kell használnom, hogy a számtalan szakmai tervemből a legfontosabbakat valóra váltsam. Sajnos, az elmúlt két évben, amíg a Társaság elnöke voltam, jobb esetben hetente egyszer, rosszabb esetben kétszer-háromszor Budapestre kellett utaznom, a társasági és az ezzel összefüggő ügyeket intézendő. Ehhez kapcsolódik a második tényező: én vidéki vagyok. Ami egy budapestinek két-három óra (értekezlet, megbeszélés, tárgyalás vagy tanácskozás) az nekem egy teljes munkanap. Ráadásul az a szerencsétlen helyzet állt elő, hogy a Társaság elnöke, főtitkára és az egyik alelnök nem budapesti volt ebben a ciklusban. Így borzasztó nehéz egy

olyan szervezetet vezetni, ahol nemcsak reprezentációs célból kell sok helyen megjelenni, de érdemi találkozás, egyeztetés is szép számmal volt.

Már szinte hallom az ellenvetést: nem az elnöknek magának kell minden intézni, mindenütt jelen lenni. Lehet, sőt kell feladatokat allokálni. Ez valóban így van. De ezt hadd egészítsem ki azzal, hogy a most leköszönt Elnökségben sajnos egyetlen közforgalomban dolgozó gyógyszerész sem volt. Ez azért volt fájdalmas, mert számos alkalommal részt

kellett venni minisztériumi egyeztetésen, ahol a közforgalmú gyógyszerellátás volt a téma. Hiába ismerem sok/több pesti kollégát, akik ezekben a kérdésekben járatosak és felkészültek, a minisztériumi egyeztetésre nem küldhetek egy tisztség nélküli embert.

Természetesen én is eljátszottam a gondolattal: ha magam szervezném magam körül a csapatot, akkor is nemet mondanék? Bizonyára nem. De itt jött egy jebes zuhany: akikkel én szívesen dolgoztam volna együtt, azok alelnökként, főtitkárként stb., nem vállalták a jelölést. Így véglegessé keményedett a „nem” döntésem.

– Két évvel ezelőtt, Nyiredy Szabolcs halála után vette át a Társaság vezetését. Hogyan értékeli az elmúlt időszakot a Társaság szempontjából? Milyen Társaságot hagy az utódára?

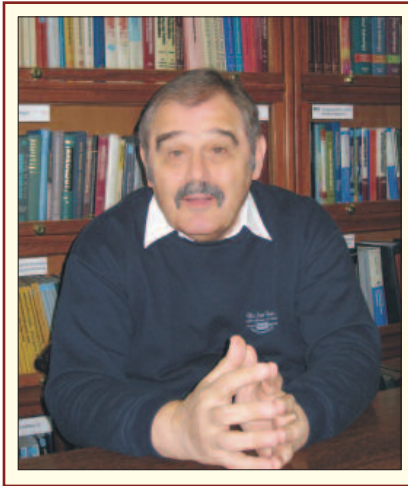
– Ha az érzelmeimre hagyatkozva adnék választ, akkor azt mondanám, hogy ez a két év a kapkodás, tűzoltás időszaka és nem a megfontolt, tervszerű építkezés periódusa volt. Ennek három összetevője volt. Először a szakma nehéz helyzete, amitől – bár az MGYT tudományos társaság – nem tudtuk és nem akartuk függetleníteni magunkat. Másodszor, a minisztérium öntötte ránk a jogszabály-tervezeteket véleményezésre, és bár jól tudtuk, hogy ez lényegében alibi egyeztetés, mert a főhatóság nem kíváncsi a mi véleményünkre, de nem tehettük meg, hogy ne adjunk véleményt, ráadásul nevetésesen rövid határidőre kellett a javaslatainkat elkészíteni. Harmadszor: a Társaság Elnöksége csupa olyan tisztségviselőből állt, akik „civilben” felelős munkakört, vezető állást töltenek be és ezért a társasá-

gi munkára minimális idejük jutott. Így a hosszú távú feladatok kijelölése, a tervezés, a Társaság jövőjének formálása (amit én szakmai világ-megváltásnak szoktam nevezni), az ezt célzó beszélgetések rendre elmaradtak.

Ha viszont tárgyilagos és objektív vagyok, azt kell mondanom, hogy vannak eredményeink. Ebben a kritikus periódusban Társaságunk taglétszáma nem csökkent jelentősen. Viszonylag stabil az anyagi helyzetünk. Működésünk teljesen transzparens volt: minden döntésünket közzé tettük a Hírlevélben és a Gyógyszerészet hasábjain, így tagságunk teljes mértékben informált volt a Társaság életét, az Elnökség munkálkodását illetően. És én személy szerint fontos eredménynek tartom, hogy jó a kapcsolatunk a társszervezetekkel, a Kamarával és a MOSZ-szal. Én igyekeztem a testvérszervezetek minden rendezvényén részt venni, hallatni az MGYT véleményét, segíteni a társszervezeteket a hatóságokkal folytatott csatározásaikban. Hogy e harc eredménye még a semminél is kevesebb, az már egy másik történet.

– *Mielőtt a Társaság elnökévé választották a Társaság tudományos alelnöke volt, és azt megelőzően is évtizedeken keresztül különböző pozíciókban vett részt a Társaság munkájában. Tudná-e röviden összegezni a tapasztalatait? Mi volt jó a Társaság tevékenységében és melyek azok a területek, ahol változtatást tart indokoltnak?*

– Igyekszem valóban rövidre fogni a mondandómat, bár e kérdésre adható válasz egy külön beszélgetés témája lehetne. A privatizáció előtt egy szakmai szervezet volt kis hazánkban, ez volt az MGYT. Igaz, születésétől fogva tudományos szervezet volt, de emellett egyfajta szakmai érdekvédelmet is felvállalt, és tolmácsolta a szakma véleményét (sőt talán elvárásait) az államigazgatás felé. Például az elképzelhetetlen lett volna, hogy a minisztérium ne kérdezze meg Kedvessy vagy Nikolics elnököt egy-egy, a gyógyszerészetet érintő döntése előtt. A rendszerváltás után létrejött a Kamara és a MOSZ, mindkettő alapvető érdekvédelmi célokkal és feladatokkal, az előbbi szakmai köztisztület is volt, amely bizonyos államigazgatási feladatokat is ellátott. Az első számú hiba az volt,

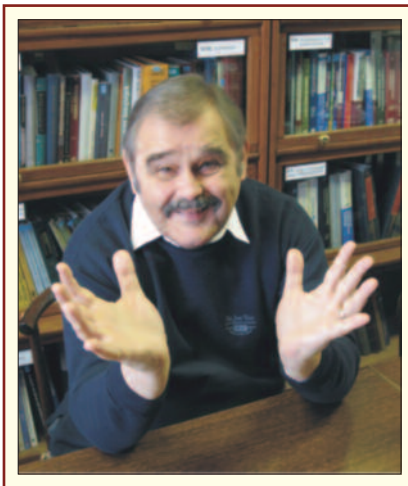

hogy nem történt meg a feladatok megosztása (a világ „újrafelosztása”), és az új szervezetek olyan feladatokat is felvállaltak, amelyek tradicionálisan MGYT feladatok voltak. A második számú hiba az volt, hogy a szakmai szervezetek nem törekedtek szoros együttműködésre. Formálisan talán igen, de tartalmilag nem. A tartalmi együttműködésen elsősorban annak belátását és elfogadását értem, hogy talán kicsit sok a három szervezet (most már négy, sőt öt van). Vannak bizonyos feladatok, amiket eredménye-

sebb közösen csinálni. Ilyennek tartom a továbbképzést és ilyen feladatnak látom a szakmai rendezvények szervezését. Az előbbiben az a groteszk, hogy mindhárom szervezet szervez továbbképzéseket, és jó 50-60%-ban ugyanazokat az előadókat mobilizálják. Létre lehetett/kellett volna hozni egy közös továbbképzési irodát, központot, nevezhetjük bárminek, természetesen korrekt anyagi megállapodás alapján. Ez a központ terítene a továbbképzési előadás-csomagokat az országban. A rendezvények közös szervezésének az lenne a felbecsülhetetlen előnye, hogy nem szerveznénk rá egymás rendezvényeire és nem lenne rendezvény-dömping az év bizonyos szakában.

A kérdés második felére is válaszolok. Mi volt a jó az eddigi működésünkben? Feltétlenül a pozitívumok közé sorolok két dolgot. Az egyik az, hogy igyekeztünk megőrizni és tovább gazdagítani az MGYT tudományos életet katalizáló szerepét. Társaságunk szakosztályainak – melyek a gyógyszerészeti tudományok erővonalai mentén szerveződtek – sok sikeres rendezvénye volt a közelmúltban is, de nagyobb távlatokban is. Ezek a rendezvények jól összekapcsolták a szaktudományok újabb eredményeinek bemutatását a gyakorló kollégák igényeivel. Nagy örömmre szolgált, hogy szinte minden szakosztályrendezvény programjában szerepelt olyan előadás-sorozat,

ami kizárólag a táraasztal mellett dolgozó kollégáknak szólt. A másik pozitív vonásunknak azt tartom, hogy az MGYT nem elefántcsonttoronyban lakozó szervezet volt, hanem megértettük – és ez főként Nyiredy Szabolcs nevéhez és személyéhez köthető – hogy nekünk is szolgáltatnunk kell. Nos, szolgáltatunk a tagságunknak színvonalas továbbképzéseket, érdekes szakfolyóiratokat és sok fontos információt, a Hírlevelünkön keresztül és a megújult honlapunk segítségével.

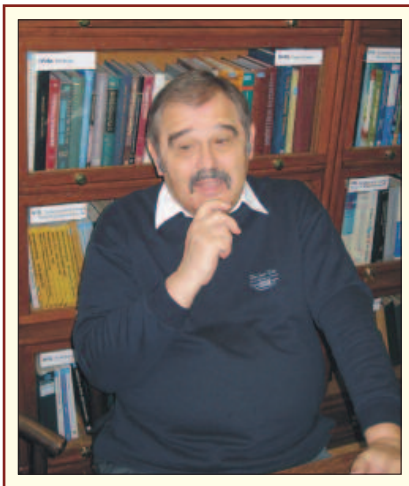

– Említette, hogy a gyógyszerészet nagyon nehéz helyzetbe került. Ön szerint miért alakult ki ez a krízishelyzet és milyen kibontakozásnak látja a lehetőségét?

– Erre a kérdésre roppant egyszerű a válasz. Bizonyos politikai körök úgy látták jónak, hogy a magyar gyógyszer-kiskereskedelem hazai kisvállalkozók kezéből külföldi multik érdekkörébe kerüljön át. Egy nagyon gondosan felépített forgatókönyv szerint zajlottak az események és a dráma most érkezett a végkifejlethez, a fináléhoz. Ez a finálé bizony a hagyományos és etikus patikák végét jelenti. Ez ellen nem lehet mit tenni. Illetve lehet: a patikákat a jelenlegi tulajdonosi körben kell megtartani. A nem szakmai befektetőket a patikáktól távol tartani. A patikák szakmaiságát tovább növelni, a merkantil törekvések ellenében. De ugye, arra a ki nem mondott kérdésre nem kell felelnem, hogyan lehet mindezt realizálni?

És nagyon fontos az, hogy ne csak magunkon kívül keressük a vétkeseket és a kivezető utat. A november 15-ei küldöttértekezleten nem véletlenül beszéltem arról, hogy ideje lenne elkezdni egy nagy kollektív lelkiismeret-vizsgálatot. A válságból kivezető út egyik lényeges előfeltétele az egyéni megtisztulás, megigazulás. Miért engedjük át az expediálást az asszisztenseknek? Ez az egyik kardinális eleme a gyógyszerészeti tevékenységnek. Kapcsolat a beteggel, a fontos információk átadása a gyógyszer használatát illetően. Bűn, ha erre sajnáljuk az időt és energiát! A legkiválóbb expediáló szakasszisztens sem pótolhatja (legfeljebb helyettesítheti) a gyógyszerészt. Miért küldtük el a ma-

gisztrális vényeket? Valóban nem volt hozzá valamelyik komponens vagy csak mi nem rendeltünk? Megtettünk-e mindent, hogy a nyári gyakorlaton a patikánkban tevékenykedő hallgató valóban megismerje az officinai gyógyszerészet minden szépségét? Vagy éppen akkor mentünk szabadságra, rábízva a hallgatót egy olyan kollégára, akire talán nem lett volna szabad rábízni? Vajon miért hiányzanak a patikákból a 30 év alatti gyógyszerészek, miért mennek inkább orvoslátogatóknak? Ne álltassuk magunkat az-

zal, hogy ott jobban fizetnek. Vajon miért nincs a szakmai szervezeteknek ifjúság-politikájuk? Vajon miért nem tett le egyetlen szakmai vezető sem egy tervet az asztalra, a fiatalok szakmai perspektívájával kapcsolatosan? Bízunk ezt a véletlenre? Miért nem munkáltuk ki a személyi joghoz és a patika-tulajdonláshoz jutás feltétel- és követelményrendszerét? Bízunk ezt is a véletlenre? Hol vannak a patikai létszám- és bérnormák? Vagy ezt szabályozza a mindenható piac? „Érted haragszom, nem ellened” – ezt is mondtam a küldöttértekezleten.

– *A Társaság valamennyi tagja nevében köszönöm eddigi tevékenységét és további tevékenységéhez sok sikert kívánok.*

– Öszintén köszönöm a jókívánságokat.

Hankó Zoltán

Conversation with professor István Erős past president of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences

HÍREK

A SZAKMAI ÉS TUDOMÁNYOS ÉLET HÍREI

GYÓGYNÖVÉNY SZIMPÓZIUM, PÉCS 2008.

A gyógynövénykutatás új eredményei, minőség, hatékonyság és megbízhatóság a gyógynövények alkalmazásában

Elnöki köszöntő. Balról dr. Hohmann Judit, dr. Erős István, dr. Molnár Péter és dr. Kéry Ágnes

Az MGYT Gyógynövény Szakosztálya 2008. október 16-18-án Gyógynövény Szimpóziumot rendezett Pécsen „A gyógynövénykutatás új eredményei, minőség, hatékonyság és megbízhatóság a gyógynövények alkalmazásában” címmel. A rendezvénynek 120 regisztrált résztvevője volt, 26 tudományos előadás hangzott el és 28 poszter mutatta be a gyógynövénykutatás legfrissebb hazai eredményeit. A szimpózium keretében egy vitafórum is megrendezésre került, amely a gyógynövény alapú készítmények minőségi problémáival, hatásági kérdéseivel foglalkozott. A rendezvény helyszíne a Mecsek gyönyörű hegyoldalán fekvő Hunyor Hotel volt.

Ünnepélyes megnyitó, köszöntések és kitüntetések

A szimpózium október 16-án 11 órakor az ünnepélyes megnyitóval vette kezdetét. Először dr. Hohmann Judit, a Gyógynövény Szakosztály elnöke köszöntötte a megjelenteket. Bevezetőjében elmondta, hogy Pécs már több alkalommal adott otthont gyógynövény rendezvényeknek, egyebek között a Magyar Gyógyszerészeti Társaság első Gyógynövény

Szimpóziuma is Pécsen került megrendezésre 1961. május 26-án. Halmai János professzor szavait idézte és kiemelt néhány témát a 47 évvel ezelőtti rendezvény programjából. Elmondta továbbá, hogy Pécs mindig jelentős bázisa volt a hazai gyógynövénykutatásnak, neves kutatók kötődnek a városhoz, így Nendtvich Károly, Baranyai Aurél és Horváth Olivér, továbbá természetesen kollégáink, Szabó László Gy. és a ma Pécsen élő Rácz Gábor professzor. A megalakult új gyógyszerész-képzőhely, és ezen belül az új Farmakognózi Intézet is bizonyára erős bázisa lesz a hazai farmakognózia kutatásnak és oktatásnak. A köszöntőben elhangzott, hogy a mostani rendezvény széles áttekintést kíván nyújtani a hazai gyógynövény vertikumról, a kémiai, farmakológiai alapkutatásoktól, a gyógynövénytermesztés, terápiás alkalmazás témakörein keresztül a termékgyártás, -forgalmazás és hatásági engedélyezés kérdéseiig, amint ez a program sokszínű témáiban is tükröződik.

Ezt követően dr. Erős István, az MGYT elnöke mondott köszöntőt és kívánt eredményes tanácskozást a résztvevőknek, majd dr. Molnár Péter tolmácsolta dr. Perjési Pál, a PTE

ÁOK Gyógyszerésztudományi Szak vezetőjének köszöntő szavait. A szimpózium résztvevői a 2008. szeptember 28-án elhunyt dr. Zalai Károly professzor, az MGYT korábbi elnöke emlékének tisztelegtek, valamint megemlékeztek a nyár folyamán elhunyt Sváb Jánosné dr. Teleki Juditról, aki a növénynevelés és -termesztés kiemelkedő hazai kutatója volt.

A szimpózium ezután ünnepi díjátadásokkal folytatódott. A szakosztály legmagasabb rangú elismerésében részesült dr. Marczal Gabriella ny. egyetemi adjunktus, a Semmelweis Egyetem Farmakognózi Intézetének tudományos főtanácsadója, aki dr. Erős István elnöktől Augustin Béla Emlékérmeket vehetett át. A díj átadása után dr. Marczal Gabriella „Növényi mérgezések különböző történelmi korszakokban, a szépirodalomban és a kertkultúrában” című előadása következett. A kultúrtörténeti érdekességekkel színesített, élvezetes előadásban mérgezéseket okozó növények számos példáját láthattuk, köztük olyan súlyos veszélyt jelentő növényeket is, amelyeket előszerezéssel ültetnek parkokban, kertekben dísnövényként.

Ezután a Novák István hallgatói pályadíj átadására került sor. A Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának elismerésében Vönekíné Sódar Andrea, idén Szegeden végzett gyógyszerész részesült a „Hazánkban honos vagy meghonosítható illóolajos Salvia fajok” című pályamunkájáért. A díjat és az oklevelet dr. Hohmann Judit adta át, majd Vönekíné Sódar Andrea rövid előadás formájában ismertette munkájának fontosabb eredményeit.

Az első napi szimpózium tudományos programja

A szimpózium első szekciója Molnár Réka és dr. Farkas Ágnes (PTE Farmakognózi Intézet) előadásával folytatódott. A szerzők a Mecsek egy

AZ AUGUSTIN BÉLA EMLÉKÉREM DÍJAZOTTJA: DR. MARCZAL GABRIELLA

Augustin Béla (1877-1945) a hazai gyógynövénykutatás úttörője, a Budapesti Gyógynövény Kísérleti Állomás, későbbi Gyógynövénykutató Intézet megalapítója emlékére 1977-ben a Magyar Gyógyszerészeti Társaság Augustin Béla Emlékéremet hozott létre azoknak a kutatóknak az elismerésére, akik a gyógynövény szakterületen kiemelkedő tevékenységet folytatnak. A 2008. évi Gyógynövény Szimpóziumon az elismerést *dr. Marczal Gabriella* ny. egyetemi adjunktus, a Semmelweis Egyetem Farmakognózi Intézetének tudományos főtanácsadója vehette át.

Dr. Marczal Gabriella 1950-ben szerzett gyógyszerészi diplomát a Semmelweis Orvostudományi Egyetemen. A diploma megszerzése óta a Semmelweis Egyetem Farmakognózia Intézetében dolgozik. 1973-ban farmakognózia szakgyógyszerészi képesítést kapott, 1985-ben pedig a biológiai tudományok kandidátusa lett.

1950 óta részt vesz a farmakognózia oktatásban, nyugdíjazása óta is töretlen a szakmai aktivitása. Rendszeresen vezeti diplomadolgozatos hallgatók témáját, bírálóbizott-

ság tagjaként diplomadolgozatok és Ph.D. disszertációk védésén aktívan közreműködik. Rendszeres előadója a gyógyszerész továbbképzéseknek valamint a gyógyszerügyi asszisztens- és drogistaképzéseknek. Mérgező növények témában rendszeresen tart speciálkollégiumot graduális és posztgraduális szinten. A Semmelweis Kiadó a közeljövőben jelenteti meg „Mérgező növények, növényi mérgezések” című könyvét.

Dr. Marczal Gabriella elkötelezett farmakognosztá, szívvel-lélekkel gyógyszerész, aki törekszik arra, hogy tudását a jövő generációi számára átadja. Színes, élvezetes előadásait gyógyszerész generációk élvezhették és hallhatják ma is. Mint gyógynövénykutató különösen az illóolaj-vizsgálatok terén ért el kiemelkedő eredményeket. Rendkívül értékesek és igényesek növényanatómiai munkái, növénymorfológiai és mikroszkópos szövettani vizsgálatai. Széles érdeklődésű, színes egyéniség, számos gyógyszerésztörténeti munkája is ismert: a közel-múltban foglalta össze például a Farmakognózi Intézet korábbi igazgatójának, *dr. Halmai Jánosnak* és *Ale-*

Marczal Gabriella

xander Tschirschnek a munkásságát.

Dr. Marczal Gabriella a hazai farmakognózia kiemelkedő képviselője, lelkes oktató, elismert kutató. Sokoldalú munkássága, szakmaszeretete és elhivatottsága példaértékű számunkra. Szívvel gratulálunk a „Gyógynövényügy szolgálatért” megítélt elismeréshez. Kívánjuk, hogy a jövőben töretlen aktivitással segítse a hazai gyógyszerészetet és még sokáig része legyen a szakterületen kivívott népszerűségében és tanítványai szeretetében.

értékes gyógynövényének, a medvehagymának (*Allium ursinum*) a nektáriumát és mézét analizálták, és arra a kérdésre keresték a választ, hogy a medvehagyma speciális metabolitjai kimutathatók-e a kereskedelmi mintákban. A HPLC, LC-MS-MS, SDS-PAGE módszerrel végzett, és pollenanalízissel kiegészített vizsgálatok alapján megállapították, hogy a kereskedelemben kapható medvehagyma mézek alliant, allicint és alliin-liáz enzimet detektálható mennyiségben nem tartalmaznak.

Az ebédszünet után *dr. Báthori Mária* „Ekdiszteroidok, egy ígéretes vegyületcsoport – múlt, jelen, jövő” c. előadása következett. A szekció üléseelnöke *dr. Szőke Éva* volt. A prezentációban a szegedi ekdiszteroid-kutatócsoport eddigi eredményeiről, a jelenleg folyó kutatásokról és az ekdiszteroidok analitikai, növénykémi és farmakológiai vizsgálatának és gyakorlati felhasználásának jövőbeni lehetőségeiről hallhattunk. A rendkívül impozáns eredmények

meggyőzték a hallgatóságot arról, hogy a munkacsoport nemzetközileg méltán elismert, magas színvonalú kutatásokat végez. A következő előadást a Semmelweis Egyetem Farmakognózia Intézetének munkatársa *Blazics Balázs* tartotta. Az előadás HPLC-MS-MS technikával végzett gyógynövényanalitikai vizsgálatok eredményeit mutatta be a *Sempervivum tectorum*, *Epilobium* fajok és az *Euphrasia rostkoviana* fenoloidjainak példáján. *Dr. Horváth Györgyi* és munkatársai (PTE Farmakognóziai Tanszék) növényi illóolajok mikrobiológiai vizsgálatáról számoltak be előadásukban. Ismertették az antimikrobiális tesztelés módszereit, különös tekintettel a bioautográfiára, és bemutatták 5 illóolajjal végzett összetétel- és antimikrobás hatásvizsgálatok eredményeit. *Dr. Zupkó István* (SZTE Gyógyszerhatástani és Biofarmáciai Intézet) a *Ruta graveolens* akridonvázis alkaloidjaival végzett farmakológiai vizsgálatok eredményeit ismertette. Az elő-

adásból megtudhattuk, hogy a szegedi „rutológus” csoport által a '70-es években izolált akridonok tumor-sejteken magas citosztatikus hatást mutatnak, apoptózist indukáló aktivitással rendelkeznek és hatékonyan gátolják a tumorsejtek gyógyszerrezisztenciáját *in vitro*, így értékes kiindulási szerkezetet jelenthetnek gyógyszerfejlesztések számára. A szerzők az előadást a 20 éve elhunyt *dr. Rózsa Zsuzsanna* egyetemi docens emlékének ajánlották.

A kávészünet utáni szekció üléseelnöke *dr. Kéry Ágnes* volt. Az első előadást *dr. Föglein Ferenc* a Biogreen Kft. igazgatója tartotta, aki egy originális hazai gyógynövény alapú termékfejlesztés néhány aspektusáról számolt be. Ismertette, hogy a lenmag csíráztatása során a trigliceridekből mono- és digliceridek képződnek, valamint jelentős mennyiségű zsírsav-metilészter jelenik meg a termékben. Tekintve, hogy a digliceridek a humán szervezetben sajátos módon metabolizálódnak és

A NOVÁK ISTVÁN HALLGATÓI PÁLYADÍJ JUTALMAZOTTJAI

A „Szegedi Gyógynövényiskola” létrehozójának, a Gyógynövény és Drogismereti Intézet első igazgatójának emlékére a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karán 1999-ben Novák István Alapítvány létesült. Az alapítvány pályadíjban részesíti a szegedi egyetem, vagy más magyar valamint a határainkon túl működő társegyetem hallgatóit, akik a gyógynövények, kábítószer, dependenciát okozó gyógyszerek kísérletes kutatása, a terápiás alkalmazások szakmai értelmezése témában pályamunkát dolgoznak ki, vagy színvonalas szakmai ismeretterjesztő anyagot készítenek. Novák István Hallgatói Pályadíjban ez idáig 36 egyetemi hallgató részesült, többségükben a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karának hallgatói, valamint a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem és a Corvinus Egyetem Kertészettudományi Karának néhány diákja. A Novák István Hallgatói Pályadíj jelenleg a Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítvány kezelésében áll.

A 2008. évben Novák István Hallgatói Pályadíjjal jutalmazták *Asztalos Brigitta*, *Lovász Norbert*, *Veres Adrienn* és *Vönekíné Sódar Andrea*, a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Kara végzős hallgatóinak alábbi pályamunkáit:

- *Asztalos Brigitta*: Az ibogain – egy ígéretes molekula a kábítószerfüggőség kezelésében (konzulens: dr. Nagy Gábor),
- *Lovász Norbert*: Nem szénhidráttípusú édes ízű természetes anyagok (konzulens: dr. Rédei Dóra),
- *Veres Adrienn*: A *Boswellia serrata* kémiaja és gyógyászati felhasználása (konzulens: dr. Hajdú Zsuzsanna),
- *Vönekíné Sódar Andrea*: Hazánkban honos vagy meghonosítható illóolajos *Salvia* fajok (konzulens: dr. Máthé Imre).

Vönekíné Sódar Andrea, aki kísérletes kutatási eredményeket bemutató pályamunkát készített, a díjat a Pécsen 2008. október 16-18-án megrendezett Gyógynövény Szimpóziumon vehette át és egyben előadás for-

A Novák István Pályadíj jutalmazottja: Vönekíné Sódar Andrea

májában ismertette eredményeit. *Asztalos Brigitta*, *Lovász Norbert*, *Veres Adrienn* részére a díjak átadására – a korábbi évek hagyományainak megfelelően – a Szent-Györgyi Napok rendezvénysorozat keretében került sor Szegeden 2008. november 14-én.

nem a zsírszövetekben rakódnak le, a csíráztatott lenmag termékekkel új gyógyhatású funkciókat, új terápiás alkalmazásokat lehet megcélozni. *Sulyok Edvárd* (SZTE Farmakognóziái Intézet) „Új biológiailag aktív vegyületek izolálása a hazai flóra *Euphorbia* fajaiból” c. előadása két kutatej faj (*E. pannonica* és *E. esula*) növénykémiai vizsgálatát, új természetes vegyületek kinyerését és szerkezet-meghatározását mutatta be. Az izolált diterpének a vizsgálatok szerint egér limfómasejtvonalon csökkentik a multidrog rezisztenciát, ezért a gyógyszerkutatás számára ígéretes molekuláknak tekinthetők. A szekció nagy érdeklődéssel várt záróelőadása a gyógyhatású készítmények gyógyszerre történő átminősítésének kérdésével foglalkozott. A téma ma különösen aktuális, ugyanis ismeretes, hogy a gyógyszernek nem minősülő gyógyhatású termék-kategória megszűnik. A 2005. évi XCV. törvény értelmében új engedélyeztetési eljárást nem lehet indítani és a jelenlegi termékek csak 2011 áprilisáig lehetnek forgalomban. Az Európai Unióban jelenleg érvényes

szabályozás szerint a növényi alapú gyógyhatású termékek ezután csak hagyományos növényi gyógyszerként vagy gyógyszerként hozhatók forgalomba. Az átminősítési eljárás mind Magyarországon, mind az EU más tagállamaiban sok problémát vet fel. *Dr. Blazics Gyula* (Pannonpharma) és *Bíróné dr. Sándor Zsuzsanna* (Országos Gyógyszerészeti Intézet) előadása a jogszabályi elvárásokat és az átminősítés szakmai szempontjait tekintette át. Az előadás után számos hozzászólás hangzott el és élénk vita következett, de a kérdéskör átfogó megtárgyalására az idő rövidsége miatt itt nem volt lehetőség. A részletes megbeszélés a szombati fórumon folytatódott.

A szimpóziium első napi programját a Hunyor Hotel éttermében rendezett kellemes hangulatú fogadás zárta.

A szimpóziium második napjának programja

A második nap első szekciójában, ahol az üléelnök *dr. Bernáth Jenő* volt, gyakorlati szempontból jelen-

tős témák szerepeltek. *Dr. Czigle Szilvia*, a pozsonyi Comenius Egyetem munkatársa Szlovákiában kapható *Ginkgo biloba* tartalmú gyógyszerek és étrend-kiegészítők hatóanyagtartalmát vizsgálta. A hidrolízis után nyert flavonoidok mennyiségét HPLC módszerrel határozta meg és ez alapján értékelte a termékeket. Több olyan étrend-kiegészítőt talált, amely alig vagy egyáltalán nem tartalmazta a páfrányfenyő hatóanyagait. Az egyik termék vizsgálatánál hamisításra utaló adatokról számolt be. *Sárosi Szilvia* (Corvinus Egyetem Gyógy- és Aromanövények Tanszék) gyógynövénytermesztési témájú előadásában két kerti kakukkfűfajta illóolaj-összetételét, nem illókomponenseit és összantioxidáns potenciálját értékelte. Azt találta, hogy nagyobb különbségek az illóolaj-felhalmazódásban mutatkoznak a két fajta között. Két gyűjtési időpontot összehasonlítva környezeti tényezők hatásának tulajdonítható, szignifikáns különbségeket mért. *Dr. Csopor Dezső* előadása egy internetes fórumokon népszerűsített és terjesztett gyógynövényről, a kecske-

**A poszterdiszkusszió
dr. Grynæus Tamás és
dr. Boris Gyöngyvér**

egy Magyarországon kifejlesztett és forgalomba hozott potencianövelő szerrel, a POTE-MIX tablettával foglalkozott. Ismertette a piacra kerülés „rögös” útját, a szer hatóanyagaira vonatkozó tudományos ismereteket és értékelte a jelenleg folyó reklámkampányt is az étrend-kiegészítő rendeleti korlátozások tükrében. Konklúzióként megállapíthattuk, hogy a szer esetén szabálytalanságokról, bizonyítékokat nélkülöző, túlzó ajánlásról van szó. A szekció utolsó előadásában dr. Garai János (POTE Kórélettani és Gerontológiai Intézet) a környezetszennyezésből származó, illetve a növényi eredetű ösztrogének hatásáról beszélt. Míg az előbbieket a szervezet számára veszélyesek, utóbbiak rendszeres fogyasztása előnyös a kardiovaszkuláris, daganatos és mozgásszervi betegségek prevenciójában. Előadásában említette az egyik leggazdagabb fitoösztrogén forrást a szóját, mely több Magyarországon forgalomban lévő készítménynek is komponense.

A szekcióülést követően a poszterdiszkusszióra került sor, a bemutatott 28 poszter fitokémiai, fitoanalitikai, biotechnológiai, gyógynövény-termesztési témákból és a fitoterápia területén végzett kutatásokból nyújtott válogatást. Nemcsak hazai egyetemek és kutatóhelyek munkatársai mutatták be eredményeiket, hanem a pozsonyi, marosvásárhelyi, nagyváradai és csíkkarcalvai kollégák kutatásairól is láthattunk posztereket.

A második nap esti társasági prog-

ramja egy villányi borkóstolás és társasvacsora volt. A résztvevők autóbusszal utaztak a villányi Oportó Étterembe, ahol Lelovits Tamás pincészetének borait kóstolhatták a háromfogásos vacsora közben. Az asztaltársaságoknál oldott hangulatú, kötetlen eszmecsere, baráti beszélgetések folytak.

A szimpózium harmadik napjának programja: gyógyszerek, gyógytermékek, étrend-kiegészítők

A harmadik nap programjában a gyógyszer-gyógytermék-étrend-kiegészítő termékkategóriák jelenlegi helyzetének és problémáinak megvitatása szerepelt. A fórum első előadásában dr. László-Bencsik Ábel „A kemotaxonómiától a fogyasztóvédelemig” c. előadásában szólt arról, hogy szükség lenne a gyógynövény alapú termékekben felhasználható növények listáját összeállítani (pozitív lista), és példákkal illusztrálva kiemelte a botanikai alapkutatások és a korrekt faj (taxon) azonosítás fontosságát. A következő előadás az étrend-kiegészítők szabályozásával foglalkozott, részletesen tárgyalta a 1924/2006/ EK Európai Parlamenti és Tanácsi Rendelet értelmében 2007. január 19-én Magyarországon is hatályossá vált élelmiszerekkel (beleértve az étrend-kiegészítőket) kapcsolatos egészségre vonatkozó állításokat. Mit állíthatunk a növényi hatóanyagokról az új szabályozás szerint? – A téma két megközelítést hallhattuk: dr. Horáczek Márta (OÉTI) a szakhatóság, dr. Horányi Tamás (Béres Gyógyszergyár Zrt.) pedig a gyártók és forgalmazók szemszögéből fogalmazta meg az igényeket és a követendő szempontokat. A program a továbbiakban némiképpen módosult, ugyanis az Egészségügyi Minisztérium munkatársai, dr. Héjja Mária a Gyógyszerészeti és Orvostechinikai Főosztály vezetője és helyettese Luxné dr. Gecső Éva is részt vettek és szót kértek a fórumon. Luxné dr. Gecső Éva ismertetőjében elmondta, hogy az új szabályozás szerinti tradicionális növényi gyógyszer termékkategória ez idáig sikertelen az EU szinte minden tagállamában, de ezekben a napokban lehetőség van a jogi szabályozás véleményezésére, javasla-

tok megfogalmazására. Az egészségügyi tárca törekedni szeretne egységes magyar álláspont kialakítására. A fórumon ezt követően számos hozzászólás hangzott el a gyártók és forgalmazók, a szakhatóságok és az egyetemi kutatók részéről. Dr. Szendrei Kálmán professzor hozzászólásában részletesen kifejtette, hogy kedvezőbb, a magyar sajátosságokat jobban figyelembe vevő szabályozási környezetre és határozott érdekképviseletre van szükség. Elhangzott, hogy komoly problémát jelent ma az, hogy a gyártók nem képesek szándékuk ellenére sem teljesíteni a gyógyszer engedélyezési eljárás során támasztott magas szintű követelményeket, és nem is motiváltak abban, hogy költséges gyógyszereszköz engedélyezést folytassanak le a lényegesen egyszerűbb étrend-kiegészítő notifikációs (egyszerű bejegyzési) eljárás helyett. (Itt szeretném megjegyezni, hogy a vita-fórumot követően 2008. október 20-án az EüM Gyógyszerészeti Főosztálytól a szakosztály felkérését kapott a tradicionális növényi gyógyszer szabályozás hazai és európai végrehajtásával kapcsolatos észrevételek és a szakmai vélemény összegzésére. A szakosztályi állásfoglalás megfogalmazására, az ajánlások összegzésére dr. Szendrei Kálmánt kértük fel, az általa elkészített anyagot október 28-án a szakosztály a tárcának megküldte.)

A szimpózium szervezői ezúton is köszönetüket fejezik ki a kiállító és támogató cégeknek az anyagi támogatásért, valamint a Nemzeti Kutatási Technológiai Hivatal által Mecénatúra pályázat (MEC-MGYT GYNS) keretében nyújtott támogatásért. Köszönjük Hollósvölgyi Béla siklósi gyógyszerész villányi program megszervezéséhez nyújtott segítségét, és hálás köszönetet mondunk dr. Erdei Otília tudományos rendezvényi főtitkárhelyettesnek, Viskár Katalinnak, az MGYT Titkársága munkatársának és dr. Hajdú Zsuzsanna szakosztálytitkárnak a gondos és körültekintő szervezőmunkáért.

A szimpózium előadás-összefoglalói a Gyógyszerészet novemberi számának supplementumaként jelentek meg.

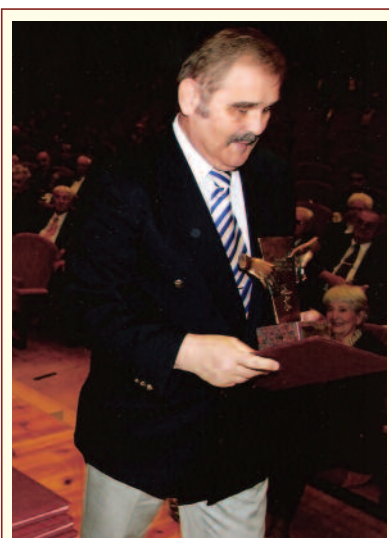
Dr. Hohmann Judit

PROF. DR. ERŐS ISTVÁN ÉLETMŰ-DÍJ KITÜNTETÉSÉBEN RÉSZESÜLT A SZEGEDI EGYETEMEN

Szegeden 2008. november 14-én a Szegedi Tudományegyetem Orvostudományi, Gyógyszerésztudományi és Fogorvostudományi Karának XV. Szent-Györgyi Napok elnevezésű közös rendezvényének keretei között került sor a Szegedi Gyógyszerészképzés Fejlesztéséért Alapítvány kuratóriuma által 2006-ban alapított életműdíj ez évi kitüntetésének átadására. A díjat a kuratórium döntése értelmében *prof. dr. Erős István* vehette át oktató- és kutatómunkájáért, tanszékvezetői és dékáni működésének eredményeiért. Az alapítványi szabályzat szerint a díj a szegedi gyógyszerészképzés érdekében kifejtett kiemelkedő tevékenységet végző személy számára adományozható. A díjazásra kétfévente kerül sor. Az átadáskor a következő laudáció hangzott el.

„Erős István 1965 óta dolgozik karonkon. Rövid gyógyszerári tevékenységet leszámítva ez az első és egyetlen munkahelye. Nagy kihívás röviden összefoglalni ennek a gazdag és közel sem befejezett életpályának a legfontosabb mozzanatait, ennek ellenére megkísérlem: A szakterületét képező gyógyszer-technológiát fő tárgynak tekintette a szakmai tárgyak közül, és nagyon meg tudta szeretetni a hallgatókkal. Oktatói pályafutása során eddig 52 tudományos diákkörös hallgatója volt, akik sikerrel szerepeltek a helyi és országos konferenciákon. Egy hallgatója *Pro Scientia* aranyérmet nyert, 5 diákkörös hallgatója *Apáthy István* emlékérem kitüntetésben részesült. 55 hallgató készített eddig irányítása alatt diplomamunkát. Diákköri témavezetői munkásságáért a karon elsőként kapta meg a „*Mestertanár*” kitüntetést az oktatási minisztertől. A hallgatók 2007-ben neki ítelték a „*Legjobb előadó*” kitüntető címet. A hallgatók tiszteletét és elismerését bizonyítja az a tény is, hogy kötelezően és szabadon választható kurzusait 70-80 hallgató látogatja rendszeresen.

Tudományos munkásságát fémjelzik a következő adatok. Eddig 840 publikációja jelent meg: 7 könyv, 314 zömmel angol nyelvű tudományos dolgozat, 200 teljes szövegű előadás-kivonat és 256 előadása hangzott el nemzetközi és országos

**Prof. dr. Erős István
a díj átvétele után**

konferenciákon. 2 szabadalom társ tulajdonosa, 48 ipari kutatási-fejlesztési munkában vett részt, illetve irányította ezeket. Összesített impakt faktora: 125; munkáira kapott független hivatkozások száma: 235.

A tudományos minősítés átszervezésekor kidolgozta a „*Gyógyszer-technológia: új gyógyszerformák előállítása és vizsgálata*” c. Ph.D. programot, melyet a MAB 1994-ben akkreditált. Ez a kar második akkreditált programja volt, amely része lett a kar doktori iskolája programjának. Eddig 12 Ph.D. hallgatója szerzett fokozatot irányítása alatt, további 5 hallgató védés előtt áll, ezek közül 3 szervezett képzésen kívüli doktoráns.

Tanszékvezetői megbízása alatt munkatársaival korszerűsítette a gyakorlati oktatást és teljesen átdolgozta az elméleti előadások tematikáját. Pályázatokból és a gyógyszeripar támogatásával közel 90 millió Ft-ot fordított az intézet korszerűsítésére, fejlesztésére. Számos nagy értékű műszer került az intézetbe tanszékvezetése 10 éve alatt és számos új kutatási témát kezdeményezett.

Kari szintű tevékenységei közül megemlítenéd, hogy elsőként volt a karon, aki szorgalmazta és alkalmazta az objektív tudásszint-mérést, a teszt jellegű vizsgákat. A kar iránti elkötelezettségét jelzi, hogy jelen alapítvány alapító kuratóriumi tagjaként 1992 óta adományok szerzésével és azok szükségletek szerinti allokációjával támogatja a kart.

Dékáni megbízásának ideje alatt folytatta hivatalt elődje, *Stájer Géza* professzor fejlesztési munkáját. Az épület alagsorában szemináriumi helyiséget és számítógépes kabinetet hozott létre. Két új tanszék kezdte meg működését ebben a periódusban, a Gyógyszer-analitikai Intézet és a Klinikai Gyógyszerészeti Intézet. Ekkor készült el a kari épület tetőtérnek beépítési terve, melyet azonban már utóda, *Falkay György* professzor valósított meg.

Tevékeny részt vállalt az új típusú szakgyógyszerész-képzés kidolgozásában, megalakulása óta tagja az ESZTT-nek. Megszervezte a karon a *Szakképzési és Továbbképzési Tagozatot*, melynek 2007-ig vezetője volt. 2002 és 2006 között 212 gyógyszerész szerzett szakgyógyszerészi minősítést 13 szakirányból.

Fontos megemlíteni, hogy dékán-sága idején az FTT javaslatára a gyógyszerészképzés normatíváját az 1. finanszírozási kategóriából a 2. kategóriába helyezték, ami a kar számára több mint 30%-os költségvetési veszteséget okozott. Erős dékánnak – kiterjedt lobbitevékenység eredményeként és a szakmai szervezetek támogatásával – sikerült az elvesztett támogatást visszaszerezni és a gyógyszerészképzést ismét az 1. finanszírozási csoportba helyezettetni.

Szakmai közéleti feladatai közül is említsünk meg néhányat: két cikluson keresztül volt a Magyar Gyógyszerész Kamara elnökségi tagja; a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaságban megyei titkár majd elnök volt; 2004-től országos tudományos és továbbképzési alelnök, 2006-2008 között a Társaság elnöke.

Tevékenysége elismeréseként az egészségügyi miniszter 1990-ben Kiváló Gyógyszerész címet adományozott; a Magángyógyszerészek Országos Szövetsége a Gyógyszerészetért Életműdíjjal tüntette ki; a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Szebellédy László és Hintz György Emlékéremmel ismerte el. A Magyar Köztársaság Tiszti-keresztje és Bathyánszky-Strattmann László Emlékérem birtokosa.

A díjat *dr. Csóka Ildikó* az Alapítvány Kuratóriumának elnöke adta át.

(-)

DIES ACADEMICUS A SEMMELWEIS EGYETEMEN

Kiss Dorottya kitüntetéses doktorrá avatása

A Semmelweis Egyetem Nagyvárad téri Elméleti Tömbjében november 8-án délelőtt nagyon sokan ünnepségre gyülekeztek, megtelt a nagyterem fiatalokkal, oktatókkal, családtagokkal. A szenátus az egyetem fennállásának 239. évfordulójára emlékezett. Az egyetem vezető tisztségviselői a „Gaudeamus igitur” hangjaira vonultak be, majd a Himnusz eléneklése után *Dr. Tulassay Tivadar* rektor köszöntötte vendégeket, közöttük különös tisztelettel *dr. Sólyom László* köztársasági elnököt, valamint *Horváth Tamást* az MGYK elnökét, *dr. Sótornyai Péter* rector emeritust, *dr. Kapronczay Károlyt*, a Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár címzetes főigazgatóját. Az ünnepi ülés programját a címzetes egyetemi tanári, docensi, az egyetemi magántanári, a mesteroktatói, a kiváló Ph. D. oktatói és alapítványi díjak átadása, illetve a Ph. D. fokozatú doktorok avatása képezte.

Az ülés első napirendi pontja a Ph. D. doktorok avatása volt. *Dr. Szél Ágoston* a Doktori Tanács elnöke bejelentette, hogy az idén 135 jelölt fejezte be doktori munkáját, közülük egy doktorjelölt *Kiss Dorottya* kutatófejlesztő gyógyszerészt kitüntetéssel, 116 főt summa cum laude, 19 főt cum laude minősítéssel avatnak doktorrá.

A doktorjelöltek esküjének elhangzása után először *Kiss Dorottya* kitüntetéses doktorrá avatására került sor. A fiatal kitűnőség eredményeit *dr. Szél Ágoston* az alábbi meleg szavakkal méltatta:

„Ma *Kiss Dorottya*át avatjuk doktorrá „Promotio sub auspiciis praesidentis Rei Publicae” kitüntetéssel. *Kiss Dorottya* valamennyi érdemjegye jeles vagy kitűnő. Ez mintegy félszáz középiskolai jegyet, még több egyetemi vizsgát, a doktori szigorlatot és a doktori védés eredményét jelenti. Tisztelettel adózunk e teljesítmény előtt, amelyet azzal is kifejezünk, hogy jelöltünk hamarosan a köztársasági elnök úr kezéből veheti át a Magyar Köztársaság címerével ellátott aranygyűrűt.

Kiss Dorottya középiskolai tanulmányait a szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskolában vé-

gezte, 1998-ban érettségizett. Ugyanabban az évben felvételt nyert Gyógyszerésztudományi Karunkra. Tanulmányi versenyeken többször szerepelt eredményesen, köztársasági ösztöndíjat is nyert. Többször részesült a Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány és a Rectori Pályázat első díjában.

Oklevelének megszerzése után, az Egyetemi Gyógyszertár Gyógyszerügyi Szervezési Intézet Infúziós Laboratóriumában helyezkedett el rezidensként. Részt vett a parenterális tápoldat-keverékek vizsgálatával kapcsolatos tudományos munkában. 2004-től a Semmelweis Egyetem Gyógyszertudományi Doktori Iskola hallgatója, ahol *dr. Zelkó Romána* témavezetésével hatóanyag-leadó rendszerek fejlesztésével foglalkozott. Ebből a munkájából számos nemzetközi és magyar nyelvű közlemény született, amelyek összesített impakt faktora 14. Könyvfejezet és egyetemi jegyzet társszerzője is. A Clauder Ottó Emlékversenyen különdíjat és I. helyezést; a Rozsnyay Mátyás Emlékversenyen V. helyezést, a Dr. Mozsonyi Sándor Alapítvány pályázatán több ízben I. helyezést ért el. A Ph. D. Tudományos Napok rendezvényén EGIS-küldöndijben részesült. Gyógyszertechnológiai fejlesztői munkája kapcsán két szabadalmi beadványban is szerepel feltalálóként.

Magyar és angol nyelven tart gyógyszerügyi szervezéstan és klinikai gyógyszerészet gyakorlatokat. Vezetésével három szakdolgozat került megvédésre. Gyógyszer-technológia szakirányban szakvizsgát tett, jelenleg kutató-fejlesztőként a Richter Geodeon Gyógyszergyár Gyógyszer-technológiai Osztályán dolgozik. Tagja a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Ipari Szervezetének és a Fiatal Gyógyszerészek Klubjának.

Az avatás előtt útravalóul és további biztatásként *Móricz Zsigmond* aforizmáját szeretném figyelmébe ajánlani: „Az ember nem tanul bölcsességet a legbölcsőbb embertől és a legokosabb könyvből sem. Az ember csak a saját élményeiből szerez bölcsességet.”

Ezután a fiatal szakembert *dr. Tulassay Tivadar* rektor és *dr. Szél Ágoston* elnök doktorrá fogadta, és *dr. Kiss*

Dorottya Sólyom László elnöktől vette át a Magyar Köztársaság címerével ékesített aranygyűrűt. Az avatást követően a Doktori Tanács elnöke ünnepi beszédében kiemelte a fiatal doktoroknak az önálló kutatómunkához való jogát. Reményét fejezte ki, hogy további munkásságukat egyetemünkön fogják kifejteni, így gazdagítva a tudományos utánpótlást. Majd beszédét így folytatta: „Az elmúlt években Önök mintegy 300 impakt faktort termeltek tudományos közleményeikkel, amelyeken ott van a Semmelweis Egyetem neve. Emellett doktorandusként tevékenyen részt vettek egyetemünk graduális képzésében, és egyetemi oktatóként sok száz gyakorlatot tartottak hallgatóinknak. Tanítványaik sikerei pedig nemcsak a Semmelweis Egyetem, hanem az Önök oktató képességét is dicsérik. Mindezt a doktorandusi szerződés keretében jelképes összegért tették.”

Az idén a „Kiváló Ph. D. oktató” igen megtisztelő kitüntetést hárman vehették át: *dr. Bagdy György* egyetemi docens a Gyógyszerésztudományi Kar Gyógyszerhatástani Intézet igazgatója, a Mentális Egészségtudományok és a Szentágothai János Idegtudományok Doktori Iskola oktatója, *dr. Gergely Péter* egyetemi tanár a Molekuláris Orvostudományok Doktori Iskola oktatója és *dr. Tihanyi József* egyetemi tanár, a Sporttudományok Doktori iskola oktatója. Mindhárom kiváló oktató több évtizeden át eredményesen készítette fel az érdeklődő, tehetséges fiatalokat a kutatói pályára.

A fiatalon, tragikus körülmények között elhunyt *dr. Farkas Zsolt* emlékére létrehozott „Veritas et Virtus Alapítvány” díjait *Lazáry Judit* és *Ludányi Anikó* Ph.D. hallgatók nyerték el. Az idén címzetes egyetemi tanári címet hárman, docensit hatan, magántanárít és mesteroktatóit négyen vehették át. Végezetül a Dr. Gener-sich Antal Alapítvány díjainak átadására került sor.

Az ünnepi szenátusi ülést a Szózat hangjaival zártuk be. Jó volt érzékel-nünk, hogy egy szép, emelkedett ünnepség emlékével távoztak a résztvevők.

Dr. Stampf György

A SEMMELWEIS EGYETEM ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR ELMÉLETI ORVOSTUDOMÁNYI KÖZPONTJÁNAK AVATÁSA

A címben jelzett ünnepi eseményre november 6-án került sor. Az ünnepen megjelent *dr. Hiller István* oktatási és kulturális miniszter, *dr. Manherz Károly* felsőoktatási és tudományos szakállamtitkár, *dr. Németh Tamás* az MTA főtitkára, *dr. Csépa Valéria* az MTA főtitkárhelyettese, *dr. Magyar Bálint* volt kultuszminiszter, *dr. Gegesy Ferenc* polgármester a Ferencvárosi Önkormányzattól, *Horváth Tamás* az MGYK elnöke, *dr. Freund Tamás* a Kísérleti Orvostudományi Kutatóintézet igazgatója, *dr. Rudas Imre* a Magyar Rektori Konferencia elnöke, *dr. Mészáros Tamás* a Corvinus Egyetem rektora, *dr. Hantos Pál* kancellár a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemről, *dr. Bazsa György* a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottság elnöke, *König Frigyes* a Magyar Képzőművészeti Egyetem rektora, *Noll Tamás* az épület tervezője és *Csavarga Rózsa* belsőépítész.

A Tűzoltó utca 37-47. szám alatt felépült Elméleti Orvostudományi Központ öt elméleti intézetnek ad otthont, nevezetesen a Biofizikai és Sugárbiológiai, az Élettani, a Klinikai Kísérleti Kutató- és Humán Élettani, az Orvosi Biokémiai és az Orvos Vegytani, Molekuláris Biológiai és Patobiokémiai Intézetnek. A központban a korábbi Puskin Tömb és a Külső Klinikai Tömb elméleti intézetei nyertek elhelyezést. A Gyógyszerstudományi Kar hallgatói ide foglalkozni biofizika és élettan előadásokra és gyakorlatokra.

A hatalmas épületegyüttes 27 000 négyzetméteren a kutatást biztosító laboratóriumok és dolgozószobák

9600 m²-t tesznek ki. A 3000 m² oktatási területen 25 hallgatói labor található és öt előadóterem (egy 300 fős, két 180 fős és két 80 fős), valamint hét szemináriumterem. Ezen túl a központi adminisztráció irodái, egy sportkomplexum (400 m²), egy étterem, hatalmas, elegáns aula, zsi-bongó és karzat (2600 m²), valamint a kutatást szolgáló modern SPF-ál-latház (400 m²) része az épületnek.

A PPP (Public-Private Partnership, azaz a köz- és magánszféra partner-sége) program keretében az Arcadom Zrt. csoport tagjaként létrehozott SE CAMPUS projektársaság finanszírozásában, 2007-ben megkezdődött építkezés 2008 szeptemberében fejeződött be. Építési költsége 7,5 milliárd forintot tett ki, amelyet húsz év alatt kell visszafizetni, évi egy milliárd forintot kitevő tőke- és kamattörlesztésként. Az éves bérleti díj felét az Oktatási Minisztérium állja.

Az avató ünnepségen *dr. Tulas-say Tivadar* rektor arról beszélt, hogy a Semmelweis Egyetem ezzel az impozáns létesítménnyel, a Fogorvostudományi Kar másfél évvel ezelőtt átadott épületével, a készülő 900 férőhelyes kollégiummal nagyon jó „termést” mondhat magáénak. *Hiller István* miniszter a magyar felsőoktatás újabb büszkeségének nevezte az Elméleti Központot, ahol hallgatóinkat megfelelően felkészíthetjük hivatásuk magas szintű gyakorlására. Szükség van a színvonalas oktatásra, a kultúra támogatására és az innováció támogatására. Az oktatás fejlesztésére érdemes komoly anyagi erőfeszítéseket ten-

ni. *Gegesi Ferenc* polgármester visszaemlékezett a IX. kerület igen jelentős elmaradottságára, amit napjainkra sikerült jelentősen fel-számolni. Az Egyetem Elméleti Orvostudományi Központjának megvalósításához a kerület az építési területtel jelentős segítséget tudott nyújtani, és őszinte örömét fejezte ki a beruházás megvalósításáért. Nemsokára a környék házait is fel-újítják. *Sokorai István* az Arcadom Zrt. vezérigazgatója szerint a Művészetek Palotája építkezésének tapasztalatait hasznosították, így sikerülhetett az igen feszes határidők betartása. *Karádi István* az ÁOK dékánja egy nagy álom megvalósulásának nevezte az építményt, *Kopper László* korábbi rektorhelyettes, aki-nek a vezetésével készült el az egyetem intézményfejlesztési terve, most osztozott a többiek boldogsá-gában.

Az Elméleti Orvostudományi Központ díszes feliratának tábláját *Tulassay Tivadar* rektor és *Sokorai István* vezérigazgató leplezte le. A rektor emléklakettet adott át többeknek, ezt követően csoportokba rendeződve az épület megtekintésére került sor. Az előadótermek pompásak és a legkorszerűbb vetítési és hangosítási technikával vannak felszerelve. A kialakított téli kertek a természet üde zöldjével nyújtanak kellemes felfrissülést. A gyakorló helyiségek jól tagoltak, a munkaasztalok kényelmesek, elegánsak. A zsi-bongó és a karzat egyszerre nagy tömegek befogadását és kulturált elhelyezését teszi lehetővé.

Dr. Stampf György

BESZÁMOLÓ A FIP 68. VILÁGKONGRESSZUSÁRÓL

„A FIP MINDENKOR KÉSZEN ÁLL A PÁRBESZÉDRE A GYÓGYSZERÉSZEK ÉRDEKÉBEN”

A FIP 68. Világkongresszusának 2008. augusztus 29. és szeptember 4. között a svájci Basel adott otthont. A konferencia mottója: „A gyógyszerési gyakorlat új alapokra helyezése a változó világunkban!(!)”. A Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság képviselőiben a kongresszuson *prof. dr. Vincze Zoltán* tiszteletbeli elnök, volt FIP alelnök, *dr. Márkus Sarolta* (council-tag) és *Szalay Anna-mária* vett részt.

A FIP kongresszusok történetében kiemelkedő számú résztvevő érkezett a világ 120 országából: 3000 regisztrált gyógyszerész, gyógyszerészeti tudományokkal foglalkozó szakember, akadémikus, egyetemi hallgató és a sajtó munkatársai vettek részt – az élénk hozzászólásokkal tarkított – plenáris előadásokon, szekcióüléseken, workshop-okban és a poszter-szekciókban. Az augusztus 31-én tartott megnyitón köszöntőt mondott *Pascal Couche-pin* a Svájci Államszövetség elnöke is, aki az államelnöki teendők mellett kormánya egészségügyi, oktatási és kulturális tárcáit is vezeti, korábban pedig sikeres gazdasági miniszter is volt. Beszédében üdvözlte a gyógyszerészek aktív szerepvállalását az egészségügy és a népegészségügyi problémák területén.

Megnyitó és Kamal Midha FIP elnök köszöntője

Dr. Kamal Midha a FIP elnöke megnyitó beszédében a 2020-ig tervezett „Jövőképet”, a „Missziós nyilatkozatot” és a „Stratégiai tervet” vázolta. Az előző FIP Kongresszuson (Pekingben) már megfogalmazásra került a három fő prioritás, melynek a jövőben vezérelnie, motiválnia kell a gyógyszerészeket:

1. Magas minőségi szintet kell elérni a gyógyszerésképzésben és a mindennapi gyógyszerési gyakorlatban;
2. Fontos az egészségmegőrzés terén végzett gyógyszerési gondozás, mint szolgáltatás bővítése; a humán erőforrás-adottságok minél tökéletesebb kiaknázása mellett;
3. Elengedhetetlen a gyógyszerészek és a gyógyszerészeti tudományok

szakembereinek további szerepvállalása, összefogása a népegészségügy, a GPP, valamint a betegbiztonság területén.

Ezeket a prioritásokat ki kell egészíteni az alábbiakkal:

- a gyógyszerári szolgáltatások színvonalának fejlesztése, új irányelvek kidolgozása;
- a szakképzés területén további protokollok megteremtése;
- a fejlődő országoknak nyújtandó szakmai (elméleti és gyakorlati) segítség;
- a „brain-drain” azaz az „agyelszívás” helyett a „brain-gain” filozófiája nyerjen teret, tehát minden ország igyekezzon megtartani a ki képzett, „kiművelt emberfőket”, a szakembereit;
- a tudomány és a napi gyakorlat kerüljön egymással szorosabb kapcsolatba;
- az egészség, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés alapvető jogként legyen biztosítva az egész világon.

A világ egészségügyét befolyásoló külső és belső tényezők között meghatározó, hogy az egészségügyben is egyre inkább megfigyelhetők a globalizációs folyamatok, az ellátások beteg-központúvá válnak és az egyes országok egészségügyi ellátási színvonalában mutatkozó különbség (szakadék) sürgős megoldást igényel.

A FIP küldetésének megvalósításához szükség van a gyógyszerári gyakorlat és a gyógyszerészeti tudományok fejlesztésére, továbbá erősíteni kell a FIP szerepét a gyógyszerési elméleti és gyakorlati oktatás megújításában. E lépések véghezviteléhez fontos a konstruktív partnerség kialakítása, a FIP ismertségének növelése és a kommunikáció fejlesztése. A FIP mindenkor készen áll a párbeszédre a gyógyszerészek érdekében.

A Megnyitón adták át a FIP kitüntetések. Az André Bédard-díjat 2008-ban az amerikai *dr. Albert*

Weltheimer nyerte el. Elkötelezett a helyes gyógyszerári gyakorlat, a népegészségügy, a gyógyszerügyi szervezés és a farmakoökonomia területén. Évekig volt a FIP egyik alelnöke, az USP szerkesztő bizottságának tagja; 25 könyv és 374 cikk szerzője. A FIP iránti elkötelezett szolgálataért az amerikai *Michael Rouse* vehetett át kitüntetést, aki a fejlődő országok gyógyszerészetének aktív képviselője; jelenleg Zimbabwét képviseli a tanácsban. Évekig vezette a FIP Oktatási és Tudományos Bizottságát; melynek elsődleges feladata a fejlődő országok gyógyszerészetének segítése. A Tudományos díjat az ausztrál származású *dr. Jennifer Dressman* vehette át, aki jelenleg a frankfurti Goethe Egyetem Gyógyszertechnológiai Tanszékét vezeti és számos rangos lap szerkesztő bizottságának tagja. A FIP Életműdíjasa idén az indiai *dr. H. L. Bhalla* professzor lett, aki több indiai egyetem oktatója volt, az Indiai Gyógyszerész Szövetség elnöki tisztjét töltötte be évekig. Több nemzetközi konferencia házigazdája, a gyógyszertechnológia területén kimagasló oktatási, kutatási tevékenysége egyben iskolateremtő is volt hazájában. A FIP dicséret elismerésében 6 kolléga részesült.

A szakmai programról

A kongresszus hat tartalmas szakmai napja sokféle, párhuzamosan zajló szekció-ülésből állt, a gyógyszerészet teljes vertikumát lefedve. Így – a teljesség igénye nélkül – volt ipari, kórházi, hatósági, történeti, gyakorlati gyógyszerési szekció, klinikai biológiai szekció. Szó volt a XXI. századi jövőképről, az országok közötti együttműködés lehetőségeiről, a gyermekgyógyászati készítmények előállításáról. Volt AIDS szimpózium és ülésezett a Gyógyszerészhallgatók Nemzetközi Szövetsége (IPSF) is. Az oktatók az életen át tartó képzésről értekeztek, a gyógyszerári gyakorlat kérdései között a betegekkel kialakítandó partneri kapcsolat volt az egyik fő téma. Volt szó a kompetenciákról és az oktatási reformról, a gyógyszermonitorozás kérdéseiről, az egyenértékűség vizs-

Magyarország képviseletében prof. dr. Vincze Zoltán, dr. Márkus Sarolta, dr. Samu Antal (MOSZ) és Szalay Annamária MSc.

gálatáról. A gyógyszerári informatikai szekcióban a gyógyszeres terápia dokumentálása volt a fő téma és az együttműködés lehetőségeinek informatikai biztosítása az orvosok, gyógyszerészek és a betegek között. A közforgalmú gyógyszerellátás szekció fontosabb tématerületei az alábbiak voltak:

- Változás-menedzsment a gyógyszerárakban – azaz miképpen tudnak a közforgalmú gyógyszerárak alkalmazkodni a változó világhoz?
- Az európai gyógyszerárak helyzetében bekövetkező változások megítélése.
- A technológiai fejlesztések és a gyógyítás kapcsolata.
- Információ-technológiai megoldások a gyógyszerári gyakorlatban.
- Az együttműködés aspektusai klinikai biológusok, orvosok és gyógyszerészek között, a betegek érdekében.
- Közforgalmú gyógyszerárak: üzlet vagy egészségügy?
- Gyógyszer-információ.
- Minőségbiztosítás.
- Farmakoökonómia.

A gyógyszerári minőségbiztosítás témakörét külön szekcióban tárgyalták. Az európai helyzetkép alapján kitűnt, hogy teljes körű minőségbiztosítási rendszerekkel még a nyugat-európai gyógyszerárak sem rendelkeznek; az ajánlások a működés egyes részterületeire szólnak.

A közforgalmú gyógyszerárak helyzetével foglalkozó szekcióülése-

ken hallottakból a változás-menedzsmentről és az európai gyógyszerárak helyzetének elemzéséről részletesebben is beszámolok.

Változás-menedzsment

Sokfajta modell létezik a változás-menedzsment megvalósítására, és bármelyiket is választjuk, a gyógyszerári átalakításának sikeressége az egyes embereken és a belőlük felépülő szervezeti egységeken egyaránt múlik. A helyes kommunikációnak nagy szerepe van: a jövőképet és a végrehajtáshoz szükséges teendőket (változás) a vezetésnek egyaránt kommunikálni kell. A vezetés által megfogalmazott jövőképpel azonosulnia kell a teljes kollektívának. A változás-menedzsment gyógyszerári szintjén a megvalósítás kritikus elemeiként tartják számon:

- a tervezést és a célok megfogalmazását,
- a gyógyszerári „team” elkötelezettségét,
- a kollektíva felkészültségét, „aktivitását”,
- a betegek/vásárlók igényeinek felmérését,
- a gyógyszerári külső megjelenését,
- a támogatói kör (hálózat) kiépítését,
- a pénzügyi elemzést, a szolgáltatás bevezethetősége és folyamatos fenntartása érdekében,
- a háziorvosokkal kialakított viszonyt.

Bármilyen változást szeretnénk el-

érni, az alapokat is meg kell változtatnunk ahhoz, hogy széleskörű és fenntartható eredményhez jussunk és elérjük a magunk és szervezetünk elé kitűzött célt.

A gyógyszerárak helyzete, jövője – Európai körkép

Sok kollégát vonzott a házigazda ország, Svájc és a svájci gyógyszerészet helyzetének bemutatása. Marcel Mesnil a Svájci Gyógyszerész Szövetség főtitkára előadásában országa egészségügyi rendszerét az Európai Unióban „átlagos” szolidaritási elven alapuló és az USA üzleti alapon nyugvó rendszerének „olvasztótégelyeként” ábrázolta. Svájc 26 kantonból áll, kantononként saját egészségüggyel, népegészségügyi programmal és jogszabályokkal; bár a szövetségi kormányzat és hatóságok többségét és a szövetségi törvényeket is figyelembe veszik. 80 biztosító társaság működik a köz- és magánfinanszírozás elegyeként. A gyógyszeripar domináns szektor, nagy befolyással bírnak a döntéshozókra és a döntési mechanizmusra. Teljes a gyógyszerpiac liberalizációja, növekszik a patikaláncok száma, szerepe. Erős a deregulációs trend: a gyógyszerek patikán kívül gyógynövényboltokban, szupermarketekben, benzinkutaknál is forgalmazhatók. A fogyasztói szokások („Wellness”, „Quality of Life”, „Anti-Ageing”, természetgyógyászat, internetes kereskedelem) változóban vannak és korunk új igényeit jelzik. A kitörés lehetőségét a gyógyszerészi gondozás fejlesztése jelenti. A beteg szemszögéből objektív és hiteles expedíálásra, a költség-hatékonyságra, a generikus helyettesítésre figyelni kell.

A gyógyszerpiac az Európai Unión belül sokkal árnyaltabb képet mutat, mint azt 2006-ban a magyar gyógyszerészetet hátrányosan érintő törvények előkészítésénél mondták. Számos ország kormánya, parlamentje ugyanis a jogharmonizációt a gyógyszerpiac liberalizációjára eddig nem, vagy csak részlegesen alkalmazta, védve ezzel a saját gyógyszer-kiskereskedelmét a láncolatoktól és féltve a szakma történelmét, hagyományait; jogi és gazdasági szempontból.

John Chave a PGEU azaz az Európai Unió Gyógyszerészeti Szakcsö-

Basel történelmi városrésze; a Rajna folyó mentén

portjának főtítkára elmondta, hogy az Európai Unió által alkotott törvényeket a 27 tagállamban el kell fogadni, alkalmazni. Az EU joggyakorlata, jogalkalmazása precedens értékűvé válik a tagállamokban is. Saját bíróságot hozott létre az Európai Unió Luxembourg székhellyel. A tagállamok összessége EU-s belső piacot alkot, vámhatárok nélkül. Kikötötték a személyek, a termékek, a tőke és a szolgáltatások szabad áramlását. Azon országokkal szemben, akik ezen szabadságjogoknak gátat szabnak, az Európai Bíróság fellép, mivel

ellentétes az EU szellemével. Kivételt képez azonban minden olyan eset, amikor az egyes országokban közérdek fűződik az eltérő nemzeti szabályozáshoz. Valószínűleg ennek szellemében cselekedett több EU-tagállam akkor, amikor a gyógyszerpiacot érintő liberalizációs törekvéseket – eddig – meggátolta. Jelenleg az országok kb. 50%-a törvénnyel védi a gyógyszertár-tulajdonlást és 60%-ban szigorú feltételekhez kötik a gyógyszertár-alapítást is.

A konferencia ideje alatt, 2008. szeptember 3-án kezdődött az Európai

pai Unió Bíróságán Olaszország, Spanyolország, Ausztria és Franciaország meghallgatásával (korábban Németország) az a várhatóan precedens értékű per; melyben a gyógyszerárak tulajdonlásával és az alapítási korlátok fenntartásának kérdésével foglalkoznak.

Az előadást követő konzultáció során kitűnt, hogy azokban az országokban, ahol a korlátozó törvényeket megtartották, bármennyig húzódik is az ellenük indított per, idő-haladékat biztosan nyernek az ottani gyógyszerészek! A hallottak alapján úgy vélem, az eddig zömében családi patikákon nyugvó magyar közforgalmú gyógyszerellátás fennmaradásának érdekében szakmai szervezetünknek erőteljesebb együttműködésre van szüksége az említett országok, elsőként a szomszédos Ausztria, ezen túlmenően Olaszország, Németország stb. gyógyszerészeivel! Záró gondolatként hadd idézzem a kongresszus egyik előadásán hallott közmondást: „If You want to go fast, go alone; If You want to go far, go together!” azaz „Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül, de ha messzire akarsz jutni, válassz útitársat!”

Szalay Annamária MSc

HÍREK SZEGEDRŐL

Ismét a világ legjobb egyetemei között az SZTE

A shanghai-i *Jiao Tong University* által – Nobel- és Fields-díjas tudósok véleménye alapján – publikált nemzetközi rangsorban két magyar egyetem, az ELTE és az SZTE, ismét bekerült a világ 500 legjobb egyeteme közé, ami a Szegedi Tudományegyetem esetében a 303-401. helyet, ill. az európai listán a 125-168. pozíciót jelenti. A világ első egyeteme továbbra is az amerikai Harvard, Európában legjobb a negyedik helyre került angol cambridge-i universitas. A minősítés alapja a nagy presztízsű folyóiratokban megjelent publikációk száma és azok idézettsége (*Dél-magyarország*, 2008. október 28.).

Neten rendelhető a hamis Viagra

„A határon csak véletlenül szúrják ki az illegális gyógyszert” alcímmel

nagy cikk jelent meg gyógyszerek román és szerb határon folyó csempészéséről. A napokban mintegy 50 millió Ft értékben 200 doboz, Pakisztánból származó ampullát és tablettát foglaltak le; előbbieket hamisítványok, a tablettákat nem törzskönyvezték. Bár az ilyen „fogás” véletlenszerű és nem gyakori, ez nem jelenti azt, hogy Csongrád megyén keresztül nem jut be több csempészt gyógyszer az országba és az Unióba. Másrészt e szerekben – szerencsés esetben – nincs hatóanyag, kevésbé szerencsésben esetleg egészségkárosodást okozhatnak. Általában főként a testépítők által használt, Németországból származó szteroid- és hormonszertípusokról van szó. Az ÁNTSZ-hez nem érkezett bejelentés, ráadásul nincs is joguk ilyen ügyekben nyomozni – nyilatkozta *Boros Péter* szegedi tisztí-

gyógyszerész. Sőt, olykor neki is küldenek vényköteles gyógyszerek vételeire buzdító e-mail-eket; leginkább a *Viagrá*t „árulják”, amelyből a 8 tablettás, 100 mg-os kiszerelés piaci ára Szegeden 25-30 ezer Ft, míg brit és kanadai honlapokon feléért-harmadért ajánlják. A Cserepes sori bolhapiacra zajló gyógyszer- és vényvásárlásokról már tavaly is írtunk.

Itthonról is csempészték: onkológusok hormon-készítményeket, csonterősítőket és citosztatikumokat „írtak fel betegeknek”, majd egyik ügynökük kiváltotta (2007 júniusában bukott le). Ezzel több tízmillió Ft kárt okoztak az OEP-nek (Tombácz Róbert: *Dél-magyarország*, 2008. október 28.).

Tovább tart a megyében a patika-nyitási láz

Tavaly október óta – gyakorlatilag

egy év alatt – a megyében 20, ezekből Szegeden 12 új gyógyszerárnyíl, számuk a megyében így 94-ről 114-re nőtt. Egy évvel korábban Szegeden még „csak” 35 közforgalmú gyógyszerárnyíl volt (azóta Szentmihályon egy patika bezárt). Nyilatkozott Cseh Ildikó régiós tiszti főgyógyszerész is: „Bár az ÁNTSZ nem vizsgálja, hogy a gyógyszerárnyílok milyen hálózathoz vagy patikálánchoz tartoznak, úgy véli, hogy az újak 2/3-a működik franchise-rendszerben vagy tartozik valamelyik hálózathoz. A megyében jelentős a Pharminvest-csoport – lényegében az ismert Sas utódja – amelynek több tagja van (Sas Patika, Dugonics Patika, Pingvin Patikák és Panda Patikák). A vidéki városok közül Hódmezővásárhely 4, Kistelek és Makó 1-1 új gyógyszerárnyíllal gyarapodott. Az elmúlt évben 6 új patika 10 ezer fő alatti kistérségben nyílt, ami előnyösnek mondható, miként az is, hogy a vásárnap is nyitva tartó patikák száma szintén növekedett: Szegeden 5, Vásárhelyen, Makón és Szentesen 2-2 ilyen lehetőség van” (Tombácz Róbert cikke; *Délmagyarország*, 2008. november 4.). – *Megjegyzés:* a Pharminvest-csoportnak Bács-Kiskun, Békés, Csongrád, Hajdú-Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megyében is vannak vagy hamarosan nyílnak gyógyszerárnyílok, így majd 22 helyen állnak a lakosság rendelkezésére.

Emelnék a rektorok a ponthatárt

A Magyar Rektori Konferencia elnöksége megállapította, hogy a jelenlegi 160 pontos alsó ponthatár nem ösztönzi a diákokat. Emiatt javaslatot tettek a 200 pontos alsó küszöb bevezetésére (korábban legalább 60%-os eredmény kellett a bekerüléshez; ami most 240 minimum-pontot jelentene)! Az intézkedés javítaná a felsőoktatásban résztvevők minőségét és kissé csökkentené a mai hallgatói létszámot (ami finanszírozási kérdéseket okozhat). Javasolják továbbá, hogy a vezetői megbízásokon (rektor, rektorhelyettes, dékán és főigazgató) csakis új pályázatok kiírásával lehessen részt venni. Eltörölnék, hogy egyazon

személy csak egyszer „újrázhasson”. Szó volt az egyetemeken való juttatásáról is, ezzel több ellentmondást is meg tudnának szüntetni. A javaslatokról a Rektori Konferencia plénuma is döntött (*Délmagyarország*, 2008. október 27. és november 19.). *Megjegyzés:* Az idén a 97 ezer jelentkező közül 94 ezret vettek fel, azaz több „golyát”, mint általános iskolást! A maximálisan elérhető 480 pont helyett Szegeden az élelmiszer-mérnöki szakon 173, az agrármérnöki szakon 166, a TTIK által finanszírozott mérnök informatikus szakán 163 pont volt az alsó ponthatár, ami azt jelenti, hogy 2-es tanulók is felvételt nyertek! Ugyanakkor – éppen Szegeden – 396 ponttal már nem lehetett bekerülni az általánosan támogatott gyógyszerészképzésre, s a költségtérítéssel járóra is csak 250 pont felett, ami nagyon-nagyon elgondolkodtató (*Délmagyarország*, 2008. november 3.).

Dékány Imre a SZAB új elnöke

Tisztújítás volt az MTA Szegedi Területi Bizottságánál: a régió 26 akadémikusa és a 13 szakszakbizottság elnöke – a leköszönő dr. Telegdy Gyula akadémikus utódként – dr. Dékány Imre akadémikus tanszékvezető egyetemi tanárt (Koloidkémiai Tanszék), az SZTE rektorhelyettesét választotta meg elnöknek. Hallgatóink intézetében hallgatják a *Koloidika* tantárgyat (*Délmagyarország*, 2008. november 3.).

Tuti jó pirulák

Zoltán Csaba újságíró cikkében – többek között – kifejti, hogy a gyógyszerekkel kapcsolatos híreszteléseknél fontosabbak a hamisított *medicinák*. Svéd szakemberek állítják, hogy a neten kapható gyógyszerek 60%-a hamisítvány. A *Biztonságos Gyógyszerekért Európai Szövetség* szerint az online patikák 96%-a illegálisan működik. A hamisítványok terjedése világtendencia, aminek több okát is felsorolja: „e termékek” olcsóbbak, „nincs felíratási macera az orvosnál és nincs tülekedés a patikában.” *Véleményem:* érdekes, hogy a mai újságírók mennyire makacsul tartják ma-

gukat az olyan régen idejét múlt és inkorrekt kifejezésekhez mint a *pult* (a *tára* helyett), a *pirula*, a *patika* és az a felfogás is megmaradt, hogy *tülekednek a patikában*. Megjegyzem, hogy *gyógyszer*, *gyógyszertár*, ill. *gyógyszerész* szavunk a nyelvújítás eredménye (1828, 1829 és 1835 óta). Mintha az – egyébként szimpatikus – *újdondász* még sohasem járt volna gyógyszerárnyíllal, de mégis meri venni a bátorságot, hogy véleményt nyilvánítson arról, amiről fogalma sincs és mindezt írásba is adja (*Délmagyarország*, 2008. október 29.).

Szegeden három megye egészségügyét kezelnek

A kormány tervei szerint januártól hét régiós egészségbiztosítási ponthatár (REP) alakul. A Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megye alkotta régió jelenlegi MEP-jei helyett felálló új REP-nek a mostaniaknál jóval több jogosítványa lesz, pl. arról dönteni, hogy a minőségi mutatóktól függően melyik kórházzal mire szerződjenek. Az OEP megmarad (*Délmagyarország*, 2008. november 3.).

Közforgalmú gyógyszerárnyílok minőségbiztosításának előfeltételei: működési standardok

Dr. Télessy István kandidátus, c. egyetemi docens (*Generáció Patika*, Bag) nagy érdeklődéssel kísért előadására 2008. november 6-án a kar egyik tantermében került sor. Az előadó utalt az öt évvel ezelőtti ki-nevező államtitkár szavaira: „Mind-en országnak legyen saját elvárás-listája a gyógyszerészekkel és a gyógyszerárnyíllal szemben”. A *Gyógyszerellátási Gyógyszerészeti Szakmai Kollégium* ezt a listát 54 oldal terjedelemben elkészítette, egyúttal az előadó részleteket ismertetett belőle. Az előadással kapcsolatban véleményt nyilvánított vagy kérdést tett fel dr. Blazsó Gábor egy. docens, dr. Kata Mihály prof. emer., dr. Hunyadvári Éva egy. docens, dr. Soós Gyöngyvér tanszékvezető egy. docens és dr. Novák Alexandra személyi jogos gyógyszerárnyíllalvezető.

Dr. Kata Mihály

SZAKIRODALMI TALLÓZÓ

REFERÁTUM

Rovatvezető: Jelinekné dr. Nikolics Mária és dr. Télessy István.

Referálók: Béni Szabolcs (BSZ), Budai Marianna (BM), Hankó Zsuzsanna (HZS), Laki Mónika (LM), Németh Tamás (NT), Rozmer Zsuzsa (RZS), Ványolós Attila (VA), Völgyi Gergely (VG).

**A SARTAN TÍPUSÚ VÉRNYOMÁS-
CSÖKKENTŐK ALKALMAZÁSA
2. TÍPUSÚ DIABÉTESZBEN**

Egy Olaszországban végzett vizsgálat a *telmisartan* és *irbesartan* kedvező metabolikus hatásairól számol be 2. típusú diabetes mellitusban szenvedő betegek *roziglitazonnal* történő terápiája esetén.

Az angiotenzin-1 receptor blokkoló farmakonokat, az ún. sartanokat az utóbbi időben kedvezően ítélték meg diabeteszben való alkalmazásuk során feltételezhető nefroprotektív tulajdonságuk miatt. Újabban diabéteszt megelőző jellegüket is valószínűsítik a kutatók a pancreasra gyakorolt direkt hatásuk, valamint az elért csökkent inzulin rezisztencia miatt. A telmisartan és irbesartan *in vitro* vizsgálatai parciális és szelektív PPAR γ (peroxisoma proliferátor aktivált gamma receptor) aktiváló jellegüket látszanak igazolni. Ugyanez a PPAR γ receptor a támadáspontja a vércukorszint-csökkentő rosiglitazonnak is.

Az említett klinikai vizsgálatot 188 önkéntes közreműködésével végezték, mindannyian metabolikus szindrómában szenvedő 2. típusú diabeteszes betegek voltak. A vizsgálat során kombinált vércukorszint-csökkentő terápiát kaptak (az említett rosiglitazon mellett *szulfanilurea* vagy *meglitinid* típusú farmakont, illetve *metformint* vagy *akarbózt*), esetenként valamilyen koleszterinszint-csökkentő gyógyszert, s emellett szedték az egyik csoportban a telmisartant, míg a másikban az irbesartant.

Hat hónap elteltével mindkét csoportban az LDL-koleszterin szint egyértelműen csökkent annak ellenére, hogy a rosiglitazon enyhén ugyan, de ezzel ellentétes hatású. Tizenkét hónap múltán a telmisartant szedőkben ez a változás a másik csoporttal szemben jelentősebbnek mutatkozott. Ugyancsak kedvezőbb volt a változás a telmisartant szedő csoportban a különböző glukóz paraméterek pl.: HbA_{1c} terén. A vizsgálatot végző kutatók egy harmadik hatásként feltételezik a már említett PPAR γ aktivációt mindkét sartan molekulánál, s ezzel összefüggésben állapítják meg az inzulin-érzékenységre gyakorolt pozitív hatást.

Mindezekből úgy tűnik, a telmisartan adott esetben kedvezőbb választás a diabeteszes betegeknél széles metabolikus – a lipidprofil és a cukor agyagcserét is befolyásoló – hatása miatt, mint kísérleti társa, az irbesartan.

Derosa, G et al.: *Metabolic effects of telmisartan and irbesartan in type 2 diabetic patients with metabolic syndrome treated with rosiglitazone*. J. Clin. Pharm. Ther. 32, 261–268, (2007)

HZS

**MÓDOSÍTOTT VANKOMICIN TERÁPIA
DIABÉTESZES LÁBRA**

2025-re a Nemzetközi Diabétesz Szövetség (International Diabetes Federation, IDF) számítása szerint mintegy 380 millió diabeteszes beteg lesz világszerte. A növekvő probléma egyre nagyobb figyelmet igényel a prevenció, a terápia és a szövődmények kezelése tekintetében is. Egy 2002 és 2004 között végzett klinikai vizsgálat egy módosított *vankomicin* terápia hatékonyságát elemezte az MRSA fertőzött diabeteszes láb esetén.

A diabétesz szövődményeként jelentkező ún. diabéteszes láb infekciók jelentős részében a gram pozitív *Staphylococcus aureus* is érintett, s ez az esetek egy negyedében *meticillin* rezisztens. Ezen ún. MRSA-fertőzések terápiajában preferált szer a vankomicin. Napi egyszeri vagy kétszeri adagban iv. infúzióban alkalmazható a más antibiotikumokra rezisztens gram pozitív törzsek ellen. Fő mellékhatásként nefrotoxicitás jelentkezhet, emiatt a vankomicin plazmaszint monitorozása szükséges még egészséges vesével rendelkezők esetén is. A vankomicin terápiás plazmaszintje a Brit Gyógyszerkönyv alapján 20–40 mg/liter (max.) és 5–15 mg/liter (min.) között kell legyen, a hatás elérése illetve a toxicitás elkerülése végett.

A hagyományos adagolás szerint – normál veseműködés mellett – 60 perces infúzióban 10–15 mg/ttkg vankomicin adandó a betegeknek 12 óránként. E klinikai vizsgálatban alkalmazott rendhagyó dozírozás során a gyógyszerelést meghatározott adagolási séma szerint végezték, melynek kialakításában több tényezőt is számításba vettek, úgymint (1) a vérplazma kreatinin szintjét, ezáltal közvetve a vese állapotát, (2) a beteg életkorát, és (3) a beadott *gentamicin* dózisát, amennyiben a vankomicin mellett ezt is kapta a beteg. Ez utóbbi két tényező jelentősége abból adódik, hogy a nefrotoxicitás gyakorisága vankomicin terápiában megnő 60 év felett illetve együttes gentamicin terápia esetén. A vizsgálatban résztvevők két csoportját a hagyományos illetve a rendhagyó gyógyszerelést kapó betegek alkották.

A hagyományos terápiás csoport vérmintáiban gyakoribb volt a magas vankomicin plazma koncentráció. Habár a rendhagyó adagolási rendben részesülők kisebb vankomicin adagokat kaptak, mégis a farmakon plazma koncentrációja a kívánt tartományban maradt. A kezelés eredményességében és a kórházban töltött napok számában nem találtak szignifikáns eltérést a két csoport között. A vizsgálatban alkalmazott „egyénre sza-

bott” terápia az eredmények szerint tehát biztonságosabb és költséghatékonyabb alternatívát kínál a speciális klinikai területen.

Su-Chen Niu et al.: Modified vancomycin dosing protocol for treatment of diabetic foot infections. Am J Health-Syst Pharm, 65, 1740-1743, 2008.

HZS

VIP-TARTALMÚ LIPOSZÓMÁK

A vazóaktív intesztinális peptid (VIP) egy kationos, 28 aminosavból álló peptid, mely testünk több szervében megtalálható (tüdő, bélrendszer, szív, vese, agy). Különböző biológiai hatások hordozója: bronchodilatátor, vazodilatátor, simaizom-relaxáns, gyulladáscsökkentő, immunmodulátor, neurotransmitter, mely hatásokat G-protein-kapcsolt membrán receptorokon keresztül okozza. VIP-hiány több kórképben tapasztalható, mint cisztikus fibrózisban, ulceratív colitisben, valamint primer pulmonáris hipertenzióban.

Ha a VIP-pótlást meghatározott hatóanyag-mennyiség belégzésével végezzük, a hatóanyagot direkt módon, a hatás helyére juttatjuk. Ezen alkalmazási mód sok előnyös tulajdonsággal rendelkezik: gyors hatás, csökkentett dózis alkalmazása, kevesebb mellékhatás, „first-pass” metabolizmus elkerülése, megnövekedett biohasznosíthatóság. Azonban az inhalált VIP rövid élettidejű, nagyon gyorsan degradálódik, spontán hidrolízis vagy enzimatis bomlás útján. Kikerülendő ezt a gyors bomlási folyamatot, stabil VIP analógok szintézisére került sor, amelyek azonban biológiai aktivitással nem, vagy csak alig rendelkeznek.

A liposzómák természetes anyagokból előállított, biodegradábilis, nem toxikus foszfolipid molekulák, amelyek lehetőséget teremtenek arra, hogy különböző hatóanyagot magukba zárjanak, vagy membránjukhoz kössenek.

Az osztrák kutatócsoport munkájának célja egy pulmonáris alkalmazásra szánt liposzómális gyógyszer-szállító-rendszer kifejlesztése és vizsgálata, mely VIP-et tartalmaz. Ezen unilamelláris liposzómák stabilitását, valamint a hatóanyag bomlását vizsgálták *in vitro* laboratóriumi körülmények között, valamint patkány pulmonáris artérián. A liposzómába zárás során a VIP biológiai aktivitásának csökkenését nem figyelték meg. Így egy olyan liposzómális formuláció kidolgozására került sor, amely megnöveli a peptid típusú hatóanyag félettidejét és biológiai aktivitását a tüdőben lévő metabolikus körülmények között.

Stark, B. et al.: Liposomal vasoactive intestinal peptide for lung application: Protection from proteolytic degradation. Eur. J. Pharmaceut. Biopharmaceut. 70 (2008) 153-164

LM

MORFIN, NAPONTA EGYSZER

A kontrollált hatóanyagleadású gyógyszerformák egységes vér koncentrációkat okoznak, így biztosítva az optimális klinikai hatékonyságot és a mellékhatások előfordulásának legcsekélyebb lehetőségét. A morfin tartalmú kontrollált hatóanyag-leadó rendszerek klinikai előnyét a ritkább adagolás jelenti, amely a krónikus fájdalommal küzdő betegek esetén az életminőséget is javítja.

Az első *per os* alkalmazott kontrollált hatóanyag-leadású rendszer az MST Continus® volt a piacon, amely esetében egy hidrofób mátrix rendszerbe hidrofíl részek vannak ágyazva. Másik ilyen rendszer az Avinza®, amely a morfint azonnal felszabadító és nyújtott hatóanyagleadást biztosító formában tartalmazta, így ebben a rendszerben a hatóanyag-leadás a béltraktus pH-jától független.

Az ideális hatóanyag-leadó rendszer képes az alkalmazást követően azonnal hatóanyagot felszabadítani, egészen a terápiás plazma koncentráció eléréséig, majd ezután ezt a koncentrációsíntet állandó szinten tartja. A külföldön már forgalomban lévő Avinza® képes erre, ugyanis 30 perc alatt eléri a megfelelő vérszíntet, amit 24 órán keresztül képes megtartani.

A spanyol kutatók célja egy olyan orális, kontrollált hatóanyag-leadású, morfin tartalmú készítmény formulálása volt, mely *in vitro* körülmények között a hatóanyag 40%-át azonnal leadja, a további hatóanyag-mennyiséget egyenletesen, 8 óra alatt adja le. 62,5% morfint komplex formájában, 15% szabad morfint valamint 22,5% Eudragit RS®-t tartalmazott az előállított rendszer. Így egy olyan hatóanyagleadó-rendszert állítottak elő, melynek speciális hatóanyagleadási profilja nem függ a bélrendszeri körülményektől. A kutatócsoport további célja a formuláció *in vivo* viselkedésének vizsgálata.

Holgado, M.A. és mtsai.: Development and in vitro evaluation of a controlled release formulation to produce wide dose interval morphine tablets. Eur. J. Pharmaceut. Biopharmaceut. 70 (2008) 544-549

LM

A PARACETAMOL ELŐSEGÍTI AZ ASZTMA KIALAKULÁSÁT?

Egy, a közelmúltban publikált tanulmány szerint a paracetamol alkalmazása szerepet játszik a gyermekkori asztmatikus megbetegedések gyakoriságának növekedésében. Ha lehet hinni a közölt adatoknak, körülbelül minden harmadik gyermekkori asztmás eset az első életévben történt paracetamol-használatra vezethető vissza.

Az International Study of Asthma and Allergies in Childhood (ISAAC) nevű nemzetközi projekt 1991 óta

kutatja a gyermekkori asztmás megbetegedések növekvő előfordulási gyakoriságának okát. Már korábban is felmerült, hogy a paracetamol-tartalmú készítmények szerepet játszanak az előfordulási gyakoriság növekedésében. Az említett tanulmány készítői 31 országban összesen 205 487 hat-hétéves gyermek szüleihez, illetve nevelőszüleihez fordultak körkérdésekkel. A felmérésből az derült ki, hogy azon gyermekek esetében, akiknél az első életévben paracetamolt alkalmaztak, 6-7 éves korban 46%-kal magasabb volt az asztmás megbetegedés kockázata! A paracetamol ismételt adagolása a kockázatot a dózistól függően tovább növelte, továbbá a

szénanátha és a neurodermitisz kockázata is növekedett. Mindazonáltal egy körkérésre alapozott felmérésből csak korlátozottan vonhatók le következtetések, hiszen az eredményeket torzíthatja a szülők, illetve nevelőszülők visszaemlékezésének szubjektív volta. A szerzők nem is tesznek ajánlásokat a paracetamol gyermekkori alkalmazására vonatkozóan. A paracetamol allergiás és asztmás megbetegedéseket kiváltó szerepének pontosabb megismeréséhez további kutatás, illetve randomizált klinikai vizsgálatok elvégzése szükséges.

Fördert Paracetamol Asthma? Dtsch. Apoth. Ztg. 34.(39) 148. 2008.

KÖNYVISMERTETÉS

ASZKLEPIOSZ ÉS HYGIEIA NAGYVÁRADON

Dr. Budaházy István: Aszklepiosz és Hygieia Nagyváradon: gyógyszerésztörténeti tanulmányok. Varadinum Script Kiadó, Nagyvárad, 2008. 174x240 mm fűzve, 106 (közöttük számos színes) képpel, 21 fejezetben, 282 oldal, ára 2500,- Ft, ISBN 978-973-88784-1-9. A könyv beszerezhető a szerzőtől, címe: zypista@rdslink.ro

Dr. Budaházy István szakgyógyszerész, a könyv szerzője 1941-ben született Nagyváradon. Egyetemi tanulmányait Kolozsvárott 1964-ben fejezte be. Kisebb szakmai kitérők után 1968-tól a Nagyvárad Vasúti Kórház Gyógyszerszállóiban dolgozott, majd 2000-ben saját gyógyszerészetet alapított. Kutatta a nitrofurantoin rektális adagolásának lehetőségeit, később a gyógyszerészi múzeumok és a nagyváradai gyógyszerészet története érdekelte. Utóbbi témában írta és védte meg 2007-ben doktori téziseit, ezzel Erdélyben ő a legfiatalabb PhD-s gyógyszerész-történész! Számos hazai és nemzetközi kitüntetés birtokosa. Felesége szintén gyógyszerész.

A könyvhöz bevezetőt *Péter H. Mária* írt, aki egyben a szaklektori teendőket is ellátta, és a gyógyszerésztörténeti kutatások területén elért eredményei alapján elismert szaktekinetlynek számít. A szaklektor véleménye szerint „Budaházy István könyvében számos adat található Nagyvárad gyógyszerészetének kialakulására vonatkozóan. A XIV. században megjelenő első patikustól kezdve a XX. század közepéig alapított gyógyszerészetek tulajdonosainak és az ott dolgozó gyógyszerészek életének, munkásságának, s közelebbi tevékenységének bemutatásával kirajzolódik a város polgáriassága és későbbi társadalmi, gazdasági fejlődése.”

Váradot Szent László 1092-ben alapította, de magát a Római Katolikus Püspökséget még Szent István, első királyunk hozta létre. A város neve 1850 óta Nagyvárad, „*a türelem városa*”, a „*város, kinek nem látni mását*” (Juhász Gyula), a „*Pece-parti Párizs*” (Nagy Endre). Hat magyar király és királyné temetkezési helye. Nagyvárad kialakulását és fejlődését hosszú időn keresztül a Püspökség jelenléte motiválta és irányította. A városban a Püspökség körül egymás után települtek meg a szerzetesrendek, amelyek ispotályok létrehozásával a szegények gyámolításában és a betegek gyógyításában is kiveszik részüket. Márk (vagy Marco) apothecarius már

1408 előtt működött a városban. Az 1598. évi sikertelen török ostrom után elkészítették a várad vár teljes leltárát, benne a *Domus specierum et Aromatorum* patikáét is. Mai értelemben vett első patikáját 1742-ben nyitották meg (míg az első román gyógyszerészlő 1922 óta tudunk).

A könyv – ami a szerző doktori disszertációjának magyar fordítása – 21 fejezetből áll. A fejezetek külön-külön is kerek egészet alkotnak, de egymásra épülve a város gyógyszerésztörténetét mutatják be.

Korreklt forráskutatás és levéltári adatok felhasználása után megemlíti a szerző az első orvos, majd az első gyógyszerész megjelenését a városban. Részleteket ismerhetünk meg a valószínűleg Váradon szerkesztett első kézirat orvosi könyvből, amely magyar nyelven íródott. A szakmai körökben *Lenecsés György*, „*Ars Medica*” néven ismertté vált összeállításából több, már akkor használatos gyógynövényről szerezhetünk tudomást, megjelölve azokat a betegségeket, amelyek esetén ezek használatát javasolták. Ezt a munkát több példányban is lemásolták, s megtalálható volt a gazdag földbirtokos családok könyvtárában. Ebben a fejezetben tesz említést a szerző egy másik fontos magyarnyelvű, laikusoknak írt orvosi szakönyvről, az 1813-ban kiadott „*Néma Orvos*”-ról. Mindkét munka megírását a képzett orvos hiánya tette szükségessé.

Az 1598-ban Váradot ért török ostrom után elrendelt leltár minden bizonnyal a várbán működő patika felszerelését jegyezte fel latin nyelven. Egyben számbavételre kerültek olyan növényi drogok, amelyeket gyógyszerkészítésre használtak. A szerző említést tesz arról, hogy állítása vitát gerjesztett nem szakemberek körében, akik kétségbe vonják azt a tényt, hogy a leltár egy korabeli gyógyszerésztárról készült volna. Ám megdönthetetlen bizonyítékokat hoz fel állítása igazolására. Külön fejezet foglalkozik a borbély-sebészek gyógyszerkészítő tevékenységével, majd a mai értelemben vett patikák megnyitásáról tudósít kronológiai sorrendben.

Külön érdekessége a munkának, hogy a város nevezetes gyógyszerész családjainak bemutatására is vállalkozott. Ezekből néhány jelentős nevet külön kiemel a szerző. A városban dolgozó gyógyszerészek érdekvédelmi küzdelmeiről szóló fejezet tájékoztatást ad a Gyógyszerésztestület megalakulásáról, valamint a gyógyszerészek egymás közötti ellentéteiről, a szabályokat átlépők kiközösítéséről.

A receptgyűjtemények jelentősen elősegítették a gyógyszerész munkáját, különösen abban az időben, amikor a gyógyszerkészítés döntően a patikában történt. A szerző hat jelentős receptgyűjteményt dolgozott fel és mutat be. Ezekből a kéziratos receptgyűjteményekből következtetni lehet a gyógyítás színvonalára, a gyógyszerkészítés módjára és betekintést enged a gyógyszerként használt anyagokra. Még érdekesebbé teszi ezt a fejezetet az a két táblázat, amely szemlélteti a vények felhasználási területét, valamint a gyógyszerformák előfordulási arányát.

Külön fejezet foglalkozik a helyi sajtó és a gyógyszerészek kapcsolatával, majd pedig a sajtóban megjelenő gyógyszerészeti reklámokat elemzi.

A fejezetek közül kiemelendő *A nagyváradi gyógyszerárak tárgyi emlékei* (40 oldal) című fejezet. A fejezetben régi patikai eszközökön kívül standények, recepttartó borítékok, dobozok, zacskók, címkék, portálok és régi bútorok kerülnek bemutatásra fekete-fehér és színes ábrákon. Ebben a fejezetben láthatunk ásatások során fellelt gyógyszerek tárolására használt üvegcséket, régi orvosi eszközöket. Sajnálatos módon az államosítást követően sok értékes, muzeális értékű gyógyszerészeti felszerelés és antik bútor – a szakszerűtlen hozzáállás következtében és a történelmi érzék hiányában – megsemmisült.

Az utolsó három fejezet egy magyar származású gyógyszerész szakmai rátermettségével, emberi helytállásával foglalkozik. Bepillantást nyerünk egy gyógyszerész család megpróbáltatásaiba a második világháború idején, majd az azt követő államosítás nehéz időszakát ábrázolja szemléletesen.

Kivétel nélkül minden fejezet *Irodalommal* zárul, a hivatkozások száma 7 és 154 között váltakozik; a hivatkozások összesített száma csaknem 700, plusz 23 a „más forrásmunka”! Tovább növeli a mű értékét a tetszetős kivitel, a színes, a fekete-fehér ábrák, képek, táblázatok.

Segíti az olvasót a három nyelven írt összefoglaló előtt található névjegyzék (8 oldal terjedelmű), ahol a könyvben megemlített személyek név szerint, alfabetikus sorrendben fel van

nak sorolva az oldalszám megjelölésével. A könyvet ajánljuk minden szakmaszerető, gyógyszerésztörténetet kedvelő kolléga számára.

Dr. Tatár György és dr. Kata Mihály

TÜKÖRKÉPEINK

Dr. Fodor Etelka (szerkesztő): Tükörképeink, MOKK-Antalógia, a Magyar Orvosírók és Képzőművészek Körének kiadványa, DZL Kiadó, 2008, 203x144 mm, köté, 144 oldal, további 12 oldal színes reprodukciókkal. ISBN 978 963 8415 09 7. (Kb. 300 példány. Nincs kereskedelmi forgalomban. Tiszteletpéldány korlátozott számban a Szerzőktől kérhető).

A kötet a 2007. szeptember 7-9 között Balatonlellén megrendezett 32. MOKK Kongresszus 34 szerzőjének írásait és költeményeit, ill. képzőművészeti alkotásainak reprodukcióját tartalmazza [előző: *Gyógyyszerészet* 52(2), 127 (2008)]. Az összeállítás ezúttal is *Hankiss János Elnöki megnyitójával* indul és a *Zárszó* is az ő munkája.

A könyvben komoly és vidám irodalmi alkotások váltakoznak; zömük természetesen kapcsolódik az egészségügyhöz, ezen belül az orvosi tevékenységhez. Témájuk felöleli a viharos XX. század főbb jellemzőit és eseményeit, nem mindennapi történeteket, egy-egy orvos-család érdekes sztorijait, az öregedő kor nagyon is emberi gondjait, váratlan fordulatokat, Manilában átélt orvosi tapasztalatokat, szerencsés történeteket stb. és csaknem 30 festmény és szobor színes reprodukcióját. Szerzői többsége már nyugdíjas vagy nagy tapasztalattal rendelkező aktív dolgozó, akik éppen emiatt tiszteletre méltó bölcsességgel tekintenek vissza munkás és alkotó évtizedeikre. Közülük kiemelem *dr. Incze László* somogysámsóni személyi jogos kollégánk tíz költeményét.

Végül a kiadvány valóban jó szívvel ajánlható mindazoknak, akik érdeklődnek mind az egészségügy gondjai, mind az ilyen körülmények között keletkezett irodalmi és művészeti alkotások iránt.

Dr. Kata Mihály

Szerzőinkhez

A Gyógyszerészet a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) tudományos továbbképző és információs havi folyóirata. A gyógyszerészeti tudomány és gyakorlat minden területéről közöl közleményeket, hírt ad a gyógyszerészet hazai és nemzetközi történeteiről, kiemelten a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság életéről, a gyógyszerészképzésről és továbbképzésről, továbbá segít a nemzetközi és hazai szakirodalomban való tájékozódásban.

A szerkesztőség címe: Gyógyszerészet szerkesztősége, Budapest, Gyulai Pál utca 16. – 1085; elektronikus címe: szerkesztoseg@mgyt.hu; telefon- és faxszáma: 235-0998.

Közlésre elfogadunk *közleményeket* a gyógyszerészeti tudomány és gyakorlat minden területéről, előzetes *híradásokat* a gyógyszerészetet érintő fontos eseményekről és *beszámolókat* a gyógyszerészet hazai és nemzetközi életéről, *referátumokat* a hazai és nemzetközi szaksajtóban megjelent közleményekről, *recenziót* hazai és külföldi szakkönyvekről. A gyógyszerészeti tudományokban készített kísérletes közleményeket az MGYT másik szaklapja, az *Acta Pharmaceutica Hungarica* jelenteti meg.

Általános szempontok

A megjelentetni kívánt közleményeket, közléseket – amennyiben lehetséges – elektronikus formában (e-mailen, postai úton vagy személyesen CD-n kérjük. A CD-n kérjük feltüntetni a szerzők nevét és a dolgozat címét. Technikai akadály esetén gépelt kéziratokat is elfogadunk. A kéziratok faxon küldését lehetőség szerint mellőzzük.

Elektronikus formában beküldött közlemények esetén a közlemény szöveges részét, az ábrákat és a táblázatokat önálló fájlként kérjük. A *szöveges részt* Word szövegszerkesztővel, a vonalas *ábrákat* (külön lapon, címmel, arab sorszámmal), a fényképeket jpg vagy tif formátumban (címmel, arab sorszámmal), a *táblázatokat* (külön lapon, címmel, római számmal) kérjük. Powerpoint-ban készült grafikonokhoz a számsorokat is kérjük megadni.

CD-n beküldött dolgozatokhoz a kéziratot, az ábrákat és a táblázatokat 1 példányban, gépelt kéziratok esetén 2 példányban kérjük beküldeni. Gépelt kézirat beküldése esetén másfeles sorközt, a sor mindkét szélén legalább 1,5–1,5 cm-es, a lap tetején és alján legalább 3–3 cm-es margót kérünk.

Közlemények

Közlemények esetén a szöveg terjedelme lehetőség szerint a 25 ezer karaktert (szóköz nélkül) (12 betűméret, 1,5 sortávolság, 2,5 cm margók esetén kb. 13 db A4 oldal) ne haladja meg, az ábrák és táblázatok együttes száma 5-nél ne legyen több. Indokolt esetben, ennél lényegesen terjedelmesebb közlemény esetén a dolgozatot több részben közöljük.

Közlemények esetén a dolgozat címét (14 betűméret, félkövér betű) követően (külön sorban) kérjük a szerző(k) nevét (12 betűméret, dőlt betűk). Ezt kövesse a közlemény szöveges része, a felhasznált irodalom, az angol címfordít-

tás, néhány soros magyar és angol nyelvű összefoglaló, a szerző(k) munkahelye (elérhetősége). A felhasznált és hivatkozott irodalmat 15 hivatkozásig a közleményhez kapcsolódóan a lapban, e fölött az MGYT honlapján jelentetjük meg és az érdeklődő olvasók kérésére postázzuk. Továbbképző közleményeknél max. 3 ajánlott irodalmat a lapban is megjelentetünk. Internetes honlapra való hivatkozás esetén kérjük megadni az évet, amikor a vonatkozó irodalom, a hivatkozott tartalommal fenn szerepelt.

Kérjük, hogy szerzőink az új vagy ritkán használt fogalmakat definíció-szerűen adják meg, a dolgozat kiemelésre szánt összegző megállapításait tömören, összefoglalás-szerűen külön közöljék.

A távoktatási programban megjelenő közleményekhez kapcsolódó tesztkérdéseket a szerkesztőség közvetlenül a szerzővel egyezteti.

Híradások, beszámolók

Az események figyelemfelkeltő híradásait legalább 9 héttel korábban küldjük be. Ahhoz, hogy a tárgyhavi Gyógyszerészetben a figyelemkeltő felhívás megjelenhessen, legkésőbb a megelőző hónap 15-ig a híradást a szerkesztőségbe el kell juttatni.

A szakmai és tudományos közélet történeteiről szóló beszámolók esetén a helyi jelentőségű hírek lehetőleg 2500, az országos jelentőségűek 5000, a nemzetközi jelentőségűeket 10.000 karakter terjedelemben készüljenek. Kérjük szerzőinket, hogy a híradásokat fényképekkel illusztrálják.

Referátumok, recenziók

A referátumok lehetőleg 2500 karakternél ne legyenek hosszabbak, a szerzők nevét, a referált dolgozat címét és megjelenési adatait közöljük. A recenzió 2500 karakternél ne legyen hosszabb, tartalmazza a könyv címét, szerzőit (szerkesztőit), a kiadó elnevezését és székhelyét, a könyv kiadásának évét, azonosító (ISBN) számát és árát.

Helyesírás

A helyesírásban törekedjünk a magyar nyelv szabályainak a betartására. Az orvosi kifejezések írásmódjában az Orvosi Helyesírási Szótár (*Fábián P.* és *Magasi P.*, Akadémiai Kiadó, 1992) az irányadó, a kémiai kifejezések nevezéktanára és helyesírására vonatkozóan pedig *Erdey-Grúz T.* és *Csányi P.*: A kémiai elnevezés és helyesírás szabályai. Akadémiai Kiadó, 1972; *F. Csányi P.*, *Fábián P.* és *Hőnyi E.*: Kémiai helyesírási szótár. Műszaki könyvkiadó, 1982.; valamint *F. Csányi P.* és *Simándi L.*: Szervetlen kémiai nevezéktan. Magyar Kémikusok Egyesülete, 1995. Gyógyszerek esetén a nemzetközi (szabad)neveket fonetikusán, magyar helyesírás szerint írjuk (pl.: acetilszalícilsav, efedrin, papaverin-hidroklorid, szufentanil stb.).

Gyógyszerkönyvi nevek esetén a Ph. Hg. VIII.-ban hivatalos neveket használjuk (pl.: Acidum acetylsalicylicum, Ephedrinum anhydricum, Papaverini hydrochloridum, Sufentanilum etc.).

GYÓGYSZERÉSZET

JOURNAL OF THE HUNGARIAN SOCIETY FOR PHARMACEUTICAL SCIENCES

CONTENTS

The 54 th General Assembly of Delegates of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	707
Presidency of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences. Careers and programmes.	711
Committee of Supervision of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences. Careers and programmes. . . .	720
<i>L. Botz</i> : The activity of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences between 2004 and 2008. The secretary-general's report for the 54 th General Assembly of Delegates.	723
<i>L. Simon</i> : Annual report between 2004 and 2008 of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences by the Committee of Supervision's	733
The reports of the sections of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	735
The reports of the organisations of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	747
The reports of the committees of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	759
The reports of the professional papers of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	762
CURRENT PAGES	
Conversation with professor István Erős past president of the Hungarian Society for Pharmaceutical Sciences	764
NEWS	767
CLEANING IN THE PROFESSIONAL PHARMACEUTICAL LITERATURE	779

Előfizetőinknek

Valamennyi előfizetőnknek tájékoztatásul jelezzük, hogy
2008. évi előfizetését 2009-ben is jogfolytonosnak tekintjük.

A 2009. évi számlákat várhatóan januárban postázzuk.

Kérjük mindazokat, akiknek az adataiban bármilyen változás következett be, jelezzék
a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság Titkárságán Polonyi Adriennél
(1085 Budapest, Gyulai Pál u. 16., tel./fax: 266-9433, e-mail: tagdij@mgyt.hu).